REGD: NO. H 18

విడిప్రతి 0-20పై.

26-11-65 శుక్రవారం

జమీన్ రైతు

సంస్థాపకులు : నెల్లూరు వెంకట్రామానాయుడు

సంపుటి 37] సంపాదకుడు : నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి [సంచిక 47

ప్రతి 30 మందిలోనూ ఒకరు కాంగ్రెస్!

ఆంధ్రలో 13 లక్షల సభ్యత్వం!

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఈ సంవత్సరం కాంగ్రెస్ ప్రాథమిక సభ్యత్వం 13 లక్షలట. 1964 లో 2,50,512. అంటే గత సంవత్సరంకంటే ఈవీడు అయిదెట్లు అధికమన్నమాట. 22 లక్షల జనాభాగల పశ్చిమ గోదావరిలో 2,44,016; 12 లక్షల జనాభాగల రాష్ట్రరాజధానిలో 1,02,200 సభ్యత్వమట. రాష్ట్రంలో యాక్టివ్ సభ్యులు 26,053. పిల్లలనుతీసేస్తే, ఈ లెక్కప్రకారం ఆంధ్రలో ప్రతి 30 మందిలో ఒకరు కాంగ్రెస్ సభ్యులన్నమాట. దొంగసభ్యత్వంతో ప్రారంభమయ్యే కాంగ్రెస్ వ్యవహారం ఎట్లా వుంటుందో చూడండి అంటుంది ఒక హైదరాబాదు వారపత్రిక. ఎట్లావుంటుంది, ఇప్పుడున్నట్లే వుంటుంది!

హైదరాబాదులేఖ

-ఆందోళన పరుస్తున్న ఆహారకొరత: మంత్రి శ్రీ ఏ. సి. అభయం
-ఈరెండేళ్లలో రాష్ట్రప్రజలపై పడబోతున్న 7 కోట్ల పన్నులు
-విశ్వవిద్యాలయాల చట్ట సవరణ: విద్యావేత్తల విముఖత: ప్రభుత్వ మూర్ఖత

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

వంటలనష్టం, రానున్న కరువు, కొత్త పన్నులు- యివి రాష్ట్ర శాసనసభల శీతాకాల సమావేశంలో పాల్గొనడానికివచ్చిన శాసనకర్తలను ఆందోళన పరుస్తున్నాయి.

శనివారం సాయంత్రం జరిగిన కాంగ్రెసుపార్టీ సమావేశంలో సభ్యులీవిషయమై ప్రస్తావించారు. రాష్ట్రమంతటా వర్షాలపై ఆధారపడిన సేద్యపుదలన్నీ ఎండిపోయాయి. వాటిపైన ఆధారపడిన పొలాల్లో వంటలుకూడాపోయాయి.

రిజర్వాయర్లక్రింద వంటలు, కృష్ణా-గోదావరిడెల్టాల్లో, నిజామాబాదుజిల్లాలోని నిజాంసాగర్ రిజర్వాయరుక్రింద, కర్నూలు కె. సి. కెనాల్, తుంగభద్రకాలవలక్రింద వంటలు సంతృప్తికరంగానేకాక నిరుటికన్నాకూడా హెచ్చువంటలు పండాయనినంతసిస్తున్నప్పటికీ, రాష్ట్రం పలుభాగాల్లో వంటలు నశించడం ప్రభుత్వానికికూడా ఆందోళనకరంగానేవుంది. ముఖ్యమంత్రి బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు పార్టీ సమావేశంలోను, ఆదివారంనాడు సిటీ కాంగ్రెస్ సభలోను ప్రసంగిస్తూ ఈ విషయాన్ని గురించి రానున్నరోజులు గడ్డుగా వుంటాయనీ, ఆహారంవిషయంలో మిగులురాష్ట్రముగా ఇన్నాళ్ళు ఘనంగాచెప్పుకుంటున్న కీర్తి ఇక మనకుండకపోవచ్చుననిచెప్పారు.

ప్రదేశ్ కాంగ్రెసుఅధ్యక్షుడు తిమ్మారెడ్డిగారు, వచ్చేసంవత్సరం ఆంధ్రదేశంలో ఇతరరాష్ట్రాలకు సరఫరా చేసేటందుకు మిగులు ధాన్యముండదని అంటున్నారు. కనీసం రెండుకోట్ల ఎకరాలపైన వంట నష్టమైనదనీ, వరే కాక, జొన్న, సజ్జ, వేరుశనగవంటలుకూడా చెడిపోయాయంటున్నారు.

ఆహారమంత్రి ఏ. సి. గారు మాత్రం భయపడనవసరంలేదు, ఉన్న ధాన్యాన్ని సక్రమంగా పంచుకున్నట్లయితే; ఎవరూ నిలవలు చేయకుండా, దొంగవ్యాపారం చేయకుండావున్నట్లయితే అందరికీ కావలసినన్ని తిండిగింజలు దేశంలో లేకపోలేదంటున్నారు.

ప్రభుత్వ ఆహారధాన్యాల వాణిజ్య మండలి ప్రభుత్వపక్షాన రైతులవద్దనుంచి బియ్యంకొంటున్నప్పటికీ, రాష్ట్రప్రభుత్వాను మతిలేనిదే నిలవలను యెక్కడికీ తరలించడానికి వీల్లేదని వుత్తర్వులు యిచ్చామని కూడా శ్రీ సుబ్బారెడ్డి ప్రకటించారు.

నిజామాబాదు మొదలైన మిగులుజిల్లాలలో ధాన్యం కొనేవారెవరూలేక రైతులు యిబ్బందిపడుతున్నారని వార్తలు వస్తే, వెంటనే కొని నిలవచేయవలసిందిగా ఆహారమంత్రిగారు ఫుడ్ కార్పొరేషన్‌వారిని కోరారు.

—తరువాయి 6-వ పేజీలో

నిర్మల

♣

కాఫీపొడి

వక్కపొడి

♣

సేవించండి

ఆనందించండి

♣

నిర్మల కాఫీవర్క్సు

ట్రంకురోడ్డు – నెల్లూరు.

ఫోన్: 280.

జిల్లాలో దుర్భిక్ష స్థితి

మెట్టతాలూకాల రెమిషన్‌కు, శిస్తువసూళ్ల వాయిదాకు జిల్లాకలెక్టరు సిఫారసు

40 లక్షలు గ్రాంటుకై విజ్ఞప్తి

కె. సి. కెనాల్ నీళ్లు–వర్షమూ ఒకేసారివచ్చి నెల్లూరు–కోవూరు డెల్టాలోని మొలగొలుకు పైరును రక్షించాయి. డెల్టాలో మామూలుపంట వుండగలదని అనుమానం లేకుండా ఆశించవచ్చు. మెట్ట ప్రాంతాలకు సంబంధించి, జిల్లా దక్షిణ తాలూకాలలో కొద్దో గొప్పో వర్షంవున్నది. సాగుచేసి, చావకుండా బ్రతికివున్న పైరు ఏదైనావుంటే దానికి ఈవర్షం వుపకరించవచ్చు. కాని ఆ తాలూకాలనుండి తెలుస్తున్న దాన్నిబట్టి అలాంటి ప్రయోజనమేమీ వుండేట్టులేదు. జిల్లా వుత్తర తాలూకాలలో, ముఖ్యంగా కనిగిరి వగైరాలలో చినుకేలేదు. అచ్చటి పరిస్థితి దుర్భరమే

కలెక్టరు శ్రీ శ్రావణకుమార్ జిల్లా పరిస్థితుల నివేదికతో హైదరాబాదుకు పోయివున్నారు. మాకు తెలిసినంతవరకు వారి నివేదిక వాస్తవ పరిస్థితులకు సమీపంగా; ప్రజలకు సహాయకరంగా వున్నట్లే తోస్తున్నది.

22 తేది వర్షం ప్రారంభమైంది. ఆ వర్షంకూడా కుండపోతగాలేదు, అతిగా లేదు. మితమైన జల్లుగా వుంటున్నవి. 22 తేది నుండి 24 తేది వరకు నెల్లూరు అనకట్ట లెక్కప్రకారం 2. 67 అంగుళాలు, అంటే షుమారు $2\frac{3}{4}$ వదున్ను వర్షం కురిసింది. కలెక్టర్ ఆఫీసుకు 24 తేది వరకు అందిన వర్తమానాన్నిబట్టి సూళ్లూరుపేటలో 72, గూడూరులో 70, వెంకటగిరిలో 21, కావలి 24, ఆత్మకూరు 93, కందుకూరు 13 మిల్లీమీటర్లవర్షం కురిసింది. (షుమారు 25 మిల్లీమీటర్లు 1 వదును) కనిగిరిలో అసలు వర్షమేలేదు. దర్శి, పొదిలి విషయం తెలియలేదు. రాపూరు తాలూకాలోకూడా వర్షంవున్నట్లు అనధికారంగా తెలిసింది.

ఈ వర్షం నెల్లూరు, కోవూరు డెల్టా మొలగొలుకు పైరుకు సంబంధించినంత వరకు అమృతమే. కేసరి అడుగుభూముల్లో మొలగొలుకు కొన్నిచోట్ల అంత సంతృప్తికరంగా లేకపోయినా; మిగతా భూముల్లో పైరు బాగున్నది. ఎక్కువ ఎదగలేదు. అందువల్ల పంట బాగుంటుందనే రైతాంగం ఆశిస్తున్నది.

మెట్టప్రాంతాల్లో అసలు పెక్కుచోట్ల సాగు జరుగలేదు. జరిగినచోట్ల వర్షంలేక ఎండిపోయింది. ఇప్పుడుకూడా తగినంత వర్షంలేదు కాబట్టి ఇకముందు సాగుకు కూడా దోహదకరం కాకపోవచ్చునని చెప్తున్నారు. అనావృష్టి తాకిడికి తట్టుకొని నిల్చివున్న మెట్టపైర్లుఏవైనావుంటే, వాటికి వుపకరిస్తుంది. కొన్నిచోట్ల జొన్న, వేరుశనగ సాగైవున్నవి. వాటికి ఈవాన సహాయకారిగావుంటుంది.

ఉత్తరతాలూకాలలో వర్షంలేదు. అచ్చట త్రాగునీటికికూడా యిబ్బందిగానే వున్నది. కందుకూరు తాలూకాలో పొగనారుమళ్లకు లారీలలో బార్సాలిజ్ పట్టలు

వేసి దూరప్రదేశాలనుండి నీరుతెచ్చి తడిపినా నాశనమైపోయినవని కొండపి

సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ పట్టాభి తెల్పుతున్నాడు. ఉదయగిరి తాలూకాలో అరుక, కంది, వేరుశనగ, ఉలవ, మిరప మున్నగు పంటలు పూర్తిగా పోయినవని; బావుల క్రిందవేసిన రాగి, మిరపకూడా ఎండిపోయిందని; కొద్దికొద్దిగా చెరువులక్రిందవేసిన వరేకాక, సక్కలగండి ప్రాజెక్టుక్రింద కూడా వరి యెండిపోయిందని; త్రాగుటకు నీరు, మేతలేక గొర్రెలు, పశువులు ఇతర చోట్లకు వలసపోతున్నవని ఉదయగిరి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ పి. చెంచురామయ్యగారు వ్రాస్తున్నారు. ఆత్మకూరుతాలూకాలో ఎన్నదగిన ఆత్మకూరు, అనంతసాగరం, కలువాయి చెరువులే ఎండిపో

—తరువాయి 7-వ పేజీలో

సుబోధ్ ఏజెన్సీస్

ఆల్విన్ వస్తువుల ఏజంట్లు

(నెం. 6 రు. ఎ. సి. బిల్డింగ్సు)

ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు

ఆల్విన్ బీరువాలు, ఫర్నిచర్, రెఫ్రిజరేటర్లు, లిబర్టీసోఫా-కమ్-బెడ్సు, మెటర్నిటీ మంచాలు, క్లిర్‌టోన్ వాటర్‌హీటర్, క్రోమ్ లైట్ ఫోల్డింగ్ టేబిల్సు, కుర్చీలు, స్ప్రింగ్‌కాట్సు, డైనింగ్‌టేబిల్సు, కుర్చీలు—అధునాతన ఫేషన్లలో మా వద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధంగా వున్నాయి.

బీరువాల లాటరీ స్కీము

బీరువాల లాటరీ స్కీము (నెం. 2 రు) 5-1-1966 తేది నుండి ప్రారంభమవుతుంది. యిది యెంతో సౌకర్యవంతమైన స్కీము చేరదలచినవారు వెంటనే మా ఆఫీసులో కనుగొనవచ్చును.

హైదరాబాద్ ఆల్విన్ మెటల్‌వర్క్సు సబ్‌డీలర్సుగా నెల్లూరుజిల్లా ఏ ప్రాంతాలలోనైనా కావలసినవారు మాతో సంప్రతించవచ్చును.

ఆర్. సుబ్బరామ రెడ్డి,

మేనేజింగ్ పార్టనర్.

ఫోన్ :: 230.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 10-00
6 నెలలకు „ 6-00
అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

అనంతపురం డి॥ ము. కోర్టులో

E. P. No. 131 of 1965

S. C. 480 of 57 (G. D. M. C.
సుగాలి పమేనాయకు —వాది.
దల్వాన కొండప్ప(య్య) —ప్రతివాది.

వేలం ప్రకటన:- పై నెంబరు దావాలో ప్రతివాదినుండి రావలసిన బాకీ రాబట్టుటకుగాను ప్రతివాది హక్కు అనుభవములో యీ క్రింద కనుబరచిన ఆస్తి పైకోర్టువారు 7-1-66 తేది వుదయం 10-30 గంటల లగాయతు కోర్టు ఆవరణలో బహిరంగముగా వేలంవేయుదురు. సవాలుచేయుగోరు వారు సవాలుచేయవచ్చును.

ఆస్తి వివరం:- అనంతపురం రి॥ డి॥ అనంతపురం సబ్ రి॥ డి॥ క్రిష్ణాపురం మజరా కొట్టాలపల్లె గ్రామంలో యీక్రింది చెక్కుబంది నెంబరుగల 6 అంకణముల మిద్దె యిల్లు [తూ] దబ్బర వెంకటప్ప యిల్లు [ప] దానప్పనాయుడి యిల్లు [ద] దరూరు ఓబళప్ప బయలుబాగా [ఉ] రస్తా [తూ-ప] 20 అడుగులు, [ఉ ద] 15 అడుగులు. ఇంటి నెంబరు 17, అసెస్సుమెంటు నె 186 రు; గుత్త 0-94 టు సర్కారు సవాలు రూ 700 లు.

—మరూరు రామనరసింహులు,
వాదివరం వకీలు.

కావలి సబ్ జడ్జి కోర్టులో

O. S. 14 of 65. I. A. 264 of 65.

1. బింబం అంజనేయులునాయుడు వగైరా 4 మంది కోవూరు తా॥ పవ్వేరు గ్రామస్తుల అంజరితరపున రిప్రజెంటీవుసూటుగా యీ దావాను వాదులు తేబడినది.

—పిటీసనర్లు-(వాదులు).

1. దామవరపు వెంకటరమణయ్యచౌదరి వగైరాలు సాకిన్, పవ్వేరు, కోవూరు తా॥

—రెస్పాండెంట్లు-(ప్రతివాదులు.)

కోవూరు తా॥ పవ్వేరు గ్రామంలోని గ్రామస్తులఅందరికీవుపయోగపడు దావా బాబినిగురించి వాదులు యీ నెంబరున రిప్రజంటీవు సూటుతెస్తూ 1 ఆర్డరు 8 రూలు ప్రకారము పర్మిషన్ పెట్టినందుకు పైకోర్టువారు పర్మిషన్ యిచ్చి 10-12-65 తేదికి వాయిదా వేసివున్నారు. యిందునుగురించి సదరు గ్రామములోని ఆక్షేపణగలవారు వాయిదారోజు 10 గంటలకు కావలి సబ్ కోర్టుయెదుట హాజరై తెలుపుకోవలసినది.

—యం. వెంకటనారాయణయ్య,
వాదుల అడ్వకేటు.

కందుకూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 32 of 64. E. P. 34 of 65.
వాకా సుబ్బారెడ్డి —వాది.
వాకా రోశమ్మ —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు డిక్రిబాకీకిగాను ఈ క్రింద వివరించిన షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని 20-12-65 తేదిన ఈ కోర్టువారి సమక్షములో యీలము వేయబడును.

షెడ్యూలు:- నెల్లూరు రి. డి. కందుకూరు తాలూకా, కరేడు గ్రామంలో ప్రతివాది తాలూకు పడమటచేను నెం. 82 రు పట్టా కోరుమెట్ట, సర్వే నెం. 277 రు, యు 2-28 సెంట్లులో యు 1-30 టున్నూ సర్వే నె 278 రు ఎ 5-02 ట్లలో ఎ 2-87 టున్నూ కుల్లు యు 4-17 టు యేక ప్రదేశంలో ప్రతివాది భూమికి హద్దులు: [తూ] లింగారెడ్డి వెంకటసుబ్బారెడ్డి భూమి [ద] లింగారెడ్డి రామకృష్ణారెడ్డి భూమి [ప] నెల్లూరు డొంక [ఉ] యెంజేటి పెద బాలమ్మ పురఫ్ ఆలద్దమ్మ తాలూకు యీ నెంబరులోని భూమి యీ హద్దులలో నియు 2-9 టు సర్కారుపాట రూ. 400.

—T. పర్వతనారాయణ, అడ్వకేటు.

గూడూరులో
జమీన్ రైతు
ప్రతులు
క్రిందిచోట్ల దొరకును:
* * *
1) జనతా బుక్ స్టాల్
బస్టాండు
2) హిగిన్ బాథమ్స్
రైల్ వేస్టేషన్

జమీన్ రైతు

శ్రీ విశ్వావసు మార్గశిర శుద్ధ తదియ
శుక్రవారం 26-11-1965

క్షామం

ఈ సంవత్సర మంతటి తీవ్రమైన క్షామ పరిస్థితులు గత యాభై ఏండ్లలో ఎరుగమని వృద్ధ కాంగ్రెస్‌వాది శ్రీ కడప కోటిరెడ్డిగారు చెప్పారు. రాయలసీమ, నెల్లూరుజిల్లాలు వర్షాభావంతో, దుర్భిక్షంతో దిక్కుతోచని స్థితిలోవున్నవి. దేశమంతా సుభిక్షంగా వున్నప్పుడే ఈ ప్రాంతాలుకాటకాన్నెదుర్కొంటుంటాయి. ఇక, బాగపంటలువంటి పచ్చగావుండే ప్రాంతాల పరిస్థితే అంత ఆశాజనకంగా లేనపుడు, దేశం యావత్తు యిటీవల ఎప్పుడూ అనుభవించని కొరతకు గురియవుతున్న నేడు, ఈ ప్రాంతాలస్థితి ఎంత దైన్యంగా వుండవలెనో వూహాకందని విషయంకాదు.

వానలులేవు. చెరువుల్లో చుక్కనీరులేదు. దానితో వర్షాధారమైన ఈ జిల్లాల్లో పెట్టినపైర్లు పోయినవి; కొన్నిచోట్ల అసలు పైరుపెట్టనేలేదు. ఇంతేకాదు, నీరుకూడా కరవైంది. మనుషులేకాదు, పశువులూ గ్రాసానికి గాహానికి అల్లాడుతున్నవి.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులు శ్రీ పెద్దిరెడ్డి తిమ్మారెడ్డిగారు రాయలసీమ, నెల్లూరుజిల్లాల శాసనసభ్యులనుసమావేశపరచి, క్షామపరిస్థితులను సమీక్షించారు; క్షామనివారణకు తీసుకోవలసిన చర్యలను సూచించారు. రాష్ట్రంలో వర్షాభావంవల్ల కలిగిననష్టం ఇరవైమువ్వయి కోట్లకుపైగా వుంటుందని అంచనా. ఈ సంవత్సరం మన అవసరాలకే మన ధాన్యాలు సరిపోవని, కొరత ఏర్పడుతుందని శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారి అభిప్రాయం. తరచు కాటకానికి గురియయ్యే ఈప్రాంతాలలో శాశ్వతోపయోగకరమైనకార్యాలు జరగాలని వారు సూచించారు. సంవత్సరానికి రెండువేల బావుల వంతున పదివేలబావులు త్రవ్వాలని శాసనసభ్యుల సమావేశం తీర్మానించింది. ఇంకాకొన్ని తీర్మానాలుకూడా చేసింది. తిమ్మారెడ్డిగారి సూచనలు, ఆ సమావేశ తీర్మానాలు అతిముఖ్యమైనవి, తప్పక ఆచరణలో పెట్టవలసినవి.

రాయలసీమ,నెల్లూరుజిల్లాలలోనిమెట్టతాలూకాల క్షామ నివారణకుకాదు; వారూ అందరితోపాటు తిండిగుడ్డకు కొరత లేకుండా బ్రతుకుటకు అవసరమైన చర్యలన్నీ తీసుకోవలసివుంది. అవకాశమున్న ప్రతిచిన్న నీటివనరును వుపయోగానికి తేవడం, భూగర్భజలాలను వెలికితీసే పథకాలు విస్తృతంగా అమలు జరపడం అవసరం. ఇతర జీవనాధార వసతులనుకూడా కల్పించుటకు కృషి జరగాలె. దేశమంతా అభివృద్ధిచెందుతూ, ఇలాంటి ప్రాంతాలు ఎప్పుడూ వెనుకబడి, దిక్కులేనివానివలె దుర్భరపరిస్థితుల్లో వుండడం దేశానికికాని, ప్రజాశికలను అమలు జరుపుతున్న ప్రభుత్వానికి కాని గౌరవప్రదమైన విషయంకాదు. ఆంధ్రప్రభుత్వం ఈ ప్రాంతాల క్షామ పరిస్థితిని గుర్తించింది. ముఖ్యమంత్రి శ్రీబ్రహ్మానందరెడ్డిగారే అన్నజల కష్టకథలను వివరించారు. ఈ సానుభూతి ప్రకటనలు, ప్రత్యక్షానుభవాలు వినివిని విసుగుపుడుతున్నది. క్రియారూపంలో అన్నజల బ్రతుకులు బాగుపడుటకు ఇవన్నీ వుపయోగపడినప్పుడే సంతోషం. ఆంధ్రప్రభుత్వం ఈ ప్రాంతాల అభివృద్ధిపట్ల ప్రత్యేక కృషి చేయవలసి వుంది. శాసనసభ్యులు, ప్రజాసంఘాలు కూడా, దుర్భిక్షపరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు మాత్రంకాక, నిరంతరాందోళనకు పూనుకోవాలె.

ప్రస్తుతం ధాన్యం లెవీనుండి ఈ ప్రాంతాలను మినహాయించడమేకాదు; తక్షణం ఆ ప్రాంతాలలో పూర్వంవలె చౌక దుకాణాలు—చిల్లరదుకాణాలుకాదు – నెలకొల్పి తగిన ఆహారపదార్థాలను సరఫరా చేయాలె. శిస్తులు మాఫీచేయడమేకాదు, పాత బకాయిల వసూళ్లను ఆపాలె. ఇంతమాత్రం చాలదు. ఈ గడ్డుపరిస్థితులనుండి గట్టెక్కుటకు, మరు సంవత్సరం వ్యవసాయకృషి కుంటువడకుండుటకు రైతాంగానికి ఏ రూపంలోనైనా అవసరమైనంత సహాయం జరగాలె. పశుగ్రాసం కరవుగా వున్నచోట్ల, దాని సరఫరాకుకూడా ప్రభుత్వం పూనుకోవాలె. కేవలం అధికార్ల నివేదికలు, పరాయి ప్రభుత్వ పాత నిబంధనలమీద ఆధారపడి వ్యవహరించకుండా, వాస్తవ పరిస్థితులను దృష్టిలోపెట్టుకొని ప్రభుత్వం ఈ సహాయ కృషికి గడంగాలని కోరుతున్నాము. ప్రభుత్వం ఏ మాత్రం నిర్ణయవైఖరిని వహించినా, సహాయ కార్యక్రమాలను అలస్యంచేసినా ఈ ప్రాంతంలోని రైతాంగం బికికిపోవడమే కాదు; అకలిచావులు, దోపిళ్లు తప్పక పోవచ్చు. ప్రభుత్వం ఆ పరిస్థితికి అవకాశమివ్వదనే ఆశిస్తాం.

——

ఈవారం విశేషాలు

భారత నౌకాదళానికి రష్యానుండి సబ్ మెరీన్లు, ఇతర యుద్ధనౌకల కొనుగోలుకు సంబంధించిన ఒడంబడికపై సంతకాలు జరిగాయనీ, త్వరలో రష్యా నిపుణుల బృందమొకటి విశాఖపట్నం వచ్చి 'డాక్ యార్డు' ప్రాజక్టు స్థాపనకు అవసరమైన నివేదికను తయారు చేయగలదని రక్షణ మంత్రి శ్రీ చవాన్ లోకసభలో చెప్పారు.

' ' '

బ్రిటిష్ యుద్ధతంత్ర వ్యవహారాలసంస్థ వెల్వరించిన వార్షిక నివేదికలో కొన్ని ఆసక్తికరమైన అంశాలున్నాయి. రష్యాకు 31 లక్షలా 50 వేలు; అమెరికాకు 26 లక్షల 60 వేలు; చైనాకు 24 లక్షల 86 వేలు; ఇండియాకు 8 లక్షలా 69 వేలు; ఫ్రాన్స్‌కు 5 లక్షల 57 వేలు; బ్రిటన్‌కు 4 లక్షల 40 వేలు; పశ్చిమ జర్మనీకి 4 లక్షల 38 వేలు; పాకిస్తాన్‌కు 1 లక్ష 88 వేల సాయుధబలాలున్నట్లు అది అంచనా వేసింది. అంటే ప్రపంచసాయుధ బలాలలో ఇండియా నాలుగవస్థానమన్న మాట. అయినా ఇండియాకంటే చైనాకు దాదాపు మూడింతల ఎక్కువగా సాయుధబలం వున్నది.

పోతే వార్షికంగా రష్యా 20 వేలకోట్లు, అమెరికా 26 వేల కోట్లు, బ్రిటన్ 2 వేల 770 కోట్లు, ఇండియా 395 కోట్లు, పాకిస్తాన్ 150 కోట్లు రూపాయలు రక్షణకు ఖర్చుచేస్తున్నాయట.(ఈ సంవత్సరంనుండి పాకిస్తాన్ అదనంగా మరో వందకోట్లకు పైగా రక్షణవ్యవస్థకై ఖర్చుపెట్టాలని నిర్ణయం తీసుకున్నదట).

ఖండాంతర రాకెట్లలో రష్యాకంటే అమెరికాదే పైచేయిగా కనపడుతున్నా క్రమంగా దాని ఆధిక్యత తగ్గిపోతున్నదట. పోతే కమ్యూనిస్టు రాజ్యాలకు 58 లక్షల 30 వేలమంది సైనికులుంటే పాశ్చాత్య రాజ్యాలకు 49లక్షల 61వేలమందిమాత్రమే వున్నారట. నౌకాబలంలో పాశ్చాత్య రాజ్యాలకు 660 నౌకలువుంటే కమ్యూనిస్టురాజ్యాలకు 288 వున్నాయట. అయితే సబ్ మెరీన్లలో కమ్యూనిస్టు దేశాలదే పైచేయిగా వుందట. పోతే విమానబలాల వివరాలు అది యింకా తెలియజేసినట్లులేదు.

' ' '

ఈవారంలో ప్రధాని శ్రీ శాస్త్రిగారు రెండురోజులపాటు మద్రాసులో పర్యటించారు. ఈ పర్యటన అనూహితమైన సత్ఫలితాలనే కల్గించినట్లున్నది. మద్రాసురాష్ట్ర దేవాలయాలు 54 వేల 787 గ్రాముల బంగారం బంగారంబాండ్ల స్కీముకుగాను ప్రధానమంత్రికి సమర్పించినవి. అంటే సుమారు 7 లక్షల రూపాయల విలువచేసే బంగారమన్నమాట. ఈరెండురోజుల పర్యటనలో మొత్తం 97 వేల 500 గ్రాముల బంగారం ప్రధానమంత్రికి యివ్వబడింది. (అంటే దాదాపు రు. 13 లక్షల బంగారం) ఇందులో 94 వేల గ్రాములు బంగారం బాండ్లలోకి మిగతాది రక్షణనిధికి సమర్పించబడింది. (అయితే ఇందులో 26 వేల గ్రాములు ఆయన సమక్షంలో ప్రకటించబడినా తర్వాత సమర్పించబడుతుందట).

ఈ బంగారమే కాకుండా మొత్తం 7½ లక్షల రూపాయలు నగదుగా దేశ రక్షణనిధికి సమర్పించారు. మద్రాసు ముఖ్యమంత్రి ప్రత్యేకంగా 1 కోటి 11 లక్షల రూపాయలకు డ్రాఫ్టుతీసి రక్షణ నిధికిగా ప్రధానికి సమర్పించారు.

మద్రాసు విద్యార్థులుకూడా యీ విషయంలో ఎంతో వుత్సాహాన్ని ప్రదర్శించారు. బంగారు వుంగరాలతో మాలలు చేసి ప్రధానికి వేశారు. మద్రాసు నగర కాలేజీల విద్యార్థులు 1 లక్ష నగదుగాను, రోజు వారీ హుండీలరూపంలో వసూలు చేసిన 4½ లక్షలు డ్రాఫ్టుగాను ప్రధానికి సమర్పించారు. కోయంబత్తూరు స్కూలు పిల్లలు సుమారు 2 లక్షలకుపైగానేవిలువ చేసే 10 తీవుకారులను ప్రధానికి రక్షణ నిధికిగా సమర్పించారు. మొత్తానికి ప్రధాని రాకవల్ల మద్రాసు ప్రజల వుత్సాహాతిశయం కట్టలు త్రెంచుకున్నది.

' ' '

మద్రాసులో వ్యక్తమైన యీ బంగారం విరాళాల పొంగు చూసి సంతోషించవల్సిందే అయినా మొత్తంమీదచూస్తే పరిస్థితి చాలనిరుత్సాహజనకంగా వుందనే చెప్పాలి. బంగారంబాండ్ల పథకంక్రింద కనీసం ఎట్లలేదన్నా రు. 500 కోట్ల విలువచేసే బంగారం వసూలవుతుందని ప్రభుత్వం ఆశిస్తే గత వారాంతానికి వసూలైన బంగారం విలువ 1 కోటి 75 లక్షలేనట. ఈ 1 కోటి 75 లక్షలుకూడా మన ఇండియా మార్కెట్టు దరవకారమట. అంతర్జాతీయ మార్కెటుధర ఇందులో సగం వుంటుంది. అంటే నెలరోజులకు ప్రభుత్వం ఆశించినదాంట్లో నూటికి ఒకశాతమైనా వసూలు కాలేదన్నమాట. వచ్చేనెలలో ప్రధాని శ్రీ శాస్త్రి ఆంధ్రలో పర్యటించనున్నపుడు హైదరాబాద్‌లో శ్రీ శాస్త్రి దంపతులకు స్వర్ణతులాభారంతూచి బంగారం బాండ్లకు సమర్పించాలనే ప్రయత్నాలు సాగుతున్నాయి. ఆంధ్రలోని తిరుపతి దేవస్థానంవారు 5 వేల తులాల బంగారమైనా యివ్వాలని యోచిస్తున్నారట. ఏమైనా పెద్దగా బృహత్తర ప్రయత్నం జరగనిదే అనుకొన్నంతగా వసూలుకాకపోవచ్చునేమో!

' ' '

కృష్ణమాచారిగారిపై మళ్ళీవాక యుద్ధం ప్రారంభమయ్యేటట్లున్నది. స్వతంత్రపార్టీ నాయకులు శ్రీ దాహ్యాభాయ్ పటేల్ అధ్వర్యంలో మధులిమాయే, కె. మనోహరన్, ఎస్. ఎం. బెనర్జీవంటి వివిధ వర్గాల పార్లమెంటు సభ్యులు మొత్తం 11 మందితోకూడిన వాక్ప్రతినిధివర్గం కేంద్ర ఆర్థికమంత్రి శ్రీ టి. టి. కె. పై అవినీతి ఆరోపణలుచేస్తూ బహిరంగ విచారణ జరిపించవల్సిందిగా కోరుతూ రాష్ట్రపతి రాధాకృష్ణనును కల్సుకొని 73 పేజీల ఆరోపణపత్రాలుకల్గిన రిపోర్టును సమర్పించారు.

1952 లో ఆయన మొదటిసారి కేంద్ర మంత్రి అయినప్పుడు వారి కుటుంబం పేరుతో ఏవోకొన్ని ఏజన్సీలు, ఏవో యితర మామూలుఆస్తి మాత్రమే వుండిందనీ, అట్లాంటిది ఇప్పుడు ఆ ఆస్తి విపరీతంగా పెరిగిపోయి పలురకాల జాయింట్ స్టాక్ కంపెనీలుగా వెలసి లక్షలాది ధనాలతో వర్థిల్లుతున్నాయనీ; కంపెనీల రిజిస్ట్రారుకు ఫైలుచేసిన రిటర్నులలో తమ 8 కంపెనీలు 1953 నుండి కూడా నష్టంతో నడుస్తున్నాయనే తెల్పుతున్నారనీ; కాని వాస్తవంలో అవి తమ వాణిజ్యాన్ని యీ మధ్య కాలంలో ఎంతగానో విస్తరించాయనీ, 30 లక్షల మూలధనం కలిగిన యీ 8 కంపెనీలు 8 లక్షల పైచిలుకు నష్టం చూపుతున్నప్పటికీ 80 లక్షలకు పైగా బ్యాంకులనుండీ యితరత్రా ఋణ సౌకర్యం పొందివున్నాయనీ; విదేశీమారకద్రవ్య నిబంధనలను తమక్రిందవుండే కంపెనీలకు అనుకూలంగా వుండేటట్లు సడలింపజేసి ఎంతో దుబారా చేశారనీ—ఇత్యాది ఆరోపణలన్నిటిపై బహిరంగ విచారణ జరుపవలసినదిగా కోరినారట.

——

న్యూజిలాండుకు ఆచార్య రంగా

ఈనెల 30 తేదినుండి డిసెంబరు 7 తేదివరకు న్యూజిలెండు రాజధాని వెల్లింగ్టనులో జరుగు కామన్వెల్తు పార్లమెంటరీ మహాసభకు భారతప్రతినిధివర్గసభ్యుడుగా స్వతంత్రపార్టీ అధ్యక్షులు ఆచార్య రంగాగారు పోతున్నారు. ఆయాప్రభుత్వాల, పార్లమెంటుల ఆహ్వానంపై రంగాగారు ఆస్ట్రేలియా, ఫిలిప్పైన్సు, మలేషియాలలో కూడా పర్యటించి, డిసెంబరు 22 తేదికి స్వదేశం చేరుతారు. కమ్యూనిస్టుచైనా సామ్రాజ్యతత్వానికి వ్యతిరేకంగా ఆసియాలోని ప్రజాస్వామ్యదేశాలన్నీ ఏకం కావలసిన అవసరాన్నిగూర్చి రంగాగారు తన పర్యటనలో ప్రచారంచేస్తారట.

రంగాగారి విదేశీపర్యటన, వారి ఆశయము ఫలవంతంకావాలని ఆకాంక్షిస్తున్నాము.

కార్గిల్‌లో కాళ్ళుపట్టుకొని కచ్‌లో దూకినారు
కచ్‌లో రాజీపడి కాశ్మీర్‌లో జొరబడ్డారు
యుద్ధవిరమణ కంగీకరించి దాన్ని ఉల్లంఘించారు

ఇట్టివారితోనా మనకు పొత్తు?
చర్చలకువెళ్లినా యుద్ధసన్నద్ధత తప్పదు!

మౌనం, పర్చిమౌనంపుట్టి, పాక్ ప్రభువులు పుట్టినారు. కచ్ తరువాత చేసి నట్టే టాష్‌కెంట్ సమావేశం విషయం లో చేయదలచుకున్నారు.

అన్నివిధాలా మళ్ళీ దండయాత్రకు, దొంగవేషాలకు, వగటిదోపిళ్ళకు సైని కుల్ని సిద్ధంచేస్తున్నారు. మన ప్రధాని మద్రాస్ బహిరంగసభలో నవంబర్ 20న సుడివినట్లు పాకిస్తాన్ అత్యధికంగా యుద్ధ యత్నాలు చేస్తున్నది; ఆ యు ధా ల ను, మందుగుండుసామ్మగిని పోగుచేస్తున్నది. దొంగసైనికులను అనేకమందిని తర్ఫీదు చేస్తున్నది; ఆక్రమిత కాశ్మీర్‌లో వేలమం దిని తయారు చేస్తున్నారు. ఇందుకుతోడు, లద్దాఖ్‌లో, సిక్కింలో చైనా సరిహద్దులందు చేసేయుద్ధయత్నాలు మనజాతీయ స్థావరా నికి గొప్పఅపాయాన్ని తెచ్చిపెడుతున్నవి; అందువలన, మనం రక్షణ ప్రయత్నం ఎంతచేసినా చాలదు. (ఈ పంక్తులు పాఠ కులకందేలోపున సమరం రెండురంగాల లోనూ ఆరంభమైతే ఆశ్చర్యపడము.)

ఇనప్పటికీ వేసరతుగా టాష్‌కెంట్ చర్చలకు వస్తానని తన తాబేదార్‌ద్వారా పాక్ డిక్టేటర్ వర్తమానం పంపినాడు. ఇది మాస్కోలో మన కృష్ణమాచారివుండ గానే తెలియవచ్చింది. అంతకుమునుపే, పాక్ ప్రయత్నాలను గమనించిన మన ప్రధాని కాశ్మీర్ చర్చనైతే టాష్‌కెంట్ రాను–పొమ్మన్నాడు. ఇంకేదైనా విష యాలు చర్చించేట్టుంటే అది వేరేవిషయ మనికూడా అన్నాడాయన.

అసలిందులో మనం గ్రహించవలసిం దేమంటే, పాక్ వినయం ధూర్తలక్షణంగా మారడం. కార్గిల్ లో కాళ్ళుపట్టుకుని, కచ్‌లో దూకినారు. కచ్‌లో రాజీ పడి,

పాలెం.. పాలెం.. కేశవబ్రహ్మరి

రహస్యంగా తయారీచేసి కాశ్మీర్‌లో జొర బడ్డారు. పిదప యుద్ధవిరమణకంగీకరించి వందలసార్లు దాన్ని ఉల్లంఘించారు. ఇట్టి వారితో మనకు పొత్తా?

కాని మన స్నేహితులు పిర్పరచేసంప్ర దింపులకు రామని ఎట్లా అనగలము? అందువలన, లాంఛనం కోసం చర్చలకు వెళ్ళినా, మనం యుద్ధసన్నద్ధులమై వుండ వలసినదే.

రష్యన్లవంటి మిత్రులను మనం కాదన లేము. ఎందుకంటే, కృ ష్ణ మా చా రి మాస్కోలో (నవంబర్ 17 న) తెలియ జేసినట్లుగా ''మనకూ – పాక్ సేనకూ వచ్చిన సంఘర్షణ సమయంలో, ఇతర మిత్రులవలెగాక, సోవియట్ యూనియన్ వారు ఇండియాకు సాయాన్ని ఆపలేదు. ఇందులోనేవున్నది వారి ఆధిక్యం.'' ఇది అక్షరాలా నిజం.

అంతకుమునుపే (నవంబర్ 16 న) ఇక్కడ మన పార్లమెంట్ సమావేశంలో ప్రసంగిస్తూ, మన ప్రధాని రష్యా మనకు సంకట సమయంలో చేసిన సాయాన్ని బ్రహ్మాండంగా ప్రశంసించారు: ''ఆ గడ్డు రోజులలో సోవియట్ యూనియన్ వలన పొందిన సాయాన్ని మనం మరువడం అసంభవం.''

అటువంటి మిత్రులు ఏ ల్చి న పు డు రామంటే న్యాయమా?

• • •

ఇంతకూ మనల్నిద్దరినీ, యింతింత వైరుధ్యాలు గలవారిని ఏకం చేయవలెనని సంకల్పించే రష్యా అంతర్యం?

'న్యూటైమ్స్' చదివితే బోధపడుతుంది. ఇందులో రష్యా ప్రభుత్వ వాణి వినిపి స్తుంది. నెం. 38 గల సెప్టెంబర్ 22 వ తేదీ సంచికలో (ఇది వారపత్రిక) ఏడెని మిది పేజీలలో డి. వోల్‌స్కీ అనే రచ యిత భారత–పాక్ సమరాన్ని వివరిస్తూ చక్కని చిత్రణచేశాడు. ఎంతటి రాజకీయ దక్షత, నేర్పు, కూర్పులో నైపుణ్యం, నిగ్రహశక్తి ఆ రచనలో ప్రదర్శింపబడి నదో గమనించేసరికి రష్యా నాయకులందు గల్గిన సామ్యభావ ప్రకటనలోని నవ్యత్వం ద్యోతకమైనది. వ్యాసమంతటిలోనూ (1500 మాటలుంటాయి రమారమి) ఒక పొల్లు మాటలేదు. తిట్టి, మళ్లీ తిట్టించుకునే అల వాటు అబ్బినవారు ఇంత పొంకంగా,

—తరువాత 11-వ పేజీలో

కావలి విశ్వోదయవారి 'జవహర్ భారతి'కి నడక నేర్పి, ఒ, న, మ లు దిద్దించిన ప్రజ్ఞాశీలురు, మాజీ ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ ఎ. ఎం. జి. సి. టెంపో. వీరి ముందున్నది కాలేజీ లైబ్రరీలో నెలకొల్పిన వీరి శిలాప్రతిమే. శ్రీ టెంపో వ్రాసిన 'ది ప్రాబ్లం ఆఫ్ గుడ్' అనే ఆంగ్ల జటిల గ్రంథాన్ని విశ్వోదయవారు ప్రచురించివున్నారుకూడా.

లోకసంచారి

విదేశీ సాయంలోని మర్మం

స్మిత్తుకు మతిపోయింది. అనకట్ట లను–రిజర్వాయిర్లను ధ్వంసం చేస్తానంటు న్నాడు. తానిక సంపూర్ణంగా ధ్వంసమై పోతాడు. ఆంగ్లుల ఒత్తిడికీ, ఆఫ్రికన్ల ఆందోళనకూ 'స్మిత్‌రాజ్యం' నిల్వదు. ద. ఆఫ్రికా, పోర్చుగల్ కలిసివస్తే, వెన్వెంటనే అపఖ్యాతి రావలసినంత కలిసి వస్తుంది. ఇంత ఉపద్రవండి స్మిత్‌పాలన భద్రంగా బ్రతకడం దుస్తరం.

• • •

ఇండోనిషియాలో, బంది మాశీవింగ్ (గొప్పవాడు) సుకర్ణాయు ఆర్మీకి అడుగు లొత్తి మడుగులొత్తి మాజీమిత్రులైన పచ్చి కమ్యూనిష్టులందర్నీ (మందిరకం అక్కడ వున్నట్లు మనకు తెలియదు) ప్రభుత్వశాఖ లన్నింట్లోనుంచీ, ప్రజాహిత సంస్థల న్నింట్లోనుంచి పెరి పారవేస్తున్నాడు. స్వయంకృతా పరాధానికి స్వయంగా ప్రాయశ్చిత్తం చేసుకుంటున్నాడు.

• • •

జొపాన్ వర్తకంలో మనకు మళ్ళీ ఇరువు పుడుతుందట. అమెరికా ఒత్తిడివల్ల అది అగినమాట అబద్ధమట. అగిందినిజమే గదా! అగిందికూడా అబద్ధమనలేదు నయం.

ఎవరిమాట ఎవరువింటే మనకేమి, వినకుంటే మనకేమి? నిండా మునిగిన వానికి చలి ఎక్కడిది? మనకు యిస్తే అరువు తీసుకుంటాం. ఇవ్వకుంటే కాళ్ళు పట్టుకోము.

• • •

ఎందుకంటే ఈ సాయంలోని మర్మం మనకు తెలిసిపోయింది. పరమటి సీమ లిచ్చినా, తూర్పుసీమలిచ్చినా ఆ సాయంతో సాయమిచ్చే దేశంలో సామగ్రిని కొను గోలు చేయవలెను. వరల్డ్‌బ్యాంక్ తదితర ప్రపంచసంస్థలు యిచ్చే రుణాలైతే, ఎర్రటి సీమలను మినహాయించి మిగిలిన సీమ లలో ఎందులోనైనా కొనుగోలు చేయ వచ్చును. సాయంవల్ల ఎగుమతులకు పెట్టు బడి లభిస్తుంది. సాయం పరమటి సీమల నుంచి తగ్గితే, ఎక్కువ ఎగుమతులుచేసి, కొనుగోలు శక్తిని పెంచుకోవలెను. శ్రమ ఎక్కువ. ఎంతమనం ఎగుమతు లెక్కువ చేసినా పరమటి సీమలలో మన ఎగు మతుల ఆవసరానికి పరిమితులున్నవి. ఒక స్థాయి దాటినమీదట ఇక పదేండ్ల

—తరువాత 11 వ పేజీలో

మన వ్యవసాయదారుల్ని చూచి మనం గర్విస్తున్నాం. వారి చేతులే మనకు పంటలను తెస్తున్నాయి. మన సరిహద్దు ప్రాంతాలను కాపాడుతూ, పోరాడుతున్న యోధులకు ఆహారాన్ని తెస్తున్నాయి. యంత్రాల వెనుక పనిచేస్తున్న పనివారలకు ఆహారాన్ని తెస్తున్నాయి. ఇంకా అధికమైన ఆహారాన్ని తెస్తున్నాయి. మనం ఈవిధంగానే స్వయం శక్తిపై ఆధారపడి ఉండవచ్చును. ఆహారాన్ని దిగుమతి చేసుకోవడానికి తక్కువ ఖర్చుపెడితే, రక్షణ కార్యాభివృద్ధికి ఎక్కువ ఉంటుందని, మన వ్యవసాయ దారులకు తెలుసు. అవును. మన వ్యవసాయదారులు దేశానికి సేవచేస్తున్నారు. మీరు చేస్తున్నారా?

భారతదేశం ఒక్కటే
భారత జాతి ఒక్కటే

DA-65/P 7

★ ★ దురహంకారి, దుష్టజంతువు ★ ★

చిరుతపులి : దాని స్వభావం

తాను ముద్దుగా చాకుకున్న చిరుతపులితో డాక్టరు సీతారామరావు

డాక్టరు పి. సీతారామరావు

చిరుతపులి అతి ప్రమాదకరమైన జంతువు. తన సరదాకోసం ఊర్కినే జీవహింస చేస్తుంది. అడవిలోనిలేడి, దుప్పి నుండి ఊరిలోని కుక్క, పిల్లి, గాడిద, పంది వరకు, ఆఖరకు కోడి దొరికినా సరే చంపేస్తుంది.

అడవుల్లో కొంతమేర తన సామ్రాజ్యంగా చేసుకొని, విచ్చలవిడిగా తిరుగుతూ నీడలా నిశ్శబ్దంగాను—పాములా మృదువుగాను జరిగి అకస్మాత్తుగా మీదకుగెంతి చంపుతుంది. అడవుల్లోవుండేచిరుత తుంగ దుబ్బ చాటున నక్కో, లేక చెట్లమీదపొంచి వుండో కంటికి కనబడకుండానే మెరుపులా మీదకు గెంతుతుంది.

ఇది అతిసాహసి. జిత్తులమారి. ఎత్తుకు పైఎత్తువేస్తూ శక్తి, యుక్తి, ధైర్యం, స్థైర్యం కలిగి ఎప్పుడూ కయ్యానికి కాలుదువ్వుతుంది. చీకట్లోకూడా బాగా చూడగల్గుతుంది కనుక రాత్రివేళల్లోనే ఎక్కువగా వేటాడుతుంది.

మనుష్యులమీదకు దూకితే దాని ప్రయత్నమంతా తన ముందరిపంజాతో కళ్ళను పీకాలని, నోటితో మెడను లంకించుకోవాలనీ, వెనకకాళ్ళతో పొట్టను చీల్చాలని.

ప్రఖ్యాతి చెందిన వేటగాళ్ళందరూ చెప్పినదొకటే: చిరుతపులి అతి ప్రమాదకరమైనజంతువు. దీనిలో అవంతయినా అసత్యం లేదు. ఎత్తులోను, బరువులోను పులికన్నా యిది చిన్నదైనా శక్తివంతమైందని చెప్పొచ్చు. యుక్తిగా తెలివితేటలతో ఏపనిచేసినా ఒక నిర్ణీతమయిన పద్ధతిప్రకారం ముందాలోచనతో చేస్తుంది. పెద్దపులి దొడ్డజంతువయితే, ఇది అమిత దురహంకారి, దుష్టజంతువూను. పులి తన దేహదారుఢ్యంమీద ఆధారపడి ధైర్యంగా పోరాడుతుంది. ఇదితన ఆహారాన్ని వేటాడటానికి ముందు ఎంతో తెలివిగా చాణుక్య చతురతతో పరిస్థితులను వేరీజు చేసుకొని అందుకు అనువుగా, సమయోచితంగా వ్యవహరిస్తుంది. గాలివాటం తనకు అనుకూలంగా లేకపోతే తన వాసన, తను వేటాడబోయే జంతువు పోల్చకుండా ఆ జంతువు పేడలోనేపొర్లాడి అనుమానం కలగకుండా చేసుకుంటుంది.

మన అడవుల్లోవుండే జంతువులన్నింటిలోనూ ఇది చాలా అందమైనది, ఆకర్షణీయమయినదీను. ముదురు పసుపు పచ్చ మీద కానంత నల్లటిమచ్చలుంటాయి. పులి తన తలను దాచుకోలేనితావున ఇది తన శరీరాన్నంతా యిమిడ్చి, మిట్టపల్లాలు, రాయి రప్పా, గడ్డి కంపల చాటునక్కి, అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ జంతువును సమీపిస్తుంది. అవసరమయితే 40 అడుగుల దూరంనుండికూడా దూకగలదు. శరీరంలోని ప్రతిఅంగమూ దీనికి అన్ని విధాల తోడ్పడుతుంది. అతి సూక్ష్మదృష్టి గలది. సున్నితమైన శబ్దాలనుకూడా వినగల్గిన శక్తి, కరుకైన కోరలూ, వాడియైన గోళ్ళు, బలిష్ఠమయిన దవుడలు, రంపాలులా పనిచేసే మూతి మీసాలు—అన్నీ పొంది వుండి వేటాడేందుకు అనువుగా అమిరాయి. తన వన్నెకూడా పరిసరాల్లో కలిసిపోవడానికి అనువుగా వుంటుంది.

ఇది అతి మెలకువయిన జంతువు. తనను వేటాడుతున్నారని తెలిస్తే తుప్పల మాటునా, పొదలమాటునానక్కి కదలకా మెదలకా పొంచివుండి వేటగాడు తనకు అందుబాటులోకి వచ్చాక పిడుగులా ఒక్కవుదుటున మీదకుదూకుతుంది. ఒక్కొక్కసారి చెట్టెక్కి దారికడ్డంగావుండే కొమ్మల మీద అణిగిపోయివుంటుంది. వేటగాడు చూడకుండాపోతే అదృష్టవంతుడే. కళ్ళూ కళ్ళూ కలిశాయంటే పిడుగులా మీదకు గెంతిందన్నమాటే. క్షణంలో కాల్చగలిగితేనే (Quickest of the quick shooting) వేటగాడి మనుగడ. నేలమీద ఎంత సులభంగా మసలగలదో చెట్లమీద

—తరువాయి 10 వ పేజీలో

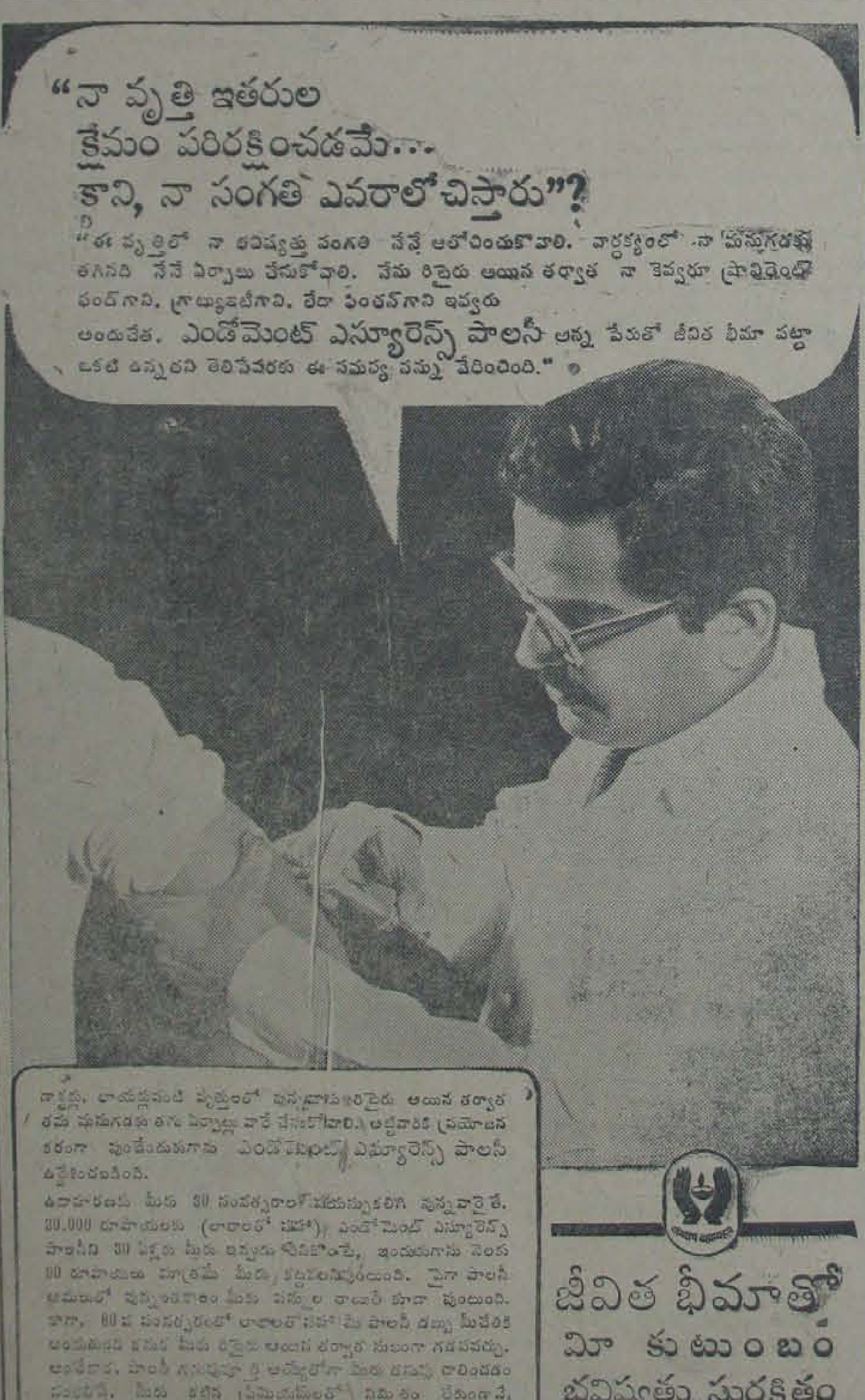

గ్రంథ సమీక్ష

ఉదయగిరి దుర్గము

(చారిత్రక ఖండకావ్యము)

గ్రంథకర్త: శ్రీ అగస్త్యరాజు సర్వేశ్వరరావు; మూల్యము: రూ 1-25; ప్రాప్తిస్థానం: గ్రంథకర్త, క్రొత్తపాళెం, గూడూరుతాలూకా, నెల్లూరు జిల్లా.

నెల్లూరు మండలములో ఉదయగిరి ఒక తాలూకా కేంద్రం. ఆ నగరప్రాంతంలో నేడు కనుపిస్తున్న శిథిల కళాఖండాలు ఒకనాటి ఆ దుర్గ వైభవాన్ని చాటుతున్నాయి. గ్రంథకర్త ''విజ్ఞప్తి''లో ''ఈ నగర శిథిలములఁదిలకించినపుడు నాలోఁగల్గిన భావములే ఈ రచనకు నిదానములు'' అని చెప్పియున్నాడు. విశేషించి కవి ఆ ప్రాంతీయుడే అగుటవల్ల దాని పుట్టుపూర్వోత్తరాలను యథాతథంగా చిత్రించగలిగాడు.

ఈ ఖండకావ్యము 1. పరిచయము, 2. ఉద్వేగము, 3. అభ్యుదయము, 4. ప్రళయము, 5. నిర్వేదము అని ఐదు భాగాలుగా విభజింపబడింది.

(1) ప్రథమ భాగములో కవి దుర్గ పూర్వవైభవాన్ని తిలకించటానికి వెళ్లటం, అక్కడ మర్త్యరూపములోవున్న ఒక దివ్యమూర్తిని చూడటం, ఆ మూర్తిని వాయుదేవునిగా గుర్తించటం, తదుపరి వారిరువురు పరస్పర పరిచయపూర్వకంగా మాట్లాడుకోవటం అన్న విషయాలు క్రమంగా వర్ణింపబడ్డాయి.

(2) ద్వితీయభాగములో పవనుడు కవికి తద్దుర్గపురా వైభవాలను వివరిస్తూ అచ్యుతరాయల కాలమునాటి విశేషాంశాలను పేర్కొంటాడు. ఈ సందర్భములో అప్పటి అమోఘ శిల్పచాతురికి తావలమైన 364 దేవళాలు తురుష్కులదాటికి గురికావటం, అవక్ర పరాక్రమముతో వైరుల నదిర్చిన వీరవరుల సాహసోపేతచర్యలు, కృష్ణరాయలు అచ్యుతరాయలను జయించి తిరిగి అతనికే రాజ్యాన్ని అప్పగించటం అను అంశాలు వివరింపబడ్డాయి.

(3) తృతీయభాగములో ఉదయగిరి దుర్గమందలి చదునోకొండు కోటల అభ్యున్నతి, అగస్త్య రాజకులానికిచెందిన చెన్నరాజు దుర్గపాలనలోచూపిన పాటవము, రాజులు తమ పరిపాలనలో ప్రదర్శించిన ధార్మికత్వము, ప్రజల సుఖజీవనము, కవులు, గాయకులు మొదలగువారి కళావైభవాలు వివరిస్తూ అచట శిల్పనిర్మాణమున శిల్పులు ప్రదర్శించిన ప్రతిభను విశేషించి వర్ణించటం జరిగింది.

(4) చతుర్థభాగమున తురుష్కులు ఉదయగిరిని ముట్టడించగా తెలుగువీరులు చూపిన బలపరాక్రమాలు, తుదకు శత్రుతంత్రానికి లొంగి ఉదయగిరి దుర్గము పతనం కావటం, అచటి దేవళముల విధ్వంసనము మొదలగు విషాదకర చారిత్రక పరిస్థితులు చిత్రీకరింపబడ్డాయి.

(5) పంచమ భాగములో దుర్గపతనా

—తరువాయి10.వ పేజీలో

★ విడవలూరుకు టెలిఫోన్ ఎక్ఛేంజి: గ్రామాలలో పి. సి. ఓ. ల వుపయోగం
★ మల్లపుపల్లె బందిపోటు: ఒకరిచావు
★ భుక్కాయపల్లె ప్రేలుడు: అప్పారావు పాళెం మరణం: లారీప్రమాదంలో చావు
★ పెదచెర్లోపల్లెకు హెల్తు సెంటరు
★ బ్రాహ్మణక్రాక కొట్లాట: ఒకరిహత్య

విడవలూరు టెలిఫోన్

విడవలూరులో నెలకొల్పబడిన టెలిఫోన్ ఎక్ఛేంజికి కలెక్టరు శ్రీ శ్రావణ కుమార్ 21 తేది ప్రారంభోత్సవం చేసారు. జిల్లాలో ఇది 18 వ ఎక్ఛేంజి. ఈ ఎక్ఛేంజిలో ప్రస్తుతం 10 కనెక్షన్లు యివ్వబడినవి. ఈ వరకూడా విడవలూరు గ్రామానికే పరిమితమైనవి. అంటే చుట్టు ప్రక్కలగ్రామాలవారెవరూ యింకా కోర లేదన్నమాట!

విడవలూరులో టెలిఫోన్లు పెట్టుకున్నవారు: పొన్నలూరు రామచంద్రారెడ్డి (33), పిటూరు రామసుబ్బారెడ్డి (32), మేనకూరు సుందరరామరెడ్డి (25), సోమవరపు రామరెడ్డి (28), రేబాల బలరామరెడ్డి (44), ఉగ్గుమూడి శేషారెడ్డి (22), తమ్మిరెడ్డి సుబ్బరామరెడ్డి (42), సోమవరపు రమణారెడ్డి (24), పబ్లిక్ కాల్ ఆఫీస్ (30), టెలిఫోన్ ఎంక్వయిరీస్ (30) కు టెలిఫోన్లు అమర్చబడినవి. బ్రాకెట్లలోవున్న నెంబర్లు వారివారి టెలిఫోనులవి.

ఇదిగాక స్థానిక హాస్పిటల్ డాక్టరుకు ఒక టెలిఫోన్ యివ్వబోతున్నారట. జనార్దనమహాల్ (సినిమా హాలు) వి. మల్లికార్జునరెడ్డికికూడా త్వరలో రాబోతవి.

ఈ ప్రారంభోత్సవ సభకు కోవూరు సమితి అధ్యక్షులు శ్రీ కోడూరు శ్రీనివాసులురెడ్డి అధ్యక్షత వహిస్తూ, రామతీర్థం రోడ్డుకు వాదిళ్లలో ఒక ఎక్ఛేంజి నెలకొల్పడం అవసరమని సూచించారు. నీటి కొరతనుకూడా ప్రస్తావించారు. జిల్లా గ్రామీణప్రాంతంలో టెలిఫోన్ సౌకర్యాలను విస్తరింపజేస్తున్న పోస్టల్ శాఖను కలెక్టరు ప్రశంసించారు.

నెల్లూరు టెలిగ్రాఫ్ శాఖ సబ్ డివిజనల్ ఆఫీసరు, టెలిఫోన్ సౌకర్యాల విస్తరణలో అత్యంత శ్రద్ధానక్తులు ప్రదర్శిస్తున్న శ్రీ ఎం. జయరామరావుగారు సదస్యులకు స్వాగతమిస్తూ; తోటపల్లిగూడూరు, ఆత్మకూరు, పొదలకూరు ఎక్ఛేంజిలు మంజూరైవున్నవని; వెన్నూరు, పూళ్లపాళెం అలదంకి వగైరా పదకొండుచోట్ల పబ్లిక్ కాల్ ఆఫీసులు నెలకొల్ప బడగలవని చెప్పారు. విడవలూరు టెలిఫోన్

—కొరవ 12 వ పేజీలో

జవహర్ జన్మదినం
నెల్లూరు అనాసక్తత - పాఠశాలల వుత్సాహం

దేశకళ్యాణానికి పునాదివేసిన పూజ్య నాయకుడు, భారత ప్రథమ ప్రధాని కీర్తిశేషుడు జవహర్లాల్ నెహ్రూ 77 వ జన్మదినోత్సవం జిల్లాఅంతటా జయావహంగా జరిగింది. ఏ వుత్సవం జరిగినా పాఠశాలలు ప్రాధాన్యత వహిస్తున్నవేకాని, ప్రజలు తమంతతాముగా జరపడంలేదు. ఇది పెద్దలోపం. దేశ మహానాయకులను స్మరించకుండడంకంటే మహాపచారం ఏముంటుంది? జిల్లాలో జరిగిన జవహర్ జన్మదినోత్సవ వార్తలను దిగువ యిస్తున్నాము–

నెల్లూరు: ఇంత పెద్ద నెల్లూరు టవునులో నెహ్రూ జన్మదినోత్సవమే జరగలేదు. కాంగ్రెస్‌సంఘం జరపలేదనడం బూజుపట్టినమాట అయిపోయింది! విద్యాశాఖవారైనా అన్ని పాఠశాలలను కలిపి పిల్లలపండుగను గొప్పగా జరుపుతారను కుంటే, వారూ నెహ్రూను మరచిపోయి; గవర్నర్లు, ఇతర వున్నతాధికార్ల ప్రీత్యర్థం బాలల దినోత్సవాన్ని జరుపుతున్నారు. లేకుంటే 14 తేది నెహ్రూ జన్మదినమైతే, ఆరోజు ఏమీలేకుండా, 16 తేది జరపడం ఎంత విడ్డూరంగా, విచారకరంగావుందో చూడండి! ఉన్నవారి అభిమానాన్ని పొందాలెకాని, గతించినవారివల్ల లాభమేముంటుందిలెండి!

జిల్లా స్కౌట్లసంఘం యాజమాన్యాన మాత్రం ఆర్. ఎస్. ఆర్. హైస్కూలువారు బాలలదినాన్ని శ్రద్ధాభక్తులతో నేత్రపర్వంగా జరిపారు. స్కూలు గదులన్నిటిని విద్యార్థులు పోటాపోటీగా నెహ్రూ బొమ్మలతో, రంగు తోరణాలతో అలంకరించారు. మాజీ ఛేర్మెన్ శ్రీ పేరూరు లక్ష్మణగుప్త అధ్యక్షతన సభ జరిగింది. హెడ్మాస్టరు శ్రీ ప్రతాప్‌సింగు నవంబరు 14 తేది ప్రాముఖ్యతను వివరించారు. జిల్లా స్కౌట్లసంఘం కార్యదర్శి శ్రీ కె. ఎస్.

సుందరరాజారావుగారు నెహ్రూ బహుముఖసేవలను వుగ్గడిస్తూ, బాలురుకూడా వారివలెనే త్యాగమూర్తులుగ, దేశభక్తులుగ, సామ్యవాదులుగ, స్వతంత్ర ప్రియులుగా తయారుకావలెనని వుద్బోధించారు. ట్రెయినింగ్ కాలేజి ప్రిన్సిపాల్ శ్రీ టి. ఆర్. దీనదయాళ్ నాయుడుగారుకూడా ప్రసంగించారు. రూముల అలంకరణ, నెహ్రూ చిత్రలేఖన పోటీలలో మొదటివారుగావచ్చినవారికి బహుమతులవంపకం జరిగింది.

ఇద్దరు హెడ్మాస్టరు శ్రీ వేగూరు వెంకటప్పయ్యగారు మూలపేట వేద సంస్కృతోన్నత పాఠశాలలో నెహ్రూ జన్మదినాన్ని వైభవోపేతంగా జరిపారు. జవహర్ చిత్రపటాన్ని ఎర్రగులాబీలతో రమ్యంగా అలంకరించారు. వెంకటప్పయ్యగారు నెహ్రూనుగూర్చి గంభీరంగా మాట్లాడారు. 'నెహ్రూ అమర్ హై' నినాదాలతో వుత్సవం పరిసమాప్తమైంది.

గూడూరు: జిల్లాపరిషత్తు హుస్టీపర్సన్ స్కూలులో వైభవోపేతంగా జరిగింది. ప్రభుత్వకళాశాల ఆంధ్ర భాషాపన్యాసకులు శ్రీ ఎం. వెంకటసుబ్బయ్య అధ్యక్షత వహించారు. ప్రధానోపాధ్యాయుడు శ్రీ గుర్రం రాధాకృష్ణయ్యగారు నెహ్రూ వందితుని దేశసేవ, త్యాగనిరతి బాలకులు అలవరచుకోవాలని హితవు పలికారు. శ్రీ బులుసు వెంకటరామమూర్తిగారు తొంభైనిమిషాలసేపు అష్టావధాన కవితా ప్రదర్శనం చేశారు. విద్యార్థులు హెడ్మాస్టరుద్వారా కవిని అర్థసూటపదార్థలతో, కాశ్మీరు శాలువతో సత్కరించారు. పిల్లలకు మిఠాయిపంచిపెట్టబడింది.

మునిసిపల్ మిడిల్ స్కూలులో మాజీ ఛేర్మెన్ శ్రీ పొన్నలూరు కోటారెడ్డిగారు అధ్యక్షించిన జవహర్ జయంతి సభలో స్పెషల్ ఆఫీసరు శ్రీ కె. అంజనేయులు, శ్రీ పి. సి. రెడ్డిగారలు వుపన్యసించారు. కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ డాక్టరు పాలస్ పిల్లలు ఏర్పాటుచేసిన నెహ్రూ ఆర్ట్ గ్యాల

—కొరవ 7-వ పేజీలో

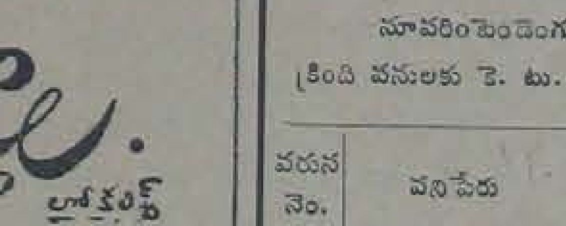

భార్యనుగురించీకాదు, భర్తనుగురించీకాదు; భారతీయ సంస్కృతినిగూర్చి—

భర్త ఎప్పుడో చనిపోయాడు, భార్య యింకా బ్రతికున్నది. భర్త అన్నివిధాలా మహామనిషి. ఎక్కడో సిలోన్‌లోపుట్టి, లండన్‌లో విద్యనభ్యసించి, దేశదేశాలు తిరిగి, ఎన్నో భాషలను అధ్యయనంచేసి, ఎన్నో విజ్ఞానబీజాలను వెదజల్లి, ప్రత్యేకించి భారతీయ సంస్కృతిని ప్రచారానికి తెచ్చిన విజ్ఞానఖని అతడు. అమెరికాలో స్థిరపడి అక్కడే నిర్యాణం పొందిన మహాఋషి. అయనభార్య అమెరికన్ రమణి. వారి జీవనప్రవాహం చిత్ర విచిత్రమైన పెలయేళ్ల సమ్మేళనం; వొక అంతర్జాతీయ కూడలి. భర్త బ్రతికుండగా ఆయన అడుగుజాడలననుసారం భార్య భారతదేశం వచ్చి, సంస్కృతం నేర్చుకొని ప్రాచ్య సంస్కృతిని విశేషంగా అధ్యయనంచేసి అమెరికాకు తిరిగివెళ్ళింది. భర్త గొప్ప వార్తై నంత మాత్రాన భార్యకూడా గొప్పదికావాలని ఎక్కడాలేదుకానీ అమె మొన్న నెల్లూరుకు వచ్చినపుడు అమెను దర్శించుకోవడం జరిగింది. ఆశ్చర్యం వేసింది–భర్తగారి విశిష్ట వ్యక్తిత్వాన్ని తన నరనరాల్లో మెట్లా జీర్ణం చేసుకొనివుందా అని. మనలో యెక్కడాలేని భారతీయ సంస్కృతి అమెలో అణువణువునా దర్శనమిచ్చింది.

ఇంతకూ ఆభర్త ఎవరు, భార్య ఎవరు అని మీరడగుతారని నాకుతెల్సు. భర్త అస్థికలను ఆయన కోర్కెమేరకు భారత

—కొరవ 12-వ పేజీలో

కావలి డిస్ట్రిక్టు మునసబ్ కోర్టులో

E. P. No. 21 of 1965 S. C. No. 572 of 1963

నల్లూరు శ్రీరాములుశెట్టి —వాది

నర్డా వెంకటసుబ్బారెడ్డి —ప్రతివాది.

ఈ క్రింద సమోదువర్చుకున్న షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తిని 10-1-66 తేదిన వగలు 10 గంటలనుంచి సాయంత్రం 5 గంటలవరకూ పై కోర్టువారిచే కోర్టు ఆవరణములో యాలం వేయబడును.

— స్థిరాస్తి షెడ్యూలు —

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రేషన్ యిలాకా కావలి సబ్ డిస్ట్రిక్టులో చేరిన కావలి తాలూకా చిన్నక్రాక పంచాయతీ యేరియాలో చేరిన చిన్నక్రాక గ్రామంలో ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంకలిగియుండే స్థిరాస్తి వివరం:-

లాటు నెం.	పట్టా నెం.	సర్వే నెం.	బాపు	విస్తీర్ణం	సర్కారుపాటు
1.	76	53	మెట్ట	4-68	470-00
2.	,,	55	,,	5-28	530-00
3.	,,	56	,,	15-33	1550-00
4	,,	57	,,	20-89	2100-00
5.	,,	61	,,	17-42	1750-00
6.	,,	116	,,	4-16	416-00
7.	,,	115	,,	18-25	1825-00
8.	,,	136	,,	6-58	658-00

—టి. రామమూర్తి, వాది అడ్వొకేటు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ – పబ్లిక్ వర్క్సుశాఖ – నెల్లూరు.

టెండరు నోటీసు

సూపరింటెండెంగు యింజనీరుగారి ఆఫీసులో 15-12-65 తేదిన ఈ క్రింది వనులకు కె. టు. ఫారములో సీల్డు టెండర్లు తీసుకొనబడును.

వరుస నెం.	వని పేరు	టెండరు డాక్యుమెంట్ల ఖరీదు	టెండరు డాక్యుమెంట్లు కోరుటకు ఆఖరు తేది	టెండరు దరావతు రుసుము
1.	(i) నెల్లూరుజిల్లా–కోవూరు తా॥ ముంగమూరు చెరువునప్లయి ఛానలుయొక్క 0.7-1 దగ్గర అవుటులెట్టును వెంటెడ్ ఎస్కేప్‌గా మార్చుట (ii) నెల్లూరుజిల్లా–కోవూరు తా॥ కడనూతల చెరువుకట్ట నుండి పిల్లివాగుకు కుడివైపు నుండి ఫ్లడ్ బ్యాంకు నిర్మించుట	20-40	4-12-65	రూ. 3500
2.	(i) కోవూరు తా॥–పిల్లివాగుకు స్వాంపు డ్రయిను జంక్షనువద్ద అవుట్ ఫాల్ స్లూయిస్ నిర్మించుట (ii) కోవూరు తా॥ పిల్లివాగు యొక్క ఫ్లడ్ బ్యాంకు మై. 2/6 దగ్గర అవుట్ ఫాల్ స్లూయిస్ నిర్మించుట	20-40	4-12-65	రూ. 3000
3.	(i) కోవూరు తా॥–అల్లూరు పెద్ద చెరువుయొక్క పోరు పోరులో అడ్డుకట్ట నిర్మించుట (ii) కోవూరు తా॥–అల్లూరు పెద్ద చెరువుయొక్క 1-వ అలుగును వెంటెడ్ ఎస్కేపుగా వృద్ధి వరుస్తూ మార్చుట (iii) కోవూరు తా॥–నెల్లూరు–యిస్కపల్లి రోడ్డులో మై. 125/3-4 లో రోడ్డు బ్రిడ్జిని అభివృద్ధిపరచుట	20-40	4-12-65	రూ. 2600

—సి. హెచ్. జగన్మోహనరావు,
సూపరింటెండింగ్ యింజనీరు, నెల్లూరు సర్కిల్.

అం-ధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వము

గవర్నమెంటు హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటల్ - నెల్లూరు

ఆక్సిలరినర్సు మిడ్‌వైఫ్ కోర్సు 1966–67

***

1-1-1966 నుండి ప్రభుత్వ హెడ్ క్వార్టర్సు హాస్పిటల్లో ఆక్సిలరీనర్సు మంత్రసానుల కోర్సులో ట్రైనింగు పొందుటకు స్త్రీ అభ్యర్థినులనుండి 6-12-65 వరకు దరఖాస్తులు కోరబడుచున్నవి.

అభ్యర్థినులకు ఈ క్రింద సుదహరించబడిన అర్హతలు కలిగియుండవలయును.

(1) పిదవ తరగతి ప్యాసు (లేక) దానికి సమానమైన పరీక్షలో ప్యాసు అయి వుండవలెను.

(S.S.L.C గాని అంతకుపైనగాని ప్యాసైయున్న అభ్యర్థినులకు ప్రత్యేకత చూపబడును.)

(2) అభ్యర్థినులు, అవివాహితులుగాకాని, పిల్లలులేని వితంతువుగాకాని వుండవలయును.

(3) నెల్లూరుజిల్లా అభ్యర్థినులకు ప్రత్యేకత చూపబడును.

(4) వయస్సు 17 సం॥ నుండి 30 సం॥ లోపు వుండవలయును.

అభ్యర్థినులు ఈ క్రింది వివరములతో తమ దరఖాస్తులను 6-12-65 తేదీనగాని అలోగాగాని ప్రభుత్వ హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటల్ సూపరింటెండెంటుగారికి పంపవలెను. ఆ తేదీ తర్వాత వచ్చిన దరఖాస్తులు స్వీకరింపబడవు.

(1) పూర్తిపేరు (పెద్ద అక్షరములలో)

(2) వయస్సు, పుట్టిన తేదీ (సర్టిఫికెట్టు జతపరచవలెను.)

(3) విద్యార్హతలు, మరియు యేయే భాషలలో చదివినది (సర్టిఫికెట్టు జతపరచవలెను.)

(4) స్వగ్రామము (నేటివిటీ సర్టిఫికెట్టు జతపరచవలయును.)

(5) పంటరియా? వివాహితయా? లేక పిల్లలులేని వితంతువా?

(6) యింటి చిరునామా—

(7) కులము (వెనుకబడిన తరగతికాని, షెడ్యూలుకెగ అయినచో తాసిల్దారువారి సర్టిఫికెట్టు జతపర్చవలయును.)

ట్రైనింగు 2 సంవత్సరములు తెలుగుభాషలో బోధింపబడును. ఎన్నుకొనబడిన అభ్యర్థినికి నెలకు రు. 50/-లు స్టయిపండు యివ్వబడును. ప్రతి అభ్యర్థిని తమ దరఖాస్తుతో తమచే సంతకము చేయబడిన ప్యాస్‌పోర్టు సైజుఫోటో జతపరచవలయును. తమ ఒరిజినల్ సర్టిఫికెట్లలో నెల్లూరు హెడ్‌క్వార్టర్సు ఆస్పత్రిలో సెలెక్షన్ కమిటీముందు తెలుపబోవు తేదీన హాజరు కావలసియుండును. ప్రయాణ భత్యములు యివ్వబడవు.

జి. రాధాకృష్ణారెడ్డి,
M. B. B. S.
సూపరింటెండెంటు గవర్నమెంటు హెడ్‌క్వార్టర్సు హాస్పిటల్ - నెల్లూరు.

నెల్లూరు సబ్ జడ్జిగారి కోర్టులో

O. S. No. 55 of 1965.

అత్తిపల్లి మల్లారెడ్డి —వాది.
(2) పగడాల పుల్లయ్య వగైరా - నెల్లూరు —ప్రతివాదు.

అడుమానపు బాకీగాను ఈ నెంబరువాది ఈ నెంబరున దావా తెచ్చియున్నాడు. 2-వ ప్రతివాదికి నోటీసు నిమిత్తము 27-11-65 తేదికి వున్నది. గాన సదరు తేది పగలు 10 గంటలకు యీ కోర్టువద్ద హాజరై ఆక్షేపణలు తెల్పుకొనవలయును. లేనిఎడల ఏకపక్షమందు శిక్షానించబడును.

—పి. వి. రమణారెడ్డి–అడ్వకేటు.

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

విప్రన్యుడు

కమీషనర్ బదలీ?

మునిసిపల్ కమీషనర్ శ్రీ జి. నరసింహస్వామిగారిని బదలీ చేశారని, వారి బదులు ఇదివరలో కొంతకాలం పనిచేసిన శ్రీ ఎస్. ఎం. ముర్తుజాగారిని తెనాలినుండి వేశారని నెల్లూరులో ఒక పెద్దవదంతి. కమీషనరుగారిని అడిగితే తనకింతవరకు అలాంటి వుత్తరువేదీ రాలేదని చెప్పారు. వీరిబదలీ పెద్ద రాజకీయసమస్య అయినట్లుంది. ఉత్తరువు ఎప్పుడుచేరినా, బదలీ మాత్రం ఖాయమని హైదరాబాదు రాజకీయవర్గాలవార్త.

కలెక్టరుగారి పి. ఏ. నియామకంకూడా జిల్లాలోని కాంగ్రెస్‌వాదుల వర్గస్పర్థలమధ్య పడి నలుగుతున్నదట.

రోటరీఅంతర్జాతీయ స్కాలర్‌షిప్ పొందిన నెల్లూరు యువకుడు

రోటరీ ఫౌండేషన్‌వారి టెక్నికల్ ట్రయినింగ్ అవార్డుస్కీముక్రింద అమెరికా పెన్సిన్ విశ్వవిద్యాలయంలో 'అగ్రికల్చరల్ కెమిస్ట్రీ'లో వున్నత విద్యనభ్యసించేందుకు అంతర్జాతీయ స్కాలర్‌షిప్ వొకటి మన నెల్లూరు రోటరీక్లబ్ వారిఅభ్యర్థి, మన పట్ల డాక్టర్ శ్రీ కె. మోహనరావుగారి కుమారుడు శ్రీ కె. ఎస్. పి. రావునాయుడు గారికి వచ్చింది. సవివరంగాను, సచిత్రకంగాను మరువారం.

జీవిత ఖైదు

దమ్మాయపాలెంవాసి వెంపులూరు రమణయ్య హత్యానేరాన్ని అడిషనల్ సెషన్సు జడ్జి శ్రీ బి. ఎజా. శాస్త్రిగారు విచారించి ముద్దాయి రాళ్ల వీరయ్యకు జీవితఖైదు, ఒక సంవత్సరం శిక్ష విడివిడిగా విధిస్తూ, రెండూ ఏకకాలమందు అనుభవించవలసినట్లు తీర్పు చెప్పారు.

మరిద్దరి అరెస్టు

లెఫ్ట్ కమ్యూనిస్టులు—శ్రీ ఇంతా రమణారెడ్డి (కోవూరు), శ్రీ దామా చెంచయ్య (సాయిపేట)లు 12 తేది అరెస్టు గావింపబడినారు. వీరుకాక యింతవరకు జిల్లాలో మొత్తం 10 మంది కాటోలు లెఫ్టు కమ్యూనిస్టులు అరెస్టుగావింపబడినారు.

సానుభూతి

కావలి న్యాయవాద ప్రముఖుడు శ్రీ ఎం. వెంకటనారాయణయ్యగారితల్లి, తొంభైపిళ్ల వృద్ధురాలు శ్రీమతి లక్ష్మీదేవమ్మగారు కాలధర్మం చెందారు. శ్రీ వెంకట నారాయణయ్యగారికి, వారి కుటుంబానికి మా సానుభావం తెలియజేస్తున్నాము.

నీటిమట్టం

కె. సి. కెనాల్‌నీళ్లు 23 తేది నెల్లూరుకు చేరినవి. వర్షంకూడా నెల్లూరులో 22 తేది 0.14, 23 తేది 1.63, 24 తేది 0.25, 25 తేది 0.65 సెంట్లు కురిసింది. మొత్తం 2.67 అంగుళాలు.

26 తేది నీటిమట్టం—

నెల్లూరు అనకట్టక్రింద	0.8 అ.
సంగం అనకట్ట	మట్టం
కలిగిరి రిజర్వాయరు	15.5 అ.
సర్వేపల్లి	4.8 అ.
నెల్లూరు చెరువు	12.1 అ.

నెల్లూరు బజారు

మొలగొలుకులు 8½ క్వి (పుట్టి)		435-00
(కొన్నిచోట్ల రూ450లకుకూడాకొన్నారట)		
టి. కె. ఎం.	,,	345-00
జి. బి.	,,	440-00
,, క్రొత్తవి	,,	375-00
తెల్లశేనగ్లు	,,	345-00
ఎర్రశేనగ్లు	,,	330-00
ఉలవలు	తూము 15	32-50
పచ్చపెసలు	,,	45-00
నల్లపెసలు	,,	56-00
మినుములు	,,	56-00
చింతపండు	వీశ	3-50
దేశమిర్చి	,,	5-50
బళ్లారిసూనె	,,	5-50

— నెల్లూరుముచ్చట్లు, మరికొన్ని వార్తలు 8 వ పేజీలో

కారు-లారీఢీ: 4 గురి చావు

19 తేది వుదయం 6 గంటల ప్రాంతంలో గూడూరుకు 7 మైళ్ళ దూరంలో వ్రటగుంటగని సమీపపు ట్రంకు రోడ్డు మలుపులో మద్రాసునుండి కందుకూరుకు వస్తుండిన సీతారామాంజనేయ లారీ సర్వీస్‌వారి ఎ. పి. ఎజా. 2282 లారీ; చీరాలనుండి తిరుపతికి పోతుండిన ఎం. ఎస్. వి. 2364 స్టాండర్డ్ కంపానియజా కారు ఢీ కొన్నఫలితంగా కారు డ్రైవరు బి. లాజరస్ (25), మదనపల్లి తాలూకా కలికిరివాసి తిప్పారెడ్డి (40), చీరాల మురళీమెడికల్ స్టోర్సు ప్రొప్రయిటరు ఎజా. మంగపతిరావు (35) అక్కడికక్కడే మరణించారు. మంగపతిరావుతోటి వెనుకసీటులో వుండిన చిత్తూరుజిల్లా కలికిరివాసి, చీరాల డాక్టరు శ్రీమతి సుశీలా రెడ్డిభర్త భాస్కరరెడ్డి బలంగా గాయపడి, నెల్లూరు పెద్దాస్పత్రిలో చేర్చబడి 24 తేది వేకువన మరణించారు. అంతే ఈ ప్రమాదంలో కారులోని నలుగురూ దుర్మరణం పాలయ్యారన్నమాట. లారీ డ్రైవరు సి. వెంకయ్యను గూడూరు పోలీస్ అరెస్టు చేసింది ఎస్. పి. శ్రీ శరణ్యజా వగైరా పోలీస్ అధికార్లందరూ ప్రమాదస్థలాన్ని సందర్శించారు.

కారులోని వారందరూ తిరుపతికి పోతుండినారని, నెల్లూరులో పెట్రోల్ పోయించుకున్నారని, గూడూరు హోటల్‌లో కాఫీ తీసుకున్నారని తెలుస్తున్నది. వీరు తిరుపతి స్వామిదర్శనార్థం బయలుదేరారట. చనిపోయినవారిలోని శ్రీ భాస్కరరెడ్డి ప్రదేశ్ కాంగ్రెస్ అధ్యక్షుడు శ్రీ తిమ్మారెడ్డిగారి బంధువట. భాస్కరరెడ్డి ఆస్పత్రిలోవుండగా శ్రీ తిమ్మారెడ్డి రెండుసార్లు డి. ఎం. ఓ. గారికి ఫోజాచేసి వారి పరిస్థితిని తెలుసుకున్నారు.

ప్రమాదస్థలం పెద్ద వంపుతో, ఎదురుగావచ్చే బండ్లు కనపడకుండా పెద్ద చెట్లుకలిగి, తరచు యిలాంటి ఘోర ప్రమాదాలకు కేంద్రంగా వుంటున్నది. ఈ ప్రమాదాల నివారణకు అవసరమైన చర్యలు తీసుకోవడం వెంటనే జరగవలెను.

బాలుని చావు: టాంకరు పరారీ!

25 తేది మధ్యాహ్నం 12 గంటల ప్రాంతంలో గురుబిందపూడివద్ద ట్రంకు రోడ్డుమీద (93-వమైలు) కలిచేటి మోహన్‌రెడ్డి అను 10 పిళ్ల బాలుని గుద్దుకొని, అతనిని దుర్మరణంపాల్జేసి, ఒక పెట్రోలు టాంకులారీ నిలవకుండా పరారు చిత్తగించెదట. ఆ బాలుడు, ఒక వృద్ధురాలు అప్పటే మనుబోలునుండి బస్‌లోవచ్చి అక్కడదిగారట. ఆ టాంకరులారీ నేరుగా పోకుండా, మనుబోలు స్టేషజానుండి పొదలకూరురోడ్డున పోయిందని, వెనుకనే గూడూరు ఎస్. ఐ. శ్రీ చక్రయ్య దాన్ని వెంబడించాడని, కాని అతను పోతుండిన వ్యాజా చెడిపోవడంతో గూడూరు, సూళ్ళూరుపేట వగైరాపోలీసులకు టెలిఫోజా చేశాడని; సూళ్ళూరుపేటలో రెండు ఆయిల్ టాంకరులారీలు నిలిపివుంచబడి వున్నవని తెలుస్తున్నది. ఇలాంటి కసాయి డ్రయివర్లకు పరిశిక్ష విధిస్తేమాత్రం ఏమి?

చనిపోయిన మోహజారెడ్డిది పిడూరు పాళెం అట. 3 వ తరగతి విద్యార్థి. అవ్వగారి వూరైన గురుబిందపూడికి పోతూ, మరణానికి గురియైనాడు.

మంత్రి శ్రీ టి. వి. రాఘవులుగారికి అల్లూరులో తన గృహంలో శ్రీ కాటంరెడ్డి ఆదినారాయణరెడ్డి 17 తేది అల్పాహారవిందు చేసినప్పుడు, ఆయన కుమారుణ్ణి పలుకరిస్తున్న మంత్రి. చిత్రంలో ఎడమవైపు మొదటివ్యక్తి ఆదినారాయణరెడ్డి; మధ్యలోవున్నవారు శాసనసభ్యుడు శ్రీ టి. సి. కొండయ్య. (ఫొటో: ఎజిరాజ్)

ఎం. బి., బి. ఎస్. విద్యార్థిని ఆత్మహత్య

కోవూరు శ్రీ అత్తిపల్లి చంద్రారెడ్డిగారి కుమార్తె, గుంటూరుకాలేజి ఎం.బి.,బి.ఎస్. రెండవసంవత్సరం విద్యార్థిని జయమ్మ 15 తేది ఎండ్రిజా త్రాగి ఆత్మహత్య చేసుకున్నట్లు తెలుస్తున్నది. పరీక్షలో తప్పిపోవడమే విరక్తికి కారణమని వినికిడి.

నెల్లూరు ఉపాధ్యాయిని చావు

ఆర్. ఎస్. ఆర్. హైస్కూలు మాజీ ప్రధానోపాధ్యాయుడుస్వర్గీయ విజయంగారి పెంపుడుపుత్రిక, అన్నాకులులోనేటీచరుగా పనిచేస్తుండిన దుంపల ఇందిర బి.ఎస్‌సి., బి. ఇడి. 11 తేది రాత్రి నిద్రమాత్రలు ఎక్కువగా మ్రింగి స్పృహతప్పిపోయి, పెద్దాస్పత్రిలో చేర్చబడి, 19 తేది మరణించిందట. దీనిని పోలీస్ ఆత్మహత్యక్రింద కాకుండా, ప్రమాదంక్రింద పరిగణించింది. ఈమె వయస్సు 24 సంవత్సరాలట.

హైదరాబాదులేఖ

(మొదటి పేజీకొరవ)

నాల్గవ పంచవర్షప్రణాళిక వచ్చే సంవత్సరం ప్రారంభంకావాలి. కాని పాకిస్తానుతో ఏర్పడిన యుద్ధం కారణంగా మన ప్రణాళికలు తారుమారవుతున్నాయి. కాగా ముగతా నాలుగుసంవత్సరాలమాట అలావుంచి వచ్చేసంవత్సరానికిమాత్రం కార్యక్రమాన్ని ప్రణాళికాసంఘంవారు నిర్ణయిస్తున్నారు. గతవారం ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి తదితర వుద్యోగులతో జరిపిన సంభాషణలఫలితంగా, వచ్చే సంవత్సరం మన ప్రణాళికావ్యయం రూ 79 కోట్లు వుండాలని ప్లానింగ్‌కమిషజా నిర్ణయించింది. ఇందులో ముఖ్యంగా గమనించవలసిందేమిటంటే శ్రీశైలం ప్రాజెక్టుకూ, దిగువసీలేరు జలవిద్యుత్ ప్రాజెక్టుకూ చెరి నాలుగుకోట్లు చొప్పున కేటాయించారు. ప్రణాళికావ్యయంలో కోత కారణంగా ఈ రెండుపథకాలకూ నిధులు లభించకుండా పోనందుకు మనం సంతోషించాలి. అయితే, నాగార్జునసాగర్‌ను రాష్ట్రప్రణాళికలోనుంచి తొలగించి దానికయ్యేఖర్చునంతా కేంద్రమే భరించాలన్న రాష్ట్ర వాదనను కేంద్రం అంగీకరించలేదు. పైగా వచ్చేసంవత్సరం మీ ప్రణాళికకు రూ 50 కోట్లు, ఇతర ఏ రాష్ట్రానికీ యివ్వనంత, కేంద్రసహాయం యిస్తున్నాము, దీనితో నాగార్జునసాగర్‌ప్రాజెక్టును వచ్చే జూజామాసంనాటికి 5 లక్షల 7 వేల ఎకరాలకు నీరు లభించేవిధంగా పని కొనసాగించాలని కోరారు. దీనికి రాష్ట్రప్రభుత్వం సమ్మతించకతప్పలేదు.

ఇక్కడ మరొక అంశంకూడావుంది— కొత్తపన్నులు ఏమైనావేస్తే వచ్చే ప్రణాళికాకాలంలోనేతప్ప ఇప్పట్లోకాదని ప్రభుత్వము అదివరకు చాలాసార్లు ప్రకటించింది. కాని కేంద్రప్రభుత్వంవారు రూ 79 కోట్లు వ్యయంకల ప్రణాళికాకార్యక్రమం 1966-67 సంవత్సరానికి కావాలంటే, కొత్తగా రూ 7 కోట్లు పన్నులద్వారా సంపాదించాలన్నారు. ఇందులో నాలుగు కోట్లుదాకా ఈసంవత్సరమే అదనపు పన్నులద్వారా వసూలుకావాలి. ఈ పన్నులు కొత్తగా ఇప్పటి శాసనసభాసమావేశంలోనే విధిస్తారని ప్రజలుకానీ, శాసనకర్తలుకానీ ఆశించలేదు. పన్నులు విధించవలసివుంటుందని ముఖ్యమంత్రి శాసనసభలో అన్నప్పుడు తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు దీనికి మేమేమాత్రం సమ్మతించము, ఇది ప్రభుత్వంయిచ్చిన హామీలకు పొత్తిగా విరుద్ధమైనదని చెప్పేశారు. అయినా పన్నులచట్టం ఈ శాసనసభ సమావేశంలోనే ఆమోదంపొందక తప్పదు.

• • •

ఇదికాక విశ్వవిద్యాలయాల చట్టాల సవరణ బిల్లులు ప్రస్తుతం రాజధానిలో విద్యావేత్తలను కలవరపెడుతున్న అంశాలు. ఈ బిల్లులు అనుకున్న దానికంటే తీవ్రరూపంగా వున్నాయి. మొదట అనుశ్రుతంగా ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయంలోను, తరువాత శ్రీ వెంకటేశ్వర, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయాల్లోను వస్తున్నటువంటి, ఎన్నికలద్వారా వైస్‌చాన్సలర్ల నియామక విధానం ఈ బిల్లులద్వారా అంతరించిపోతుంది. విశ్వవిద్యాలయ సెనేట్లలో శాసనకర్తల ప్రాతినిధ్యం హెచ్చుతుంది; విద్యావేత్తల ప్రాతినిధ్యం తగ్గుతుంది. వీటన్నింటికీమించి, ఈ బిల్లులు చట్టరూపం దాల్చిన తరువాత, ప్రధానమైన పాలసీ వ్యవహారాల్లో ప్రభుత్వం యిచ్చిన వుత్తర్వులను విశ్వవిద్యాలయాలు ఆచరణలో పెట్టితీరాలి. ఇవన్నీ విద్యావేత్తలకు గిట్టకపోవడంలో ఆశ్చర్యం లేదు.

భారతప్రభుత్వం దేశ విదేశ ప్రవీణులతో నియమించిన విద్యాకమిషన్ నిర్ణయాలు తెలిసేవరకు ఈ బిల్లుల పరిశీలనను వాయిదావేయమని ముఖ్యమంత్రికి కేంద్ర విద్యామంత్రి చాగ్లాగారు వుత్తరం వ్రాశారు. విశ్వవిద్యాలయాల గ్రాంట్సు కమిషన్, అంతర్ విశ్వవిద్యాలయబోర్డు అధ్యక్షుడు సర్ సి. పి. రామస్వామి అయ్యర్‌కూడా వుత్తరాలు వ్రాశారు. కాని ప్రభుత్వవైఖరిలో మార్పు వుండదు.

——

సూళ్లూరు పేటలో శ్రీ కంచికామకోటి పీఠాధిపతి

మతం నల్లమందువంటిది పొమ్మన్నాడు 'మార్క్స్' మహాశయుడు. ఈ 'మార్క్స్' మాటకూడా వొక మతమైకూర్చుంది పోపొమ్మంటున్నారు అమార్క్సీయులు. ఇంతకూ ఏదేమంటైనా, ఏమైనా మనది మతాతీతరాజ్యం. అన్నిమతాలవారు చెట్టాపట్టాల్ వట్టుకొని 'ఎల్లలోకం ఒకఇల్లై' అనేమోస్తరు మనుగడ జరపాలనేది మన ధ్యేయం గనుక మనకిప్పుడు మతంపట్టింపులు అంతగా వుండడంలేదు.

మనదేశం సంగతి అట్లావుంచుదాం. పాశ్చాత్య దేశాల్లో మతప్రాబల్యం లేదా? పోప్ వస్తున్నారంటే అక్కడి నాగరిక జనంఅనేవారు చేతులెత్తి దండం పెట్టాల్సిందేగా! ఇదంతా ఎందుకు యిప్పుడు చెప్పడంఅంటే హిందూమతానికి సంబంధించినంతవరకు శ్రీకంచికామకోటిపీఠాధిపతులు అంతటి మహత్తరమైన ఆధ్యాత్మికమూర్తి. ఆ మహనీయులు సూళ్లూరుపేటకు వేంచేసి వున్నారు.

సూళ్లూరుపేట వొక్కసారిగా యాత్రాస్థలిగా, పుణ్యతీర్థంగా, ఆధ్యాత్మిక వాసనల వెలుగు భూమిగా మారిపోయింది. పక్షంరోజులక్రితం శ్రీ కంచికామకోటి పీఠాధిపతి జగద్గురు శంకరాచార్య శ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర సరస్వతి స్వాములవార్లు, శ్రీ జయేంద్ర సరస్వతి స్వాములవారు (చిన్నస్వామి),వారి పరివార జనంతోసహా సూళ్లూరుపేటకు విచ్చేసి చిత్రకూటంవద్ద విడిదిచేసివున్నారు.

వారు విడిది చేసేందుకు వీలుగా చిత్రకూటంవద్ద వారికి వలసిన సౌకర్యాలన్నీ ఏర్పాటుజేసివున్నారు-శ్రీయుతులు కాళంగి గోపాలశెట్టి, ఎ. పాండురంగయ్యశెట్టి, ఎ. కృష్ణయ్యశెట్టి, కె. వి. సుబ్బయ్యశెట్టి, ఎ. వెంకటేశ్వర్లుతోకూడిన ఆహ్వాన సంఘం వారు.

ఇక స్వాములవారి పరివారమంటే సామాన్యంగాలేదు - 2 ఏనుగులు, 12 ఆవులు, పైరుబండ్లు, శకటాలు,150 మంది శిష్యప్రశిష్య పరివారమూ-ఇట్లా వీరంతా వొక ఆధ్యాత్మిక సంస్థానంలా విడిదిచేసి వుండడంతో సూళ్ళూరుపేటకు ఎనలేని సొగసుచేకూరింది. స్వాములవారివిడిదిస్థానం వొక పుణ్యక్షేత్రంగా వర్ధిల్లుతున్నది. మద్రాసు ప్రాంతాలనుండి, పరిసర జిల్లాల నుంచి సైతం స్వాములవారి దర్శనార్థం వేలాదిభక్తులు వస్తున్నారు, 'భిక్షావందనాలు' చేసుకొనివెళ్తున్నారు, విభూతి ప్రసాదాలు స్వీకరిస్తున్నారు.

మహాసంగీత విద్వాంసురాలు శ్రీమతి ఎం. ఎస్. సుబ్బులక్ష్మిగారువచ్చి స్వామిని దర్శనం చేసుకొని పూజాసమయంలో భక్తికీర్తనలుపాడి తన గానామృతాన్ని వంచిపెట్టింది. శ్రీ ఘంటసాలవారుకూడా వచ్చి స్వామి సన్నిధిలో భక్తిగీతాలుపాడి ప్రజలను తన్మయులనుచేశారు. ఆ యా సందర్భాల్లో ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులైన శ్రీ కాళంగి గోపాలశెట్టిగారు యెంతో శ్రమపడి చక్కని ఏర్పాట్లుచేశారు. మహాగాయకులు శ్రీ శెమ్మంగుడి శ్రీనివాస అయ్యంగార్ కూడా వచ్చివెళ్లారు.

చెంగాళమ్మ దేవాలయ మేనేజింగ్ ట్రస్టీ శ్రీ కాళంగి రాజగోపాల్‌శెట్టి ప్రార్థనపై స్వాములవారు 22 తేది దేవాలయంవద్దకు విచ్చేయగా శ్రీ రాజగోపాల్‌శెట్టి ఆలయ మర్యాదలతో యెదురేగి పూర్ణకుంభస్వాగత మిచ్చారు. డాక్టరు మహాకాళి బలరామయ్య దేవాలయ సంక్షిప్త చరిత్రను నివేదించగా స్వాములవారిని "చెంగాళమ్మ దక్షిణకాళి" అని ప్రసిద్ధిపొంది పూజావిధానం పంపెదనని సెలవిచ్చారు. దేవాలయంయెదుట నిర్మాణదశలోవున్న సత్రాన్నిచూసి 'అమ్మణ్ణి' యెదుట వివాహాదులు జరుగుట శుభమని చెప్పారు.

9 తేది స్వాములవారు కాళంగి నదీతీరాన 'పవన కర్మ' చేసుకొన్నారు. రెండు పూర్ణిమలకొకసారిమాత్రమే పవన కర్మ చేసుకొంటారట. 10 తేది సాయంత్రం శ్రీ చంద్రశేఖరేంద్ర స్వాములవారు జి. వ. స్కూలుకువెళ్లి వుపన్యసించారు. శ్రీవారికి విద్యార్థులు రు. 116 లు భిక్ష వొసంగారు. బద్దెపూడి రామచంద్రారెడ్డి గారుకూడా స్వామివారికి పాదపూజచేసి రు. 116 లు భిక్షయిచ్చారట.

మన్నారుపోలూరుకు వేంచేసి అలఘుమల్లారి కృష్ణస్వామి ఆలయానికి రాగానే మేనేజింగ్‌ట్రస్టీ శ్రీ దేగా కోదండ రామరెడ్డి స్వాములవారికి పూర్ణకుంభంతో గొప్పస్వాగతమిచ్చారు.

స్వామివారి సూళ్లూరుపేట పర్యటన పూర్తయినట్లున్నది. ఈ ప్రాంతాల్లోనే మరోవారంరోజులపాటువుండి శ్రీశైలం వెళ్లగలరని, అక్కడనుండి ఆంధ్ర పర్యటన చేయగలరని అంటున్నారు.

—మా. సూ. - గూ. వి. లు

దుర్భిక్ష స్థితి

(మొదటి పేజీ కొరవ)

యినవని, చిన్న చెరువులవిషయం చెప్పనిలేదని; చిత్తవడునుకువేసిన జొన్న సరిగా మొలవలేదని; ప్రజలు వస్తులుంటున్నారని ఆత్మకూరుతాలూకా వాసిలివాసి గంగ కొండయ్యగారు వ్రాస్తున్నారు. ఆత్మకూరు తాలూకా చిరమన, అనుమసముద్రంపేట ఫిర్కాలలో అరుక, వేరుశనగ పూర్తిగా పోయినవని; వడునుశేక జొన్న వేతవడలేదని; సకాలంలో వర్షాలులేనందున వరినారుపోసుకొనేవీలులేక, ఎంతోవ్యయంతో యితరచోట్లనుండి కొనితెచ్చుకొని నాటితే, అరుతడుంలో కలుపువట్టి, దాన్నితీయుటకు వున్నగింజలు ఖర్చుపెట్టి, రెండునెలల్లో ధాన్యం ఇంటికివస్తుందనుకున్న రైతాంగం, మలమల మాడిపోతున్న పైరునుచూచి కంట తడిపెడుతున్నదని; సత్వరం క్షామ ప్రాంతంగా ప్రకటించి సహాయపడకపోతే ఆకలిచావులుతప్పవని చిరమన పంచాయతీఅధ్యక్షుడు కంచర్ల శేషయ్యనాయుడు గారు తెల్పుతున్నారు. కనిగిరితాలూకాలో డిసెంబరునెలలో గంజికేంద్రాలు పెట్టవలసిందని; శిస్తురెమిషనియిచ్చి, బకాయీల వసూళ్ళు ఆపవలసిందని కనిగిరి సమితి అధ్యక్షుడు శ్రీ వెంకయ్యనాయుడు తదితర స్థానికప్రముఖులు కలెక్టరుగారిని కోరారు. గంజికేంద్రాలను కోరడంలోనే పరిస్థితి యెంత విషమంగావుందో బోధపడుతుంది. వర్షాభావంవల్ల తమ సమితిలోని నాజ్ఞెల్లా ప్రాంత రైతాంగం దుస్థితిలోవున్నదని, దీన్ని కరవుప్రాంతంగా ప్రకటించి, సహాయకార్యక్రమాలు ప్రారంభించవలసిందిగా శ్రీ రామిరెడ్డి దశరథ రామరెడ్డి అధ్యక్షతన 11 తేది జరిగిన వెంకటాచలం సమితి సర్వసభ్య సమావేశం ప్రభుత్వాన్నికోరుతూ తీర్మానించింది. మందకొడిగా జరుగుతున్న కనుపూరు కాల్వ పనిని చురుకుగా జరిపించి, త్వరగా పూర్తిచేసి, ఈ ప్రాంతాన్ని సత్వరం అభివృద్ధి చేయవలసిందని, ఇంకో తీర్మానంలో కోరింది. నాజ్ఞెల్లా మెట్టపైరు సాగు చేసుకోదలచిన రైతులకు ఎకరాకు రూ 50 లకు తక్కువలేకుండా సహాయం అందచేయవలసిందిగా మరో తీర్మానంద్వారా ప్రభుత్వానికి విజ్ఞప్తి చేసింది.

వీటన్నిటినిబట్టి జిల్లాపరిస్థితి స్థూలంగా అర్థమవుతుంది.

కలెక్టరు నివేదిక

కలెక్టరు శ్రీ శ్రావణకుమార్ జిల్లా పరిస్థితులను తెలియజేసే నివేదికలో హైదరాబాదుకు పోయివున్నారు. వారి నివేదికాంశాలు వాస్తవ పరిస్థితులకు సమీపంగా, క్షామప్రాంతాలకు సహాయకారిగావున్నట్లు తెలుస్తున్నది.

మెట్టపైర్లన్నీ పూర్తిగా దెబ్బతినిపోయినట్లు కలెక్టరుగారు తన నివేదికలో పుదహరించారట. మెట్టప్రాంతాల్లోని వివాక్క చెరువులోను నీరులేదని, అందువల్ల మాగాణి పంటల ఆశలేదని వారు వెలిబుచ్చారట. డెల్టాలో కూడా పరిస్థితి ప్రమాదకరంగావుందని; కలిగిరి రిజర్వాయరులోకూడా నీరు అయిపోయిందని, వానకాని, కె.సి.కెనాలునీళ్లుకానిరాకుంటే పరిస్థితి క్లిష్టమేనని వారు తెలియజేసారట. పైర్లు పూర్తిగా దెబ్బతిన్న ప్రాంతాలలో శిస్తురెమిషనూ, బకాయిల వసూళ్ల వాయిదాకు కలెక్టరు సిఫారసు చేశారట. ప్రస్తుతం జిల్లాపరిషత్తు, సమితుల ఆధ్వర్యంలో నిల్వవున్న పనులను అమలువరిస్తే అవే సహాయకార్యక్రమాలుగా వుపకరించగలవని; అవి అమలు జరగుటకు 40 లక్షల రూపాయలు అవసరమని శ్రీ శ్రావణకుమార్ అనివేదికలోవిజ్ఞప్తిచేసినట్లు కూడా తెలుస్తున్నది.

అహారధాన్యాలు కొరతగావున్న మెట్ట ప్రాంతాలలో చౌకదుకాణాలు నెలకొల్పే విషయంలో; పిప్పిగ్రామాలలో అవసరమో డీలర్లను సూచించవలసిందిగా తాసిల్దార్లను కోరివున్నారని; వారినుండి సూచనలు రాగానే డీలర్లను నియమించి, బియ్యం సరఫరా జరుగగలదని తెలుస్తున్నది. అయితే పూర్వంవలె చీటిని రిలీఫ్‌షాపులని కాకుండా రీటెయిల్ షాపులని పిలుస్తారట. అంటే బియ్యం వగైరాలను కొంతచౌకగా సరఫరాచేసేందుకుప్రభుత్వంపూర్వంసబ్సిడీ యిచ్చేది, ఇప్పుడు అది యివ్వదన్నమాట. ప్రభుత్వం చిల్లరధర నిర్ణయించివున్నది కాబట్టి అధరకే సరఫరా చేయగలదన్నమాట. ఆ ధరకన్నా కావలసిన ఆహార ధాన్యాలను సరఫరాచేయడం సుగుణమే.

అయితే ఈ డిల్లర దుకాణాల ఏర్పాటైనా ఎప్పుడు జరుగబోతుందో తెలియదు. తాసిల్దార్ల నివేదికలంది, డీలర్ల నియామకంజరిగి, బియ్యం వగైరాలు సరఫరా అయ్యేవరకు నెలరోజులకుపైన బడుతుంది. అంటే డిసెంబరుమాసంకూడా దాటిపోతుంది. అంటే గడ్డుకాలం దాదాపు గడచిపోతుందన్నమాట. అంత ఆలస్యంగా దుకాణాలను ప్రారంభించినదానివల్ల ప్రజలకు అందదగిన సహాయం అందదు. ఎప్పుడూ నవంబరు, డిసెంబరు నెలలు గడ్డునెలలు. అక్టోబరుకే ఈ షాపులు ప్రారంభిస్తే వుపయోగంకాని, అవసరం తీరిపోయినతర్వాత ఎందుకు? ఇప్పటికే అహారపదార్థాల కొరతతో, అధిక ధరలతో ప్రజలు అల్లాడుతున్నారు. అలాంటప్పుడు యింత ఆలస్యంగా ఈకృషి ఎందుకు ప్రారంభించారో అర్థంకాదు. డిసెంబరు ప్రారంభానికైనా ఈషాపులనుతెరచి, బియ్యం వగైరాలు సరఫరా అయ్యేట్లు చూడవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

మెట్టతాలూకా లన్నిట్లో శిస్తురెమిషన్లు యిస్తూ; బకాయీల వసూళ్లు వాయిదావేయగలరని ఆశిస్తాము.

జవహర్ జన్మదినం

(5 వ పేజీ కొరవ)

రీని ఆవిష్కరించారు. హెడ్మాష్టరు శ్రీ హసీవ్ ధన్యవాదములు చెప్పారు.

ఇతర చోట్ల

ఈక్రింది గ్రామాలలోకూడా నెహ్రూ దినోత్సవం జరిగింది. స్థలాభావంవల్ల వివరాలు యివ్వలేక పోతున్నాము- కోట, నరసాపురం, దాచలఖాను, చెంకనపాళెం, అనంతసాగరం, కరటంపాడు, రేపూరు, చిల్లమానుచేను, మర్రిపాడు, పొదల్రుగంగవరం, చెన్నూరు, ఆత్మకూరు, హనుమంతునిపాడు, తడ, తూర్పుకంభంపాడు, మనుబోలు, గునపాడు, నర్రవాడ, కామిరెడ్డిపాడు హైస్కూల్లలోను; రేబాల, చెల్లాయపాళెం, సూరాయపాళెం, తడఖండ్రిక, చిన్నచెరుకూరు ప్రాథమిక పాఠశాలలలోను, సౌత్ మోపూరు స్టూడెంట్సు యూనియన్ ఆధ్వర్యాన, లింగరాయకొండ పంచాయతీ ఆధ్వర్యాన జవహర్ జయంతులు వైభవంగా జరిగాయి.

In the Court of the District Judge and Motor Accidents Tribunal, CHITTOOR

Claim No. 3/1965.

Between:

G. Krishnama Naidu and Others —Petitioners

AND

Hukum Singh and Others. —Respondents.

To:

Sri Hukum Singh,
Balaji Bus Service,
TIRUPATI.

Please take notice that the claim of the Petitioners against you is posted to 15-12-65 for your appearance.

—V. K. VARADA CHARI,
Advocate for Petitioners.

గూడూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. 15 of 65 O. S. 105 of 63

చెరుకుచూడి లక్ష్మీనరసింహం, అయితా రామయ్య అండ్ కో.,—వాదులు(D.H.)

1. ముమ్మడి శేషమ్మ 2. పందికట్ల నరసమ్మ —ప్రతివాదులు (J. Ds.)

ఈ దిగువ షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్తిని పైకోర్టుయెదుట 6-12-65 తేది పగలు 11 గంటలనుంచి బహిరంగముగా వేలం వేయబడును. కాబట్టి పాట పెట్టతలచిన వారు పాట పెట్టుకొనవచ్చును.

షెడ్యూలు:- నెల్లూరు రిజిస్ట్రేషన్ డిస్ట్రిక్టు, గూడూరు తాలూకా పదమర గూడూరు బిట్ II గ్రామంలో 2-వ ప్రతివాదికి హక్కు అనుభవంగల కోరుమాగాణి సర్వే నె 85/సి1 రు యు 0-31 ట్లలో సమిష్టిన $\frac{1}{3}$ వ భాగం యు 0-10$\frac{1}{3}$ ట్లు సర్కారు పాట రూ. 315-00 లు.

—పి. ప్రభాకరశాస్త్రి, అడ్వకేటు.

ఏలూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 632 of 61 E. P. 882 of 63

పొట్లూరు వెంకటరత్నం —డిక్రీహోల్డరు.

బర్ల అప్పలస్వామి —జడ్జిమెంటుడెటరు.

వేలం నోటీసు: యలమానిలి నారాయణరావుగారి తసఖా దాఖీలోబడి దిగువ షెడ్యూలు ఆస్తిలోని ప్రతివాది అవిభక్తపు సగభాగము 20-12-65 తేది వుదయం 11 గంటల లగాయతు కోర్టువారివల్ల వేలం వేయబడును. గనుక పాడదలచుకొన్నవారు పాడవచ్చును. ఏలూరు 20 వ వార్డు టి. యస్. 20-39-124-2/2 నెంబరు 300 చ॥గ॥ పెంకుటిల్లు స్థలముకుహద్దులు: [తూ] రోడ్డు [ద] కోసూరి సీతమ్మ యిల్లు [ప] లంక సన్యాసి యిల్లు [ఉ] గడిసోములు ఎరకయ్యగార్ల యిల్లు. సర్కారు పాట రూ 1200/- లు.

—నోటేటి వెంకటేశ్వర్లు, అడ్వకేటు.

బాపట్ల సబ్ కోర్టులో

O. S. 77 of 59. I. A. 222 of 65

మహ్మద్ యిబ్రహీం—పిటిషనరు-(వాది)

(3) పి. రమణమ్మ (4) పి. నరసింగరావు (5) పి. ఉడిపి (8) పి. రాజ్యమ్మ (12) పి. భారతమ్మ —రెస్పాండెంట్లు.

పై నెంబరు దావాలో 2-వ ప్రతివాది అగు పి. తిరుమలరావు చనిపోయినందున అతనిస్థానే మిమ్ములను వారసు ప్రతివాదులుగా చేర్పించమని కోరుచూ పిటిషను దాఖలు చేయగా మీకు నోటీసు నిమిత్తము 17-12-65 తేదికి వాయిదాఅయివున్నది. కావున పై తేదికి సదరు కోర్టులో పగలు 10 గం॥కు హాజరై మీ ఆక్షేపణలు తెల్పుకొననియెడల మీ పరోక్షమందు తీర్మానించబడునని తెలియచేయడమైనది.

—మునుపల్లె భావన్నారాయణ,
పిటిషనరు అడ్వకేటు.

నంద్యాల డి॥ ము॥ కోర్టులో

S.C. 443 of 64 E. P. 383 of 65

భూమా నాగిరెడ్డి —డిక్రీహోల్డరు.

వడ్డెటుర్రు వెంకటమ్మ వగైరాలు-ప్రతివాదులు

వేలం నోటీసు: పై నెంబరు డిక్రీ బాకీ క్రింద యీ ప్రతివాదుల తా॥ యీ క్రింది షెడ్యూల్ దాఖలా ఆస్తిని యేలం వేయుటకు 5-1-1966 తేదిన పై కోర్టువారు నిర్ణయించియున్నారు.

షెడ్యూల్:- కర్నూలు డి॥ నంద్యాల సబ్ డి॥ బిల్లలాపురం గ్రామం పొలములోని ఆస్తి వివరం: 1. సర్వే నె 64/ఇ రు పూర్తి యు 0-50 ట్లుం శిస్తు రూ. 12-00 లు 2. సర్వే నె 64/F రు పైకి యు 0-50 ట్లు శిస్తు రూ. 12-00 లు పరిమడి.

—తోటపల్లి వెంకటసుబ్బయ్య, వకీలు.

గూడూరు జిల్లామునసబుగారి కోర్టులో - గూడూరు

I. A. No. 552 of 1965. O. S. No. 198 of 1965.

ప్రజాసేవా సంఘము - గూడూరు (రిజిష్టరు) కార్యదర్శి - మొగిలి లీలామోహన్ ... —పిటిషనరు - (వాది.)

గూడూరు మునిసిపాలిటీ - గూడూరు స్పెషల్ ఆఫీసరు కమ్ కార్యదర్శి —రెస్పాండెంటు - (ప్రతివాది.)

—: జనరల్ నోటీసు :—

యిందుమూలకముగా గూడూరు పట్టణ యావన్మంది ప్రజలకు తెలియ చేయడ మేమనగా:- పై నెంబరు దావాలో పిటిషనరు (వాది) గూడూరు మునిసిపల్ మంచినీటి కొళాయి పథకముక్రింద యింటి సర్వీసు నిచ్చుటకు విరాళములను నిర్బంధముగా వసూలుచేయు రూ. 250/- లు చెల్లనేరదనియు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వపు ఉత్తర్వు జి. ఓ. నె. 1036 ఎం.ఎ. 10-11-1964 తేదిను అమలు పరచమనియు విరాళములేకనే నీటికొళాయి సర్వీసు ఇప్పవలెనని Mandatory injunction దావా తెచ్చియున్నారు. సదరు దావా ప్రజావిషయమై యున్నదనియు, ప్రజపురకు సంబంధించిన విషయమనియు తెలుపుచూ పిటిషనరు ఆర్డరు 1, రూలు 8 సి. పి. సి. క్రింద పిటిషను పెట్టియున్నారు. సదరు విషయమై పై కోర్టువారు 21-12-65 ఉదయం 10-30 గంటలకు నోటీసు వాయిదావేసియున్నారు. కావున దాని విషయమై ఆసక్తిగలవారుకాని, ఆక్షేపణ యున్నవారుగాని పై కనుపరచిన తేదిన పై కోర్టువారికి తెలియపరచుకొనవలసినది. లేనియెడల పరోక్షమున విచారించి తీర్మానించబడును.

—మామిడిపూడి దశరథరామయ్య - వాదితరపు అడ్వకేటు.

కుష్టు-బొల్లి
నిశ్చయమైన నివారణకు దివ్యౌషధము.
రెడ్డి అండ్ కో., (Regd)
H O.
గోపాలపురం - తూ. గో. జిల్లా.
బ్రాంచి:
ట్రంకురోడ్డు—నెల్లూరు.
వేలుమొదలియార్ వర్కుషాపు ప్రక్కన

ఆరోగ్య
అనారోగ్య
పరిస్థితులలో
మహిళలు
ఆధారపడునది
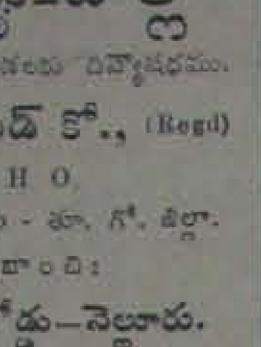
లోధ్ర
ఆరోగ్య
సౌభాగ్యములకు
65 సంవత్సరముల పైగా
ప్రసిద్ధి నొందినది
కేసరి కుటీరం
(ప్రైవేట్) లిమిటెడ్
రాయపేట, మద్రాసు-14
సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు (ఏజన్సీస్)

కాళహస్తి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 37 of 64 E. P. 79 of 65

గుర్రాల వీరాసామినాయుడు —వాది.
అమూరు అద్వవ్వమ్మ —ప్రతివాది.

ఫైలం ప్రకటన: పై నెంబరులో వాదికి చేరవలసిన డిక్రిబాకీకిగాను ప్రతివాదికి బాధ్యపడిన షెడ్యూలుదాఖలా సొత్తులను పైకోర్టులో 13-12-65 తేదికి వేలంవేయబడును. వేలంలో అడిగేవారలువచ్చి సవాలు చేయవచ్చును.

షెడ్యూలు:- 1. చిత్తూరు డి॥ కాళహస్తి సబ్ డి॥కు చేరిన కాళహస్తి గ్రామం గాంధీవీధిలో ప్రతివాదికి బాధ్యపడి అమె అనుభవములోయుండు ఇంటి కాళీజాగాకు చెక్కుబంది వివరం: వాగులగుంట కాలువకు దక్షిణపార్శ్వం [తూ] వాగులగుంట [ద] 2-వ అయిటం కాళీజాగా [ప] రమణమ్మ వగైరాకాళీజాగా [ఉ] వాగులగుంట కాలువ యీ మధ్య [తూ-ప] 10 గజాలు [ఉ-ద] 12 గజాల జాగాలో పూరి కొట్టమున్ను పాతవార్డు 9, కొత్తవార్డు 5. డోరు నె 69/ఎ దు వేలం క్రయం 800 రూపాయలు.

2. 1-వ అయిటమునకు దక్షిణ పార్శ్వము [తూ] నాగులగుంట [ద] మూర్తిగారి రామయ్య కాళీస్థలం [ప] ముదూరు మునుస్వామి యింటిప్రహరీగోడ [ఉ] 1-వ అయిటం కాళీజాగా రమణమ్మ పెరడు కాళీస్థలం యీ మధ్య [తూ-ప] 21 గ॥ [ఉ-ద] 21 గజములు కాళీజాగా యున్ను యిందులో తూర్పుపార్శ్వంవుండు గంగిరేణిచెట్టు 1, పాతవార్డు 9, కొత్త వార్డు 5. వేలం క్రయం రూ 800 లు.

E. C. from 10-4 52 to 10-4-64 at S. R. O. Kalahasti

1. వి. 400, పి. 78, నె 807/60 దు 11-4-60 తేది శానంపూడి అమ్మణ్ణమ్మ / వేణుగోపాలుశెట్టి, 2. వీరల్ల ప్రతివాదికి 1 వ ఐటములురూ. 500 లకున్ను 2 దావా ఐయిటమును రూ. 500 లకున్ను విక్రయం పొందను ప్రతివాది స్వాధీనములోవున్నది.

—కె. నారాయణస్వామి నాయుడు,
వాది వకీలు.

ఇంటిపేరులోనేగాక, కవనంలోను మల్లెలవాసనలువిరజిమ్మేగూడూరు సుందర మహల్ యజమాని, బహుముఖ వ్యాపార ప్రజ్ఞావంతుడు శ్రీ మల్లెమాల సుందరరామరెడ్డి తన తమ్ముడు శ్రీ సుబ్బరామరెడ్డికి, వెంట్రోడు — శ్రీ తాటిపర్తి పిచ్చిరెడ్డిగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి జలజాక్షితో 11 తేది వివాహం జరిపారు. ఆహూతులు, సందేశాలు ముమ్మరంగా; అతిథిమర్యాదలు ఆత్మీయంగా, అధిక్యంగా వుండినవి.

ఈ సందర్భంలో శ్రీ సుందరయ్య 'జమీన్ రైతు'ను ఆశీర్వదిస్తూ రూ 58 లు పంపి సాయపడినారు. వధూవరులకు మంగళాశీస్సులు, సుందరయ్యకు ధన్యవాదాలు తెలియజేసుకుంటున్నాము.

• • •

జిల్లాలోని కొద్దిమంది పూర్వతరం స్వాతంత్ర్యయోధులలో ఒకరు, మరుగునపడిన కాంగ్రెస్‌వాది శ్రీ వేమూరు లక్ష్మయ్య తన కుమారుడు చిరంజీవి శివప్రసాదరావు బి. ఏ., డి. ఎస్.ఎస్.ఎ. కు; కావలి వాస్తవ్యులు శ్రీ జాగర్లమూడి వెంకటసుబ్బయ్యగారి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి వసంతకుమారికి 12 తేది కావలిలో వధువుయింట వివాహం జరిపారు. ఈ సందర్భంలో శ్రీ లక్ష్మయ్యగారు 14 తేది నెల్లూరులోని తన మిత్రులు అభిమానులందరిని ఆహ్వానించి విందుచేశారు.

• • •

కంటి డాక్టరు శ్రీ నర్వేపల్లి వెంకటసుబ్బయ్యగారి తమ్ముడు, దృష్టి ప్రదాత— అంటే, కంటి రోగులకు అద్దాలు ప్రసాదించే శ్రీ శేషగిరిరావు కుమార్తె సౌభాగ్యవతి వెంకటలక్ష్మికి; శ్రీ బి. ఎన్. కృష్ణమూర్తిగారి పుత్రుడు చిరంజీవి భాస్కరరావుకు, 20 తేది నెల్లూరు పాండురంగ అన్నదాన సమాజంలో వివాహమహోత్సవం జరిగింది.

• • •

నిడిముసిలి శ్రీ గణేశం వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి పుత్రుడు, ఎం. ఎ. పట్టభద్రుడు శ్రీ సుబ్బారెడ్డికి; అల్లీపురం, శ్రీ మారంరెడ్డి సుబ్బరామరెడ్డిగారి తనయ సౌభాగ్యవతి రాజేశ్వరికి 10 తేది శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయంలో కళ్యాణం వైభవంగా జరిగింది.

• • •

కావలితాలూకా అదిమూర్తి పురంవాసి, ఆధునికుడైన సనాతన ధర్మపరుడు శ్రీ వేములపాటి సుబ్బరాయుడుగారు, అంటే మన అనంతరామయ్యగారి తండ్రి, తన కుమారుడు చిరంజీవి వెంకటశివయ్య బి.ఏ. కి; కోవూరు, శ్రీ తనగవరపు రాధాకృష్ణయ్య కుమార్తె సౌభాగ్యవతి వేదవతి బి. ఎస్‌సి. తో గత 31 తేది కోవూరులో కళ్యాణమహోత్సవం జరిపారు.

• • •

పెనుబల్లివాసి, పూర్వకాలంలో స్వగ్రామం యల్లాయపాళెంలో మంచి రీడింగురూమును కట్టించిన దాతృత్వ వాసనగల శ్రీ ఇననాక చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి తనయ సౌభాగ్యవతి రాజేశ్వరమ్మకు; దామరమడుగు శ్రీ పూండ్ల సుబ్బారెడ్డిగారి కుమారుడు, రామచంద్రపురం హెవీ ఎలక్ట్రికల్స్ ఇంజనీరు శ్రీ భాస్కరరెడ్డికి 11 తేది పెనుబల్లిలో వివాహం చక్కగా జరిగింది.

• • •

వింజమూరు కాంగ్రెస్‌వాది శ్రీ గణవం కృష్ణారెడ్డిగారి రెండవకుమారుడు శ్రీ ఓబులరెడ్డికి, ప్రొద్దుటూరువాసి శ్రీ కందుల ఓబులరెడ్డి కుమార్తె సౌభాగ్యవతి పద్మావతికి 11 తేది వింజమూరులో పాణిగ్రహణం జరిగింది.

• •

ప్రోగ్రెసివ్ యూనియన్ అసెండరు అమాయకుడు, నిర్మలహృదయుడైన శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యం చెల్లెలు సౌభాగ్యవతి నాగమణికి, కడప ఇజారంటాక్సు ఆఫీసు గుమాస్తా చిరంజీవి పురాణం రామమూర్తికి 13 తేది నెల్లూరులో శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి సన్నిధిన పెండ్లి జరిగింది.

——

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

(6 వ పేజి తరువాయి)

త్రోసివేయబడ్డ నేరాలు

కావలితాలూకా గట్టుపల్లివాసి తలపనేని యానాదినాయుణ్ణి 26-5-65 తేది సాయంకాలం తన రివాల్వర్‌తో కాల్చి చంపాడని తలపనేని మాలకొండయ్య నాయుడుమీద మోపబడిన హత్యాభియోగాన్ని జిల్లా సెషన్సుజడ్జి శ్రీ ఎం. రామచంద్రరాజుగారు విచారించి, కేసును త్రోసివేస్తూ తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషనుకు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు శ్రీ సి. శ్రీనివాసులు; ముద్దయిపక్షంగా మాజీ పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు శ్రీ బి. సారంగపాణి వాదించారు.

• •

కోవూరుతాలూకా పెనుబల్లి వాస్తవ్యురాలు ఉవ్వల రమణమ్మను కత్తితోపొడిచి హత్యాప్రయత్నం చేశాడని తిక్కవరపు సుందరరామరెడ్డిమీద ఇం. పీ. కో. 307 క్రింద మోపిననేరాన్ని జిల్లా సెషన్సుజడ్జిగారు విచారించి, కేసును త్రోసివేస్తూ 18 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషనుకు ప. ప్రా. శ్రీ శ్రీనివాసులు, ముద్దయికి శ్రీ వి. అనంతరామయ్య వాదించారు.

• •

పొదిలితాలూకా ఈగలపాడు వాసి వడిగపాటి ఓబులరెడ్డిని రాతితోకొట్టి చంపాడని పులిమొద్దు వెంకటయ్య వురఫ్ క్రరెయ్యమీద ఆరోపించిననేరాన్ని అడిషనల్ సెషన్సుజడ్జి శ్రీ జి. ఎజా. శాస్త్రి గారు విచారించి త్రోసివేస్తూ 16 తేది తీర్పుచెప్పారు.

ప్రాసిక్యూషనుకు అ. ప. ప్రా. శ్రీ కొండా రామచంద్రారెడ్డి, ముద్దయిపక్షంగా శ్రీ వి. అనంతరామయ్య వాదించారు.

• •

శ్రీ ముంగమూరు రాధాకృష్ణారెడ్డి కారును ముట్టడించి ధ్వంసంచేశారని తేగుంటపాడు పంచాయతీ అధ్యక్షుడు శ్రీ గునుపాటి రామచంద్రారెడ్డి, మరొకఅర్డరు మీద మోపబడిననేరాన్ని విచారించి, త్రోసివేస్తూ కోవూరు సబ్ మేజిస్ట్రేటుగారు 17 తేది తీర్పుచెప్పారు.

నేతిమిఠాయికి రూ 1000 లు జరిమానా!

రమణనేతిమిఠాయి వారికి ఆహారకల్తీ నేరానికి నెల్లూరు అడిషనల్ మునసిఫ్ మేజిస్ట్రేటు శ్రీ డి. వి. సుబ్బారావుగారు రూ 1000 లు జరిమానా విధించారు. జాంగ్రిరంగులో పిండో చెడువదార్థం కల్తీ వున్నట్లు రసాయనిక పరీక్షలో తేలిందని తెలుస్తున్నది. ఈ కేసును శానిటరీ ఇన్‌స్పెక్టరు శ్రీ వై. ఏకాంబరం పట్టుకున్నాడట.

ఆహార పదార్థాలలో కల్తీ మాత్రం సహించదగిందికాదు. మిఠాయికల్తీ అట్లా వుండనివ్వండి; పాలలో నూటికి 80 పాళ్లకూడా పాలుండడంలేదు. ఎన్నో పాలడిపోలున్నాయి. ఈ నీళ్లపాలతో అవి బహిరంగంగా నిర్భయంగానే వ్యాపారం చేస్తున్నాయి పాలుదర ఎక్కువ, అందులో పాలభాగం తక్కువ. మునిసిపల్ ఆరోగ్య శాఖవారు వీటి విషయంలో ప్రత్యేకశ్రద్ధ కనుపరచడం అవసరం.

నెల్లూరు సహకారరంగంలో పాలశాఖ ఒకటున్నది. దానికొక విస్తృతపథకం కూడావున్నది. దానికి ఒక భవననిర్మాణం నేనువుట్టినప్పటినుండి జరుగుతూనేవున్నది. అదిపూర్తి అయ్యేదెప్పుడు, పౌరులకు వుపకరించే దెప్పుడు? ప్రణాళికలు నవ్వుల పాలవుతున్నవంటే, సత్వర ఫలితాలనివ్వలేని యిలాంటి పథకాలవల్లనేకదా! ఏమైనా నెల్లూరు పౌరులకు మంచిపాలనేవి కరవైపోయినవి!

నిజమా?

ఇటీవల మంత్రి శ్రీ చెంచురామానాయుడుగారు పొదిలి సమితిలో పర్యటించినపుడు ఒక గ్రామసభలో ప్రశంసాపద్యాలు చదివిననేరానికి ఒక వుపాధ్యాయుడు ఇంకో సమితికి తరుమబడినాడని ఒకరు వ్రాస్తున్నారు. ఈ విషయాన్ని విచారించడము; విచారణలో వాస్తవమని తేలితే కఠినంగా చర్యదీసుకోవడమూ అవసరం.

ఆ సమితి వ్యవహారం శృతిమించుతున్నట్లున్నది. అధికార దుష్ప్రయోగానికైనా ఒక పరిమితివుంటే బాగుంటుంది.

ఇదేమిటీ అన్యాయం?

మీ అమ్మాయికి గూడూరు మహిళాశిశు సంక్షేమ కేంద్రంలో సీటుయిచ్చాము, నవంబరు 3 తేది ప్లేటు, దుస్తులు వగైరా లతోవచ్చి చేరవచ్చు— అని వొక అర్డరు కాయితం పంపిందట జిల్లా మహిళా సంక్షేమాధికారిణిగారు. తీరా ఆ అమ్మాయి అన్నగారు, గూడల వెంకటసత్యనారాయణ పాలేటిపాడు, 3 తేదివచ్చి చేర్పించబోతే సీటు యిచ్చినట్టు తానువంపిన అర్డరు కాగితాన్ని లాగేసుకొని సీటూ లేదు, గీటూలేదు పోపొమ్మన్నదట. ఇదేమిటీ యీఅన్యాయం అని ప్రశ్నిస్తే అది అంతేఅని గదమాయించిందట. పాపమతను లబోదిబోమని చేసేదేమీలేక కలెక్టరుకు, మంత్రిగారికి, మహిళా సంక్షేమశాఖ డైరెక్టరుకు పిటీషన్లు పంపుకున్నాడు. విచారించి నిజమేమిటో తెలుస్తారా?

పెన్నకు పొర్లుగట్టు లేకుండా పోతున్నది

గోదావరి, కృష్ణానదుల పొర్లుగట్లను బలపర్చేందుకు గవర్నమెంటువారు కోట్లకొలది రూపాయలు ఖర్చుపెట్టుంటే మన పెన్నానదికివున్న పొర్లుగట్టు అదృశ్యమై పోతున్నది! పెన్న బ్రిడ్జికి తూర్పుగా బోడిగాడితోట నానుకొని పటిష్టంగావున్న పొర్లుగట్టు కరిగిపోయి నెల్లూరుటవున్ కట్టుబళ్లలోకి ఏకధాటిగా వచ్చిపడుతూ అనుదినమూ కృశించిపోతున్నది. సాధారణంగా అడుసుత్రొక్కి కాళ్లుకడిగే పద్ధతికి అలవాటుపడిన మన పి. డబ్ల్యు. డి. అధికారులు యీ విషయం గమనించినట్లులేదు. ఈవూరి వైరుబండ్లు ఆపొర్లుగట్టను యింకొక సంవత్సరంలో మాగాణిగా మార్చివేసి తర్వాత అప్పుడు కొన్నిలక్షల రూపాయలతో మరలా అక్కడొక వరదనివారణకట్ట (Flood Bank) పేరుతో మన పి. డబ్ల్యు. డి. వారు వేస్తారు కాబోలు! అదీకూడా వరదవచ్చి ఆప్రాంతంలోకి పొర్లి, క్రింద కొంత మాగాణిని నాశనంచేసి, కొన్నిగ్రామాలను నామరూపాలు లేకుండా చేస్తేగాని పి. డబ్ల్యు. డి. వారు కదలరు కాబోలు.

ఎస్. ఇ. గారు పూరిలోనివారేకాబట్టి స్వయంగా వెళ్ళిచూసి పరిస్థితి విషమించకముందే అక్కడిమట్టిని వొక్కబండికూడా తోలనివ్వకుండా చూస్తేనేగాని రాబొయ్యే పరిస్థితి వివత్కరంగా వుండగలదు. ఆ వైరుబండ్ల తోలకం ఆపాలంటే, ఆప్రక్క భూములవారి సహాయంతో యీపని జరుగుతున్నందున వారికి పెనాల్టీ విధించే యేర్పాటైనాచేసి తగుచర్య తీసుకోగలరని విశ్వసించవచ్చునా?

పి. సి. బిల్డింగ్స్ పురువు

రంగమహల్ ముందు ట్రంకురోడ్డో మున్సిపాలిటీవారుకట్టి, మంత్రి గురుమూర్తిగారిచేత ప్రారంభోత్సవం జరిపించి రెండేరెండు నెలలైంది. అప్పుడే; రెండుదిమ్మలకే పురువు! మా మాటమీద నమ్మకం లేకుంటే, వానవచ్చినరోజు ఆ బిల్డింగులోని 6, 7 నంబరు గదులు ఒక్కసారి తొంగిచూచిరాండి, మీకే తెలుస్తుంది! ఫ్యాన్ వేయుటకు శ్లాబ్ కు తొర్రకొడితే కాంక్రీటు ముక్కలు గలగల రాలాయట. ఈ స్థితిలోవున్న ఈ బిల్డింగుపైన యింకో అంతస్తా?

స్కూలు పిల్లలు అంత సలీసా?

నెల్లూరులో మాట్లాడితే ఒక పిల్లల ప్రదర్శనం జరుగుతున్నది. ప్రతిదానికి టవునులోనిపాఠశాలల బాలబాలికలందరూ ఒకటి రెండురోజులు పాఠాలకు స్వస్తిచెప్పి పాల్గొనవలసివస్తున్నది. ఆమధ్య గవర్నరుగారొస్తే ఒకపిల్లల ఉత్సవం— అప్పుడు రిహార్సల్సుకు, పరేడుకు వారం రోజులైనా దండగైవుంటుంది. మొన్న మరోప్రదర్శనం—రెండురోజులు దండుగ! ఎవరి సంతృప్తికోసమో పిల్లల చదువును యిట్లా పాడుచేయడం సమంజసమా?

——

శ్రీ దేగా శ్రీనివాసులురెడ్డి — సౌభాగ్యవతి నిర్మల
వీరి వివాహం గత 29 తేది నెల్లూరు 'మంజు' లో జరిగింది.

అభిప్రాయాలు

★ ఇల్లాలు ★

మా సమీక్షపై...

బళ్లారినుండి వి. రవిన్‌బాబు, వి. ఆర్. దారి ఇలా వ్రాస్తున్నారు.

జమీన్ రైతు 'ఇల్లాలు' సమీక్ష బాగనే వుందికాని, ఇతర చిత్రాలు, తారలు, దర్శకులు, మొదలైన విషయాల ప్రసక్తి తెచ్చి పోటీ పెట్టడం బొత్తిగా అనవసమనిపిస్తుంది.

ఇల్లాలు చిత్రంలో సావిత్రులు–బానుమతులు లేరు-అని అన్నారు. కాని పరిణతి చెందుతున్న గీతాంజలి ఎవరు? ఎన్నో చిత్రాల్లో నటించి, ఎన్నో భూమికలను ధరించలేదా? చక్రవర్తిలో 'సుధ' గా వీలునామాలో 'క్లబ్‌డ్యాన్సరు'గా, 'సీతారామకళ్యాణం'లో సీతగా, ఇంకా అనేకానేక హాస్యపాత్రలను నటించి పరిపక్వం పొందిన నటికాదా?

అట్లనే 'తేనెమనసులు' తారలతో పోటీ పెట్టడం వింతగాలేదు. దాని కథానంది బానంవేరు, దీనికథవేరు. బరువైన కథ కాకుండా తమాషాగా, తేలిగ్గా, కులాసాగా సాగే 'తేనెమనసులు' కథకు అందులోని నటులు వారి పరిధులమేరకు సంతృప్తికరంగానే నటించారు.

పోతే రేలంగులు–రమణారెడ్లు లేరు–అనికూడాఅన్నారు. హాస్యనటుడుగా పేరు పొందిన చలం వున్నాడుకదా! బి.ఎస్.లు–ఆదుర్తులు లేరుఅనిఅన్నారు. ప్రముఖదర్శకుడు శ్రీ ప్రసాద్ అధ్వర్యాన్నేకదా యీ 'ఇల్లాలు' నడిచింది? మీరుచెప్పిన పై ఇద్దరికన్నా ప్రసాద్ తక్కువవాడేమీకాదుగదా! ఇక పోతే సంజీవరావు ఫిలిమ్‌ఎడిటింగ్‌లో విశేష అనుభవమున్నవాడేగదా!

రాజేశ్వరరావు–ఘంటసాలలు లేరు అని కూడా అన్నారు. కాని వారిద్దరికీ తీసిపోని కె. వి. మహాదేవన్ వున్నాడుగా! అందువల్ల యిట్లా మీరు పోటీగా సరిపోల్చడం బాగులేదు. ముఖ్యంగా కొత్తనటులను ఆ దృష్టితో చూడటం బాగులేదు. 'ఇల్లాలు' చిత్ర సాంకేతిక నిపుణులంతా ఆరితేరినవారే. అయితే మీరన్నట్లు కథ బాగుంది. ఒక కొత్తనటుణ్ణి పరిచయం చేయడమూ బాగుంది.

మరో విమర్శ

—గిద్దలూరు గోపాలరావు

ప్రసాద్‌గారి 'ఇల్లాలు' – నెలరోజుల నుండి ఆడుతున్నా సినిమాపిచ్చి కలవాణ్ణి అయినా వీలుచిక్కక చూడలేకపోయాను. ఇటీవల రెండురోజులక్రితం చూడగలిగాను.

మాయలమరాఠి ప్రాణాలు సప్తసముద్రాల అవల, మర్రిచెట్టుతొర్రలో, రామచిలుకనోటిలో వున్నట్టు, ఇల్లాలుచిత్రం ఆయువుపట్టు, చిత్రం చివరన రాధచెప్పే మాటల్లోవుంది. అందువల్ల చిత్రం తుది నుంచి మొదలెడతాను–

చిత్రం చివరన రాధచెప్పినమాటలంతా విన్నతర్వాత నాకుకలిగిన సందేహమేమిటంటే, అర్ధరాత్రిపూట మిద్దెపైనున్న రాధ గదిదగ్గరకు సుధ వచ్చేందుకు ఎలా వీలు కలిగిందాలని. తలుపులన్నీ తీసేవుండారా? దొంగలు విపరీతంగావున్న ప్రదేశంకదా అది. అందులోను ఆ యింట్లో ఒకతూరి దొంగలుపడి దోచుకున్నారాయె. అలాంటప్పుడు రాత్రిపూట తలుపులన్నీ గట్టిగా వేసుకొని పండుకోవలసిన అవసరంవుంది గదా! అయితే సుధ ఎలా మేడమీదకి వచ్చింది? జానపదచిత్రంలోలా 'జింగున' ఎగిరి వచ్చివుంటుందా లేక 'స్టంటు' పిక్చరులోలాగా సిటిగొట్టం పట్టుకొని పైకి ప్రాకివచ్చిందా?...ఏమో! ఎలాగైతేనేం వచ్చింది. పిలిచింది. రాధ తలుపుతీసింది. సుధ కోరికమీద ఆరాత్రికి ఆమెను ఆ గదిలోనే వుంచిందిరాధ, తొలికోడికూతతో సుధ కాలకృత్యాలు తీర్చుకోవాలన్నది. కాలకృత్యాలు తీర్చుకోను క్రిందకువెళ్ళే సుధకు తనగుడ్డలు కట్టిపెట్టింది రాధ. అంతేకాదు సుధమెడ బోసిగావుందని తన మంగళసూత్రంకూడాతీసి ఆమె మెడలో వేస్తుంది. గుడ్డలు కట్టపెట్టవచ్చుగాని పవిత్రమైన మంగళసూత్రం తీసివేయవచ్చునా? అలా వెయ్యవలసిన అవసరముందా? అలావేసినరాధ ఇల్లాలవుతుందా? తన గీతాపారాయణం, దైవభక్తి, పతిభక్తి వృధాకాలేదా? తెల్లవారుఝామున మసకచీకట్లో కాలకృత్యాలు తీర్చుకోను వెళ్ళిన సుధమెడలో మాంగల్యం వుందోలేదో గమనించిమాచే వారెవరుంటారు? పోనీ ఒకవేళ మంగళసూత్రం సుధమెడలో వేసిందేఅనుకో. సుధ కాలకృత్యాలు తీర్చుకొనిరాగానే మంగళసూత్రంతీసి మెడలో రాధ ఎందుకు వేసుకోకూడదు? పోనీ అప్పుడు మరచిందనుకో, అరోజు వుదయాన్నే పూజామందిరంలోవున్న అత్తయ్య వద్దకుపోతుందిరాధ. తన మెడలో మంగళసూత్రం వుందా లేదా, అత్తయ్య ఎదురుగా పోతే ఆమె గమనిస్తుందేమోనన్న సంకోచం రాధలో కనుపించదా? తెల్లవారుఝామున మసకచీకట్లో సుధమెడ బోసిగావుండటం చూస్తారేమోనని మంగళసూత్రం ఆమె మెడలోవేసిన రాధకు, పట్టపగలు అత్తయ్య ఎదురుగా తాను నిలుచొని మాట్లాడినప్పుడు తన మెడలో మంగళసూత్రం వుందోలేదోనన్న విషయం అత్తయ్య గమనిస్తుందన్న సంకోచం రాధకు ఎందుకు కలగలేదు? మాంగల్యంమీద యింత మతిమరపు, నిర్లక్ష్యమువున్న రాధ ఇల్లాలవుతుందా?

ఈ చిత్రానికి 'ఇల్లాలు'–అని పేరు పెట్టారు కాబట్టి యీ విషయంపై యింత దూరం చర్చించవలసి వచ్చింది. మిగతా చిత్రమంతా యీ మంగళసూత్రంమీదే ఆధారపడివుంది కాబట్టి యింతగా చెప్పవలసి వచ్చింది. ఒక చిన్న నిరాధారమైన, వేరేవిధంగా పరిష్కారం చేసుకోగలిగిన సన్నివేశానికి యింత విశేషప్రాముఖ్యమిచ్చి కథను నడిపారుకాబట్టి యింత దూరం చెప్పవల్సివచ్చింది.

మరురోజు రాత్రికి సుధ జ్వరం తీవ్రరూపం దాలుస్తుంది. స్పృహలేకుండా పడి వుంటుంది. రాధకు ఏమీతోచదు. అర్ధరాత్రిలో ఎవ్వరికీ తెలియకుండా, డాక్టరును పిలుచుకొచ్చేందుకు యిల్లువదలి వెళ్తుంది, గౌరవకుటుంబానికి చెందిన ఆ ఇల్లాలు! ఇది మరో అవ్రశంసమైన అంశం!

కోర్టులో ఎన్నో యదార్థాలనుచెపుతూ కంటికి కనుపించే సాక్ష్యాలను చూపుతూ నేను నీ భార్యనేనండీ అని రాధ తలబ్రద్దలు కొట్టుకున్నా వినని వేణుగోపాలరావు, చిత్రం చివరన రాధ ఒక నిరాధారమైన కట్టుకథ చెప్పేటప్పటికి ఆమె తనభార్యే నని నమ్మేశాడు. ఎంత అవహాస్యం? ఈ కట్టుకథ ఒకచక్కని జానపదచిత్రంగా తీసుకోతగింది. ఏమైతేనేం వాస్తవికతకు బహుదూరమైన సన్నివేశాలతో జానపద సరళిలో సాంఘికచిత్రం తీసిమెప్పించాలని చూశారు. అంతే.

ఒక ప్రశంస

నార్నె సత్యనారాయణ

ఇది ఒక విచిత్రమైన కథ. ఆ విషయాన్ని నిర్మాతలే వప్పుకున్నారు, చెప్పుకున్నారుకూడాను. తెలుపు, నలుపు, మధ్య మధ్య రంగురంగులతోటి సాంతం సస్పెన్సుతో కూడుకొన్న ఈ చిత్రాన్ని ప్రసాద్ ప్రొడక్షన్స్‌వారు నిర్మించారు. మామూలు తెలుగుచిత్రాలవలెగాక, దీనిలోని సస్పెన్సులోకూడా కాస్త కారం, తీపి తగుపాళ్లలో కలిసివున్నాయి. కొన్ని సామాన్యపు పొరపాట్లను మినహాయిస్తే, చిత్రం బాగుందనేచెప్పాలి. సస్పెన్సు, బాక్సాఫీసు దృష్టిలోపెట్టుకొని తెలిసి కూడా కొన్నిపొరపాట్లు దొర్లిందారా అనిపిస్తుంది. మన ప్రేక్షకులు అవాస్తవిక విషయాలనే యెక్కువ ఆదరిస్తున్నారుగదా మరి! ముప్పాతిక చిత్రం అయిపోయిందాకా సస్పెన్సులో వుంటాము. కారణం–చిత్రంలో కథ యెన్నో మలుపులు తిరుగుతుంది. ఫ్లాష్ బాక్ దృశ్యాలు యెన్నోవున్నాయి.

ఒక క్రొత్తనటుడు కె. వి. నాగేశ్వరరావు, క్రొత్త దర్శకుడు సంజీవరావు మనకు పరిచయమవుతారు.

నటనలో చెప్పాలంటే గీతాంజలికి మొదటిబహుమానం యివ్వవచ్చును. క్రొత్తనటుడు నాగేశ్వరరావు తెరకు క్రొత్తయినా నటనకు పాతవాడేగాబట్టి చక్కగానే నటించాడు. నటనలోను, అందంలోను యే పాతహీరోకూ తీసిపోకున్నా, కంఠస్వరంలోమాత్రం కాస్త వెల్తి కన్పిస్తుంది. కొండలమీద, తోటల్లోను ఈయనచేత వేయించిన గంతులుమాత్రం ఎబ్బెట్టుగా వున్నాయి. హీరో–హీరోయిన్ల ప్రేమకలాపాలు, చిందులు రంగుల్లోచూపారు. కాస్త లేతరంగులైతే బాగుండేది.

ఇంగ్లీషు చిత్రాలనుంచి అరువుతెచ్చుకున్న చిందులు, కాకిగోలపాటలు మన చిత్రాల్లో వీడిపోవడంలేదు. ప్రేమకలాపాలను ఒలకబోయించటానికి చిత్రనిర్మాతలందరికీ దొరికిన గోసాయి చిట్కా యిదొక్కటేనా అనిపిస్తుంది.

కథ యెన్ని వంకరటింకరలు తిరిగినా కథాగమనంలోను, ఎడిటింగ్‌లోనూ సంజీవరావుగారి ప్రతిభ వ్యక్తమౌతుంది. కొన్నిచోట్ల చిన్నవిషయాలపైకూడా శ్రద్ధ తీసుకున్నారు. ఉదా:- ఒక వీధిలాంతరును చూపుతారు. దానివద్ద పురుగు తిరుగుతుండటంకూడా చిత్రీకరించారు. గీతాంజలి చేసిన జానపదనృత్యం, దానికి కొసరాజు సాహిత్యం కత్రిశేని జానపదాలుగా వున్నాయి.

చలం, వాసంతి, ప్రేమాయణం ముఖ్యకథకు అంత సంబంధంలేకపోయినా హాస్యాన్ని అందించింది. కొంచెంమోతాదు యెక్కువగానేవుంది. స్వాభావికంగాకూడా లేదు. అయినా ప్రేక్షకులకిది ఒక ప్రత్యేక ఆకర్షణ గదా!

కోర్టులో యెన్నెన్నో రహస్యాలు వెలిబుచ్చిన రాధ తాను దొంగలచేతుల్లోచిక్కటానికి కారణం యేమయిందీ కోర్టులో చెప్పకపోవడానికి కారణము తెలియదు. కథను పొడిగించడానికే ఆ విషయాన్ని పాత్రచేత ఆఖరిదాకా చెప్పించలేదా అనిపిస్తోంది. రాధ తనగోడును ఇంటిలో తన భర్తతో చెప్పుకునేటప్పుడు సింగన్న గాజుకిటికీ అవతలినుండి విన్నట్లు చూపుతారు. గాజుకిటికీనుండి అవతలివైపుకు శబ్దము వినిపించదని దర్శకుడు గ్రహించి వుండాల్సింది.

ఏదియేమైనా ఈమధ్యవచ్చే తెలుగు సాంఘిక చిత్రాల్లో కనుపించే అనేక లోపాలు యిందులో కనుపించవు. ఎన్నో శతదినోత్సవ చిత్రాలకంటే గొప్పగావుంది. అన్నితరగతుల ప్రజలు చూచి ఆనందించాల్సిన హంగులున్నాయి. అయితే సావిత్రమ్మ, జమునమ్మ, నాగేశ్వరరావు, ఎన్. టి. రామారావు మాత్రంలేరుసుమా!

తెలుగు చిత్రపరిశ్రమకు దూరమయ్యాడనుకున్న ఎల్. వి. ప్రసాద్‌గారు ఈ క్రొత్తతరహా చిత్రాన్ని అందించినందుకు అభినందిద్దాం. ఇంతకంటే గొప్పచిత్రాల్ని వారు ఇంకాఅందిస్తారని ఆశిద్దాం.

జమీన్ రైతు

సంవత్సరం చందా రు. 10–00
6 నెలలకు „ 6–00
అంతకు తక్కువకాలమునకు పంపబడదు.

పంచాంగం

మేఘచలన తుషార వృష్టి

నవంబరు 27 తేది మొదలు డిసెంబరు 3 తేదిలోగా శీతాతిశయ తుషారవృష్టి.

అనూరాధకార్తె

నవంబరు 19 తేది రాత్రి 8–20 గం. మొదలు డిసెంబరు 2 తేది రాత్రి 11–15 గం. వరకు అనూరాధకార్తెయుండును.

నవంబరు తిథులు

27 శని	చవితి	మ. 12-37	గం.వ
28 ఆది	పంచమి	మ. 12-24	గం.వ
29 సోమ	షష్ఠి	సా. 4-18	గం.వ
30 మంగళ	సప్తమి	రా. 6-16	గం.వ

డిసెంబరు తిథులు

1 బుధ	అష్టమి	రా. 8-5	గం.వ
2 గురు	నవమి	రా. 9-48	గం.వ
3 శుక్ర	దశమి	రా. 11-11	గం.వ

—నిమ్మగడ్డ వెంకటేశ్వరశాస్త్రి.

నెల్లూరు డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. 81 of 61 E. P. 84 of 64

చలమల కొండారెడ్డి —వాది.

మద్దినేటి జయరామయ్య —ప్రతివాది.

ఈ నెంబరు డిక్రీ బాకీకిగాను ప్రతివాది తాలూకు యిందుక్రింద వుదహరించిన షెడ్యూలు దాఖలా స్థిరాస్తిని 29–11–65 తేది పగలు 12 గం. మొదలుకొని 5 గం॥ లోపల హైకోర్టువద్ద వేలం జరుపబడును.

షెడ్యూలు: నెల్లూరు నవరాలవీధిలో పడమరశ్రేణిలో వార్డు 12, డోరు నెం. 285 క్రిందిమిద్దె షుమారు 10 అంకణములున్ను పైమిద్దె వరండా 7 అంకణములు ఖాళీ స్థలము షుమారు 15 అంకణములు రెండు అడుమానములకు లోబడి సర్కారుపాట రూ. 4500 లు.

—కె. కోటారెడ్డి, వాది అడ్వకేటు.

పసిరికలు –
– కామెర్లు
భయపడపనిలేదు
*
డాక్టరు సి. రామయ్యంగారు,
రంగనాయకులపేట—నెల్లూరు.

OUR DIAMOND JUBILEE YEAR : : 1966

CUMULATIVE DEPOSIT SCHEME

ATTRACTIVE INTEREST OFFERED UPTO 7.54% P. A.

Deposits are received for periods of 12, 24, 36, 48, and 60 months at Re. 1/- or MULTIPLES thereof.

For the benefit of salaried employees and middle class people who can afford to save a fixed portion of their earnings monthly, these deposits are convenient.

Regular monthly deposits of	WILL YIELD AT THE END OF				
	12 Months	24 Months	36 Months	48 Months	60 Months
	Rs. P.	Rs. P.	Rs. P.	Rs. P.	Rs. P.
Rs. 10-00	123-50	255-00	395-00	545-00	715-00
Rs. 25-00	308-75	637-50	987-50	1,362-50	1,787-50
Rs. 50-00	617-50	1,275-00	1,975-00	2,725-00	3,575-00
Rs. 100-00	1,235-00	2,550-00	3,950-00	5,450-00	7,150-00
Rs. 200-00	2,470-00	5,100-00	7,900-00	10,900-00	14,300-00

For details please contact your nearest branch

THE CANARA BANKING CORPORATION LIMITED

Regd office: UDIPI. (Estd : : 1906) Adm. office: MANGALORE.

చలికాలానికి

ఉలెన్

స్వెట్టర్లు

మఫ్లర్లు

సరికొత్త డిజయిన్లలో
వచ్చియున్నవి.

* * * *

సిటీ డ్రెసెస్

నెల్లూరు.

ప్రకటన

నా భర్త అయిన చౌటూరు నారాయణ స్వామి (గాడిదలదిన్నె గ్రామం, కోవూరు తా॥) దుస్సాంగత్యమునకులోనై యిప్పటికి ఒక సంవత్సరముగా యింటిలోవుండక ఇతర తావులందుంటూవున్నాడు. నాకు చౌవుటూరు వెంకటరమణయ్య, శ్రీనివాసులు అనే మైనరు కుమార్లువుంటు వారు నా పోషణలో యున్నారు. నా భర్త మా పోషణవిషయమై ఏలాటి శ్రద్ధతీసుకొనక తన దుర్వ్యసనములకు ఋణములు చేయుచున్నట్టు నాకు తెలియుచున్నది. అందు విషయమై మైనర్ల తరఫున నేను సంరక్షకురాలనై యున్నను, నాకు తెలియకున్నా వ్యవహారము చేయదలచియున్నాడు. ఎవ్వరేని నాభర్తకు ఋణములు యిచ్చిన అవి నన్ను, నా మైనరు కుమార్లను బద్ధపరుపవు. నాభర్త ఎలాటి పరాధీనములు చేసినను అవి మమ్ములను బద్ధగించవు. పైవిషయములు యావన్మందికి తెలియుటకై యీ ప్రకటన చేయించడమైనది.

—చౌవుటూరు శేషమ్మ.
గాడిదెలదిన్నె-కోవూరు తాలూకా.

గుడివాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

O.S. 271 of 53 E.P. 275 of 62
కొండవల్లి దశరథరామయ్య — D. Hr.
1. గద్దె రామకోటయ్య 2. యీ. వీరభద్రరావు 3. యీ. అంకయ్య 4. యీ. చినబాబు 3, 4, మైనరు తండ్రి 2-వ ప్రతివాది.
—J. D. Rs.

ఈ డిగ్రీవ పెడ్యూలుదాఖలా అస్తి 6-12-65 తేదిన వుదయం 11 గంటలు లగాయతు పై కోర్టువారివలన వేలం వేయబడును. గాన కావలసినవారు వేలంపాట పాడుకొనేది.

పెడ్యూలు:- కృష్ణా డి॥ పామర్రు సబ్ రిజిష్టరీవారి ఇలాకా యలమర్రు గ్రామంలో వున్నటువంటిన్ని యీ డిక్రీ బాకీ క్రింద వేలంకావలసిన 2 to 4 ప్రతివాదులు తా॥ స్థిరాస్తి వివరం: (1) R. S. నె 282/3 రు పూరా నెంబరు య 0-68 ట్లలో 2 to 4 ప్రతివాదులకుకల నగంవంతు ఎ 0-34 ట్లు ((2 R. S. నె 289/6 రు య 0-60 ట్లు ,, 288/1 రు య 0-54 ట్లు మొత్తం య 1-14 ట్లకు హద్దులు:- [తూ] దొంక [ద] కమమూరు అధాము వగైరాల భూమి [ప] R. S. నె 282/3 రు భూమి [ఉ] అన్నె వెంకటకృష్ణయ్య వగైరాల భూమి యీ హద్దులమధ్య య 1-14 ట్లలో 2 to 4 ప్రతివాదుల నగంవంతు ఎ 0-57 ట్లు సేరీభల్లం. కోర్టువారు నిర్ణయించిన దరలు. 1-వ అయితం రూ 750-00 లు. 2-వ అయితం రూ 1000-00 ...

—యస్. వేణుగోపాలం, అడ్వకేటు.

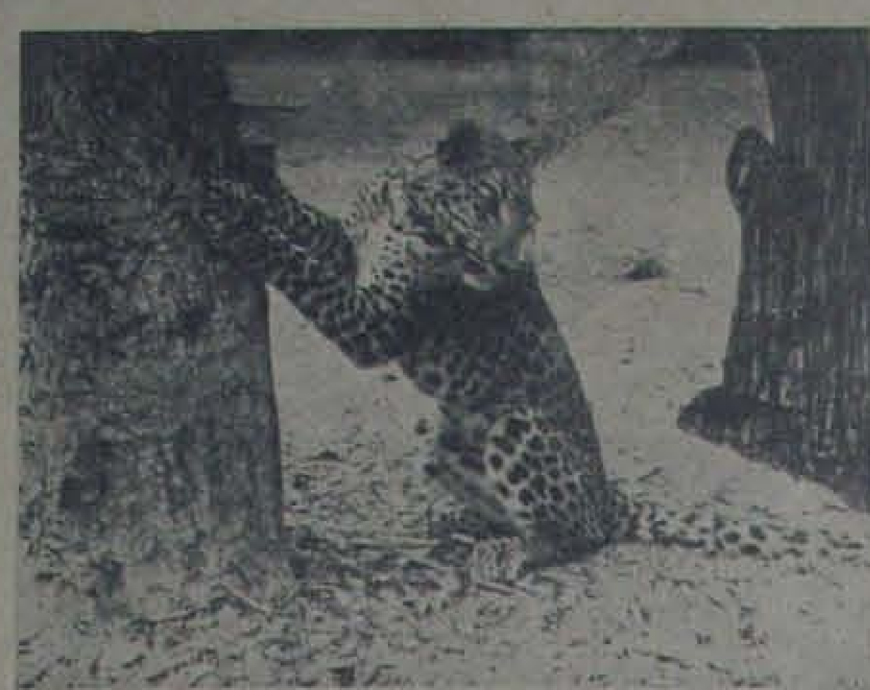

చెట్టుకు కాళ్ళనురాసి గోళ్ళను శుభ్రపరచుకొంటున్న పులి.

చిరుతపులి

(4 వ పేజీ తరువాయి)

కూడా అంతసులభంగానే మనలగలదు. చంపిన జంతువును 100 పౌన్ల బరువైనా చెట్లమీదకు తీసుకొనివెళ్ళి వలవలో దాచుకుంటుంది.

దెబ్బతగిలి దావు తప్పించుకున్న చిరుత మరీ క్రూరంగా తయారవుతుంది. దీన్ని వేటాడటంకూడా చాలా ప్రమాదకరం. ఎంతో అప్రమత్తతతో మెలగాలి. వేటగాడు అందుబాటులోవుంటే వెంటనే మీదకుదూకుతుంది. లేకపోతే తప్పించుకుపోయి వేటగాళ్ళే ఏమార్చి దెబ్బతీయాలని ప్రయత్నిస్తుంది. ముఖ్యంగా ఏదైనా పొదవుండే అందులో దాక్కొని వేటగాడు తనను దాటిపోగానే వెనకనుండి పైనబడుతుంది. అదీ సాధ్యంకాకుంటే చచ్చినట్లు నటించి, దగ్గరకురాగానే పైనబడుతుంది. పొదలోవున్నప్పుడు యెంత కష్టించినా బయటకురాదు.

ఇక నరమాంసభక్షకులైన చిరుతలు చేసే ఘోరకృత్యాలు చాలా తెలివితేటలతో కూడుకొని వూహాతీతంగావుంటాయి. అన్నింటికన్నా యివి మరీ ప్రమాదకరమైనవి. ఇవి యెప్పుడూ రాత్రిళ్ళే వేటాడటంచేత, వీటిని వేటాడటం చాలా సాహసోపేతమైనకార్యమే; కష్టతరమయినది కూడా. తరచుగా నరమాంసభక్షకులైన చిరుతల్ని వేటాడాలనుకున్న వేటగాళ్ళే వేటాడబడుతుంటారు. ఎంతో అనుభవంతో కాకలుతీరిన వేటగాళ్లయినా వూహించలేని తావుల్లోకివచ్చిన అకస్మాత్తుగా పైనబడుతుంది.

వీటి తెలివితేటల్ని వర్ణించాలంటే రుద్రప్రయాగ, నరమాంసభక్షకి మానవులకొరకుచేసిన యత్నాలను చెప్పితేచాలు. రాత్రిఅయిందంటే కర్ఫ్యూ అమలులోకి వచ్చిందన్నమాటే. రాత్రిళ్ళు ఏ ఇంటిలోనైనా అలికిడిఅయితే ఆ పంచలోనే నక్కివుండేది. ఎవరూ బైటకురాకపోతే తలుపు తట్టేది. తలుపు తీయకపోతే గొళ్ళెంవుండే చోట కొట్టాలని ప్రయత్నించేది. అలా వీలుకాకపోతే ఇంటికి కన్నంవేసి ఇంట్లో దూరేది మరోచోట పూరియింటిమీదకు తన బలంతో దూకి, కంతచేసుకొని లోపలకుపోయి మనుష్యులనుచంపి లాక్కొనిపోయేది. ఒకమారు మనిషినిచంపి తిన్న తరువాత ఆ పరిసరాల్లో వుండేదికాదు ఇలా ఈ చిరుత 8 సంవత్సరాలు తిప్పింది. రుద్రప్రయాగ, పానార్ నరమాంసభక్షకులు రెండూకలసి 550 మందిని పొట్టన పెట్టుకున్నాయి. చివరకు రెండూకూడా చిక్కట్లో గుడ్డిచేటుకు చంపబడ్డాయి.

చిరుతపులి దూరంనుండే- ఓ తిప్పమీదనుండో లేక చెట్టుమీదనుండో జంతువును పసిగట్టుతుంది. నక్కి, పొంచి అడుగులో అడుగువేసుకుంటూ నిశ్శబ్దంగా జంతువును సమీపిస్తుంది. (అడుగులో అడుగంటే- నెమ్మదిగా తన ముందరి కాళ్లనుజరిపి, వెనుకకాళ్ళను సరిగా తన ముందరిపాదాలు వుంచినచోటనే వేస్తుంది) తర్వాత నీడలా నిశ్శబ్దంగాజరిగి జంతువును సమీపించి, ఒక్కదూకుతో జంతువు పైబడి గాలిగొట్టాన్ని (గొంతుకను) నొక్కి చంపుతుంది. చంపినతరువాత చిందరవందరగా తిన్నంత తిని మిగతాశేషాన్ని చెట్టుపలవలో దాచుకుంటుంది.

చిరుతపులికి కుక్కమాంసమన్నా, కోతిమాంసమన్నా యెంతో ప్రీతి. కోతుల్ని తమాషాగా వేటాడుతుంది. కోతులన్నీ చిరుతనుచూడగానే చెట్లెక్కిపోతాయి. ఇది క్రిందనుండి భీషణగర్జనలతో చెట్టుమీదకు ఎక్కేటట్లుగా నటిస్తుంది. కోతులు చెట్లపైనే వున్నట్లయితే ప్రమాదంలేదు. కాని, అవి అల్లంతదూరంలోవున్న చెట్టు యింకా సురక్షితమనుకొని దిగటమో లేక గెంతటమో చేసి చిరుతపులి వాతపడతాయి. ఇళ్ళలోని కుక్కలకోసం యెన్నిపాట్లయినా పడుతుంది చిరుత.

ఒకమారు సర్కిల్ ఇన్స్పెక్టరు శ్రీనివాసులు, సబ్ఇన్స్పెక్టరు ప్రభాకరరావు, ఇంకాకొంతమందిమి కలిసి కడపజిల్లాలో వున్న చిందులేటి బావి వద్దకు వేటయత్నంలోవెళ్లాం. ఫారెస్ట్ హౌస్ లో దిగామోలేదో, అక్కడికి పదిబారల్లో కూర్చొనివున్న చిరుత కనిపించింది. లోపలికిపోయి తుపాకి తెచ్చుకునేలోగా వెళ్ళిపోయింది. పోతూపోతూ త్రోవలో మేకల మందలోంచి ఒకమేకనుచంపి ఈడ్చుకొని వెళ్ళిపోయింది. మరునాడు ఉదయం అది ఈడ్చుకుపోయిన జాడలననుసరించి కొంత దూరంవెళ్లాక ఇక జాడలు కన్పించలేదు. చుట్టూ బాగా గమనించాం, అన్ని పొదల్లోనూవెదికాం, ఏవయినా అవశేషాలు కన్పిస్తాయని వెదుక్కుంటూ బయలుదేరాం. శ్రీనివాసులు ఒకప్రక్కగా వెదుకుతూ వెళ్తున్నారు. వెనుక మరోమిత్రుడున్నాడు. చిరుతపులిలో ఒక లోపముంది. ఎంత కదలకుండా జాగ్రత్తగావున్నా తోకను మాత్రం ఆడిస్తుంటుంది. ఇలా కదులుతున్నతోక వీరికంటబడింది. వెంటనే పైకి చూశారు. వీరు తల పైకెత్తడం, చిరుతపులి చెట్టుమీదనుండి దూకడం ఒక్కమారే జరిగాయి. ఈ రెంటితోపాటు శ్రీనివాసులు రైఫిల్గుండు చిరుతకు ఎదురురొమ్ములో తగలబట్టి దానిప్రాణాలు పోవటమేగాక, ఈదెబ్బ దాని పురవడిని యెంతో తగ్గించింది. సమయస్ఫూర్తితో శ్రీనివాసులు ప్రక్కకి తప్పుకొనడం, చిరుత క్రింద పడడం, వెంటనే ప్రక్కనున్న సహచరుడు ఎల్. జి. గుళ్లతో కాల్చడం జరిగాయి.

ఈమధ్యనే మాతోటి వేటగాడు ఒక ప్రమాదానికి గురిఅయ్యాడు. క్రితంరాత్రే దెబ్బతిన్న చిరుతాన్వేషణకై రక్తపు జాడలను పట్టుకు వెతుకుతున్నాడు. చిరుత సమీపంలో ఉన్న తిప్పను ఎక్కింది. తిప్పవరకే ఉన్న రక్తపు జాడలను చూశాక చిరుత ఆ తిప్పలోనే ఉండాలని నిర్ధారణ చేసుకున్నాడు. కొంచం పైకెక్కి తిప్ప చుట్టూ తిరిగాడు. చిరుత కన్పించలేదు. ఇంకొంచం పైకిఎక్కి మళ్ళీ చుట్టూతిరిగినా చిరుత కన్పించలేదు. ఆఖరి ప్రయత్నంగా మరొకసారి వెదుకుతూ తిరగాలనుకుంటున్న అతడికి అక్కడ ప్రక్కనేవున్న ఒక పెద్ద బండ కన్పించింది. దాని వెనుక చిరుత దాక్కొనే అవకాశం ఉందని స్ఫురించింది. వెళ్ళిచూడాలనుకునేంతలో చిరుతపులే రయ్యిమని ఇతనిపైకి దూకింది. ఆ క్షణంలో మరేమీచేయలేక రెండుచేతులతోనూ రైఫిల్ని అడ్డంపెట్టుకున్నాడు. చిరుత తాకిడికి రైఫిల్ విరిగి చేతుల్లోంచి పడిపోవడం, చిరుత ఇతడిమీద పడటం ఒక్కమారే జరిగాయి. అదృష్టవశాత్తూ అంతకుముందే దావుదెబ్బతిన్న చిరుతకు ఎంతో రక్తస్రావమయి, ఆ నిముషంలోనే ప్రాణాలను విడిచింది. అయినా వేటగాడి ఎడమ భుజంమీద, చెంపమీద చిరుతగోటి గాయాలతోపాటు, 150 పౌన్ల మాంసం, ఎముకలముద్ద ఎంతోవేగంతో మీదపడటంతో క్రింద బండల మీదపడి స్పృహ తప్పి పోయాడు.

చిరుత తన పౌరుషాన్ని ఆఖరుమీ తేలేవరకు సాగించదు. రక్కి, కొరికి, గాయపరచి అంతలోనే పారిపోతుంది. చిరతపులి గాయాలబలంకన్నా ఆ గాయాల్నికలిగించిన గోళ్ల, కోరలవల్ల ఎంతో ప్రమాదముంది. చిరత కుళ్ళి, పురుగులు వడ్డ మాంసాన్నికూడా తింటుందిగనుక ఆ గోళ్ళు, కోరలూ విష్క్రిమి పూరితములై గాయం చీమువచ్చే (Septic) అవకాశముంది. పెద్దపులి అలాకాక తాజామాంసాన్నే తిని తనగోళ్లను చెట్టుకుగీసి శుభ్రముగా ఉంచుకుంటుంది. చిరుత అలా చేయదు.

——

గ్రంథ సమీక్ష

(4 వ పేజీ తరువాయి)

నంతరం హైందవ సంస్కృతికి, కళలకు వాటిల్లిన ముప్పును వర్ణిస్తూ హిందువులకు -ముస్లిములకు పొందిక నేర్పఱచటంలో అనుమనముద్రపు హజరతు మొదలగు వారు చేసిన ప్రయత్నాలు వివరింపబడ్డాయి. తరువాత పవనుడు కవిని పతితజన సేవ, స్వాతంత్ర్య రక్ష, దేశభక్తి కలిగి జీవించమని ఆశీర్వదించటంతో కావ్యం సమాప్తమవుతుంది.

ఈ విధంగా మొత్తంమీద ఈ కావ్యం నాటి ఉదయగిరి దుర్గముయొక్క కలరూపును సంగ్రహంగా పాఠకులకు అందజేస్తుంది.

కవితలో ధారాశుద్ధి గలదు. భావప్రకటనములో డొంకతిరుగుళ్ళులేని సహజవైఖరి నవలంబించుటలో కవి కృతకృత్యుడైనాడు. శైలి సులభమై సామాన్యజనులకు సైతం పఠనీయంగావున్నది. నేటికాలంలో ఇట్టిరచనలు సర్వజన సమాదరణీయత్వాన్ని పొందగలవనటంలో ఎట్టి సందేహములేదు.

ఈక్రింది పద్యములో ధారాశుద్ధిగల సహజశైలితోబాటు ఉదయగిరిదుర్గ శిధిలావస్థను చూచినపుడు కవి హృదయములో పొడచూపిన ఆవేగమెట్లు ప్రకటింపబడినదో పరిశీలించండి:

"సారవిచారణనల్పి సత్యముఁగాంచు
మనసుతోఁ గలియని మతపిపాస,
మదమోహములఁగూర్చి
మాత్సర్యమునుబెంచి
రక్తంబుఁ జిందించు రాజ్యకాంక్ష,
యుక్తంబునరసి యయుక్తంబుఁద్యజియింప
నవకాశమీయని యట్టిపట్టు,
కమనీయమౌ కళాఖండాల నరసి యా
నందింపలేని యనాగరకత,
ప్రతిభ యను పేరఁ బరగెడి పశుబలంబు,
విషపు నవ్వులఁ బొదలిన కేవనీతి,
అన్నియుంజేరి ఖూనను ఒన్నెనేమొ!
ఉదయగిరి వైభవశ్రీలఁ జిదిమివైచె."

ఉదయగిరి నగర పూర్వవైభవ వర్ణనా ప్రసంగమున సాగిన ఈక్రింది పద్యం గమనింపదగియున్నది:

"ఒకచోట నధికారమూని యుత్సాహిత
రాజదండము దాల్చి రాజ్యమేలి,
ఒకచోట నత్కవి ప్రకరంబులను జేర్చి
సాహితీగోష్ఠుల సంతరించి,
ఒకచోట శిల్పుల యుత్తమ చాతుర్య
మునుగాంచి మదులనబ్బురమునడిరి,
ఒకచోట నాగమ ప్రకటితార్థమెఱింగి
తత్త్వ దర్శనమునఁ దనిసినదిరి,
కనుల కరవెల్లఁదీరఁగఁ గాంచిరొకటఁ
బ్రకృతిసౌందర్యమును, శ్రవఃపర్వముగను
నమలగాంధర్వ గీతిక లాలకించి
రీ పురి పురావిభూతుల నెల్లజనులు"

అర్థ చమత్కృతితోఁ గూడిన శబ్దాలంకారానికి—

"అచటి విమలాంబుపూర పద్మాకరంబె
యగునుబో వానికీర్తి పద్మాకరంబు"

అన్నది చక్కని యుదాహరణం.

"తరళములుగాదె తెలియ
నిత్తరుల మదులు",

"కఱకు కసాయి గుండెలకు
గల్గునె పాపభయంబు లేమెడజా"

అను ఇత్యాదిగాగల అర్థాలంకారాలు ఎడనెడా ఈకావ్యంలో గోచరిస్తాయి.

ఈ కావ్యములోని వస్తువు ప్రాచీనం కావటంవల్ల కవికి సమగ్రచరిత్ర లభ్యం కాలేదు. కథాకథనములోని కొరతకు చరిత్రలోపము కారణమైంది. ఈ సంగతిని "ఈ నగరముతో సంబంధముగల ఒకరిద్దరు వ్యక్తుల పేర్కొనినను చరిత్ర లభ్యము కానందున తక్కినవారి నుల్లేఖింప వీలుగాక పోయినది" అను మాటలచే కవియే తెలియపఱచియున్నాడు. పూర్ణ చరిత్ర లభ్యమైయున్నపక్షాన నాటి హిందూ ముస్లిముల మైత్రికై కృషిచేసినవారిని గూర్చి ఎక్కువగా ఇందులో వివరింప వీలైయుండేది. అది ప్రస్తుతకాలానికి ఎంతగానో ఉపకరించియుండేది.

ఈ కావ్యరచనలో కవిచేసిన శ్రమ చాలా ప్రశంసనీయం. చరిత్ర నాధారంగా చేసికొని రచించిన ఇట్టి మేలి కావ్యాలను ఎక్కువగా ఆదరించి తత్కర్తలను ప్రోత్సహించవలసిన బాధ్యత ప్రజలపై ఎంతైనా వున్నది.

—సముద్రాల లక్ష్మణయ్య

——

నెల్లూరు అ॥ డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. No. 301 of 1965
బొన్నలగడ్డ కొండయ్యనాయుడు—వాది.
1. పోలినుపాటి నాగన్నగౌడు 2. ఆ. రుద్రప్పగౌడు —ప్రతివాదు.

ఇందువల్ల ప్రతివాదులకు తెలియజేయడమేమనగా ఈ నెంబరున వాది మీ మీద ప్రోనోటుమబట్టి దావా చేసియున్నాడు. మీకేమైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల 13-12-65 తేదిన పగలు 10 గంటలకు పైకోర్టువారియెదుట హాజరై తెలుపుకొనవలెను. లేనియెడల మీ పరోక్షమందు డిక్రీ యివ్వబడును.

—జి వెంకయ్యనాయుడు, అడ్వకేటు.

కనిగిరి డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు (ఓ. యస్.) నె. 54/1965.
బుద్దమ బసవయ్య —వాది.
(1) మన్నే అల్లూరయ్య, తండ్రి పిచ్చయ్య
(2) ఆ. అల్లూరయ్య, తండ్రి అల్లూరయ్య
—ప్రతివాదులు.

1, 2 ప్రతివాదులకు యిందువల్ల తెలపడమేమనగా:- ప్రాంసరీనోటు బాబతు రూ. 2993/- లు దావాఖర్చులు దావాతేది లగాయతు ముందువడ్డీతోటి వాది మీ వల్ల రాబట్టుకొనుటకు ఈదావా చేసియున్నాడు. ఇందువిషయమై మీకేమైనా ఆక్షేపణలున్న యెడల 15-12-65 తేది పగలు 10½గంటలకు ఈ కోర్టువారియెదుట హాజరై తెల్పుకోవలసినది. లేనియెడల మిమ్ములను ఎక్సుపార్టీచేసి వాదినిబారింది డిక్రీఇవ్వబడును.

—సి. సుధాకరరావు—అడ్వకేటు.

శివారెడ్డి పద్యాలు

ఆసియాజ్యోతి

ఆ మహాతపస్వి, ఆ ఆసియాజ్యోతి
ఆ అఖండశక్తి అవతరించి
నెహ్రూ తానుబుట్టి నిండె డెబ్బైయారు
వత్సరాలు నవనవోత్సవాలు!

పురుషులెంతమందొ పుట్టాసుపొయ్యారు
పుట్టొగలనీ వారి మాటెలేదు
ఆ ప్రసక్తిరాదు, ఆచంద్రస్థాయిగా
నెహ్రూగారిపేరు నిలిచిపోయె!

తిక్కయజ్వవంటి ధీశాలి కవిరాజు,
త్యాగరాజువంటి భాగవతుడు,
నెహ్రూవంటి రాజనీతి కోవిదుడింక
పుట్టబోడు గంటగొట్టిసెప్త!

ఎన్నివేలసార్లొ నిన్ను దర్శించాము
కన్నుగవకు విందు గజపినాము,
నీనుబొగ్గి మేము విన్నాము నీవాక్కు
ఏ తపఃఫలమ్మొ వినివరమొ!

మంత్రి వీరరాఘవులు

ఆనాటి మంత్రిసత్తము
నేనెప్పుడుజూళ్ల, రాల నెల్లూరికి తా
నేనాడు, మాసి తానెరు
కాని పెద్దబుజ్జ నేను కనిపెట్టాలే!

వద్దుపాడుగుడేంది, వర్షించు రతనాలు
ముత్తియములు తాను ముచ్చటిస్తె,
లెక్చరిస్తె ఏమి, వాక్చమత్కారమ్ము,
రత్నమయ్య! మంత్రి రాఘవయ్య!

అల్లూరు తేనీరు

మంత్రి గౌరవార్థం మర్యాదకొఱకు తే
నీటివిందు యిచ్చె, ఘాటుగానె
వుంది, కొత్తపూరి యేందేందొ సెట్టారు,
కాటంరెడ్డి విందు కమ్మగుంది!

——

వారం వారం

(3 వ పేజీ తరువాయి)

దూషణలేకుండా (నింద – ఆరోపణలేదని కాదు, కాని దూషణ లేదంటే నమ్మండి) ఇంతటి దీర్ఘమైన వ్యాసం వ్రాయడం సాధారణంగా ఆచార్య వినోబా కెమ్మని కైనా కఠినమైన అభ్యాసమే; అట్టిది ఒక రష్యా రచయితకెట్లా సాధ్యమైనది?

వ్యాసంలో యింకొక విశేషం. నింద–ఆరోపణ వగైరాలు స్వల్పమాత్రంగా 'బ్రిటన్', 'అమెరికా', 'ఇంపీరియలిస్టుల' మీద చెదురుగా చేయబడినవి. పాక్ దర్శపై ఈషణ్మాత్రం వ్యతిరేకభావాన్ని కలిగించేవాక్యం కాగడా పెట్టి వెతికినా కన్పించదు.

ఈ వ్యాసంలోని 12, 13 పేరాలలో రష్యాఅంతర్యం కన్పిస్తుంది. వాటి సారాంశము: 'ఇండియా అలీనవిధానాన్ని అవలంబించింది. పాకిస్తాన్ విదేశీనీతిలో క్రొత్త ధోరణలు కన్పించినవి. ఈరెండూ వీత్నాం అమెరికా దురాక్రమణచర్యలను సమర్థించలేదు. ఇది అందరికీతెలుసును. ఈ రెండుసీమలలో బాలమెక్కువగా ప్రజలలో అమెరికా దురాక్రమణను ఖండించారు. అయినప్పటికీ, కొత్తగా ఒత్తిళ్ళతెచ్చి, ఈ సీమల కొట్లాటను తమ వినియోగార్థం వాడుకొనవలెనని ఇంపీరియలిస్టులు ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఈ గడచిన పాశ్చాత్య రాజ్యాంలలోని అభివృద్ధినిరోధక శక్తులకు దాల అనుకూలం. ఇంతేగాక, వీత్ నాంలో అమెరికాజోక్యంవలన ఏర్పడిన దృశ్యం నుంచి ప్రపంచపు దృష్టిని మరల్చవలెనని ఆశక్తుల తలంపు.'

14 వ పేరాలో చైనా సాయాన్ని పాకిస్తాన్ కోరడం, గట్టిగా బలపరుస్తున్నట్టు చైనా ప్రకటించడం పేర్కొనబడినది. అంతే. శాంతియుతంగా భారత–పాక్ సమరాన్ని ముగింపజేయడమే మంచిదని రష్యా అభిప్రాయపడుతున్నట్టు మాత్రం వెన్వెంటనే 15 వ పేరాలో తెలియజేయబడినది. 22 వ పేరాలో, మండేమంటలో ఆజ్యంపోసేహక్కు విదేశానికిలేదని స్పష్టీకరించబడినది. ఇంతకంటె చైనామీద వ్యాఖ్యఏమీలేదు.

20, 21 పేరాలలో బరాన భద్రతా మండలితీర్మానం దానిపై మన రాష్ట్రపతి సమాధానం ప్రస్తావించబడినవి. మన రాష్ట్రపతి సమాధానంలోని ఈ వాక్యాలను మరువలేదు: ''కాశ్మీర్‌లో దురాక్రమణ చర్యలు మళ్ళీ జరగకుండా బరాన చూడవలసియున్నది.''

23 వ పేరాలో (ఆఖరుపేరాలో) కచ్ తరువాత రాజీ వర్ధిల్లి, ఇప్పుడూ రాజీకి రావడమే మంచిదనీ, యుద్ధరంగాన్ని అగ్ని యింపరాదనీ భారత్ – పాక్ రాజ్యాలకు హితవాక్యంవున్నది.

అనగా? భారత–పాక్ గొడవ త్వరగా వదలిపోతే, వీత్ నాంసమస్యమీద దృష్టిని కేంద్రీకరించి దానిని పరిష్కరించుకోవచ్చునని రష్యాభావిస్తున్నది. అమెరికా, బ్రిటన్ ఇత్యాదయః ఇంపీరియలిస్టులు, కలహప్రియులుగనక వారిని పూర్తిగా విడనాడవలసిందని పాక్ ప్రభువులను హెచ్చరించడమైనది. మంటకు పుల్లలను ఎగదోసే చైనావంటివారి పొత్తు శ్రేయస్కరంకాదని కూడా పాక్‌వారికి నర్మగర్భంగా తెలియజేయడమైనది.

భారత–పాక్ వ్యవహారాలలో రష్యా ఎంత జాగ్రత్తగా సంచరించేదీ యింకొక దృష్టాంతంవల్ల తెలుస్తున్నది. అక్టోబర్ 31 'ఆర్గనైజర్' (ఢిల్లీ, జనసంఘపు వారపత్రిక)లో 'కొత్త పాక్‌పాటను రష్యా పాడుతున్నది'అనే శీర్షికతో ప్రకటితమైన రచనలోని ఆరోపణ నిరాధారమని రష్యా దౌత్యకార్యాలయం ప్రకటించే 'సోవియట్ రివ్యూ' సహాయసంపాదకుడు అలీ అష్రాఫ్ నవంబర్ 5 న ఒకలేఖ వ్రాశాడు. ఈలేఖ నవంబర్ 14 'ఆర్గనైజర్'లో పడింది. దాని సారాంశం: 'బరాన సర్వసభ్య సమావేశంలో రష్యా విదేశాంగ మంత్రి గ్రోమైకో ప్రసంగంలో ఇండియా-పాకిసీమలను ఇరుగుపొరుగు సీమలని ఆయన పేర్కొన్నాడుగాని, అలీన సీమలని అనలేదు. రెంటినీ ఏకత్రాటిపై కట్టి అలీనం చేసినందుకు రచయిత ఆక్షేపించినాడు. కాని గ్రోమైకో అట్లనలేదు. రెంటినీ అలీనం చేసినట్లు పొరపాటున తర్జుమాలో 'సోవియట్ రివ్యూ' అక్టోబర్ 12 సంచికలో పడింది. కాని అక్టోబర్ 16 సంచికలో ఆ 'రివ్యూ' దానిని సవరించింది.

అంత జాగ్రత్తగా రష్యా వుంటున్నా, మన మైసూరి హనుమంతయ్య వంటివారి వ్యాఖ్యలు తప్పడం లేమ: ''కాశ్మీర్ విషయమై రష్యా ధోరణి మారలేదని మన రాయబారి అనడమెందుకు? రష్యా ప్రధాని తదితర నాయకులనలేరా? వారన్నప్పుడే, అట్టి వాక్యానికి విలువ వుంటుంది. రష్యాను విమర్శించడం నామతంకాదు. కాని కృష్ణమేనంత బహిరంగంగా- సూటిగా, స్పష్టంగా ఇండియా పట్ల స్నేహాన్ని, యిప్పటి రష్యా నాయకులు వెల్లడిస్తున్నారని అనగలమా? ఈ సమయంలో రష్యా ప్రతినిధులు పాకిస్తాన్‌లో సంచరిస్తున్నారు. దానితో సన్నిహిత సంబంధాలను పెంచుకోవలెనని ఆ సంకల్పం.'' (ఈ సంబారులను గూర్చి పాఠకులకి ఏ వరకే తెలుసుకొని వున్నారు).

కాని, మన హనుమంతయ్య చెదరవలసిన పనిలేదు. మన అర్థికమంత్రి రష్యా పర్యటన ముగించివచ్చి, నవంబర్ 18 న ఢిల్లీ విమానాశ్రయంలో ''సోవియట్‌రష్యా కాశ్మీర్ నీతినిలకడగా, అచంచలంగావున్నది (stable and firm)'' అని వెల్లడించాడు. అంతకుముందు ఢిల్లీ క్రితం అర్థిక విషయాలుకాని, కాశ్మీర్ సమస్య తనకేమి సంబంధమని అన్నాడు. అతర్వాతనే పై వాక్యాన్ని పలికినాడు.

, , ,

ఇక అమెరికా పట్ల మన వైఖరి? శాస్త్రి ఉవాచ: ''మనకూ అమెరికన్లకు ఉమ్మడి సమస్యలనేకం గలవు. అభిప్రాయ భేదాలున్నవి. రష్యా, అమెరికా అనే రెండు గొప్పరాజ్యాలు చాలవరకు ఈ ప్రపంచంలో శాంతిని కాపాడుతున్నవి. వీటిరెంటికీ ఆదర్శవాదాలలో తేడావున్నది. ప్రభుత్వవిధానాలు భిన్నమైనవి. అయినప్పటికీ యివి శాంతితో సంచరిస్తూవుంటే మనకందరికీ మంచిది. ప్రపంచమంతా శాంతంగా నడుస్తుంది.'' –నవంబర్ 16 న లోక్ సభలో మనప్రధాని ప్రసంగం నుంచి.

ఈ వాక్యావళికి సంతసించి, ఆనందపరవశయై అశరీర వాణి పల్కెనిట్లు: 'ఆహా! ఇది నెహ్రూ వాణి! అమర వాణి!'

, , ,

దీనినే ఇంకొకవిధంగా అలీనవిధాన బ్రహ్మ అనఘలోనే ఉచ్చరించినాడు; స్వకీయ వ్యాఖ్యతోసహా: ''అమెరికాకు భయపడకుండా తూర్పుజర్మనీని మనం గుర్తించవలసియుంటిమి. రష్యా వణ్ణన వీత్‌నాంలో మనం కలిగించుకోకుండా వుండవలసినది''–(మన అలీన విధానానికి ప్రఖ్యాతిగన్న ముఖ్యకార్యకర్త కీ. శే. నెహ్రూ!–దాని సృష్టికర్త డాక్టర్ రామమనోహరలోహియా; ఆయనవే పై వాక్యాలు).

టిబెట్ విమోచనంకొరకు భారతదేశంలోని త్రిపీటవాసులు పోరాడడానికి అవకాశాలియ్యవలెననీ, దాలైలామాను రప్పించి-రాజకీయంగా అయనను రద్దుజేసికూర్చుండబెట్టడం తెలివిమాలినపని అనీ కూడా లోహియా వ్యాఖ్యానించాడు.

అంతకు మునుపొకసారి (నవంబర్ 10 న లోక్‌సభలో) ప్రసంగిస్తూ లోహియా కొన్ని విచిత్రమైన సంగతులను వెల్లడించినాడు. అదేమనగా అమెరికన్ పాట్టోన్ టాంకులను అపింది అందరనుకున్నట్లుగా బ్రిటిష్ సెంచూరియన్ టాంకులుకావనీ, రష్యన్లు సప్లయిచేసిన BT-76 రకం టాంకులనీ, లాహోర్ నగరాన్ని మనవారు పట్టుకోలేపోవడానికి కారణం రష్యన్ల ఒత్తిడియనీ ఆయన తెలియజేశాడు. లాహోర్ నగరాన్ని మనవారు స్వాధీనం చేసుకునివుంటేపాక్ ప్రభువులు తప్పుడు ప్రచారంద్వారా తమ ప్రజలను మోసగించే వీలువుండకపోయి దనీ ఆయన పలికినాడు.

చదువరులారా, ఇక మనలోమాట. ప్రభుత్వం తన పాక్ విధానంలో రౌద్రం-శాంతం చూపుతూ గందరగోళాన్ని కలిగిస్తున్నదని లోహియా అరోపణ. కాని, ఇట్టి ఆరోపణను, గిట్టనివారు, తనపైకి తేగల పద్ధతిలో తనపార్టీతో ఆయన పల్కడం-అవిధంగా తీర్మానింపజేయడం శోచనీయం. కాని, ప్రమాదో ధీమతామపి- అనే పరిగణనక్రింద దానిని మర్చిపోండి.

——

లోకసంచారి

(3-వ పేజీ తరువాయి)

వరకు ఆ సీమలకు మన సరుకులక్కరలేదు. కావున మనం తూర్పుకు మరలవలెను.

ఐతే, తూర్పున మనకు విదేశీమారకం ఇతరత్రా మార్పిడికి వినియోగపడ్యేది లభించదు. సరుకులిచ్చి సరుకులు తెచ్చుకోవలెను. ఇందులో మనకు బాధలేకుండా చేస్తున్నారు. పరమటినుంచీ, తూర్పునుంచీవచ్చే సరుకులు ఏకమే. వాటికిపంపే సరుకులు అంతే. పరమటికి పంపగాపోను అదనంగా తూర్పుకు పంపుతాము. తెచ్చుకోవడం అంతే. మనకు తూర్పునుంచి రూపాయల చెల్లింపుకు నష్టయిలు వస్తాయిగదా అని విచక్షణ లేకుండా సరుకులు తెప్పించము.

ఇదంతా వివరంగా అక్టోబర్ 30 'హిందూ'లో హెచ్. వెంకటసుబ్బయ్య తెలియజేశాడు.

మనకు వాణిజ్య సౌకర్యాలను తూర్పువారెక్కువగా యిస్తూ మనతో వాణిజ్యాన్ని ఒక దశాబ్దిలో చాల అధికంగా చేసుకున్నారు. ఉభయులకు ఇది వీలుగానే వున్నది.

అందువలన, సాయంరాదంటే మనం భయపడము.

• • •

మన గొప్పతనం మనకంటె బాగా మన మాతృప్రభువు లెరుగుదురు. ఆసియా మానసాన్ని స్వాధీనం చేసుకోవడానికి పూనుకున్న రెండు గొప్పశక్తులు ఇండియా ప్రజాస్వామికం, చైనా కమ్యూనిజం అనవుడు, ఆ సంఘర్షణలో బ్రిటన్ తటస్థంగా వుండదని విల్సన్ ఒక లండన్ ప్రసంగంలో అన్నాడు. బహు దొడ్డవాడు!

అందుకనే పాకిస్తాన్ చైనాతో ఏకమై మనమీదకు దూకినపుడు ఢిల్లీని వశపరచుకునే తంత్రాంగం అంగ్లేయులే పాక్‌వారికి నేర్పినారటగదా!

మన ప్రజాస్వామికంమీద ప్రీతిచేతనే, కచ్చుగట్టిన వచ్చి పాక్‌దుష్టుల ప్రభుత్వాన్ని బ్రిటన్ ఆశీర్వదించింది!

• • •

హిందూ మహాసముద్రంలో అగ్రయాన్ని బ్రిటన్ సంపాదించుకుంటున్నది. ఇటీవలి భారత–పాక్ యుద్ధంలో జనించిన వాతావరణంలో బ్రిటన్‌పట్ల సుముఖత వుండడం దుర్లభం. మన పార్లమెంట్‌లో సహజంగా బ్రిటిష్ సంకల్పానికి వైరుధ్యం వ్యక్తమయినది.

పాకిస్తాన్ ఏమంటుందోగాని బర్మా, సింహళం మనతో యిందులో కలిసిరాగలవు.

• • •

రష్యా-అమెరికాలు కలిసిపోయినవని చైనాచేసిన అపనిందను ఖండిస్తూ రష్యా జవాబు చెప్పింది. గత 14 మాసాలుగా రష్యా ఓపిక పట్టింది.

నవంబర్ 16 న రష్యా కమ్యూనిస్టు పార్టీ పత్రిక ''ప్రావ్దా''లో దెబ్బకు దెబ్బ తీశారు: ''కమ్యూనిస్టు ప్రపంచ ఐక్యభావాన్ని చైనా ఖునకలు చేస్తున్నది.''

అల్జీర్స్‌లో చైనా పాత్రను ఖండిస్తూ, మరొకపార్టీ వారపత్రిక 'న్యూటైమ్స్'లో వ్రాశారు.

ఈ రచనల వివరాలు తెలియలేదు– రాయిటర్‌ద్వారా వచ్చిన పైవృత్తాంతం వలన. అనా, ఒక సంగతి స్పష్టమైనది. చైనా నోటికి తాళం వేయించవలెను; లేదా చైనా నోరు విప్పినా, వెంటనే దాని కారుకూతలకు గట్టి జవాబులు వెల్వడవలెను. రష్యా ఆ విధంగా తీర్మానించుకున్నదట.

——

మిద్దెయిల్లు, ఖాళీస్థళం విక్రయం

నెల్లూరుటవున్ స్టోన్‌హౌస్‌పేట పప్పుల వీధి పడమర శ్రేణిలో పార్కుకు సమీపములో 6-వ వార్డు నెం 70 రు గల లేటు గోవిందు శేషమ్మగారి యెస్టేటుకు హక్కుఅనుభవం గల షుమారు 156 అంకణముల స్థళంలో షుమారు 39 అంకణములుగల మిద్దె పెంకుటిల్లున్ను 5-12-65 తేది ఆదివారము సాయంకాలము 3 గంటలనుండి సదరు యెస్టేటు ట్రస్టీలవల్ల యాలములో విక్రయించబడును. వివరములు ట్రస్టీల వల్ల తెలుసుకొనవచ్చును.

న్యాపతి పాండురంగారావు,
(అడ్వకేటు) ట్రస్టీ.

గుత్తి డి॥ ము॥ కోర్టులో

O. S. No. 277 of 1963.
E. P. No. 298 of 1965.

యిటగొని నాగమ్మ సాకిన్ తిమ్మనచర్ల తాలూకా గుత్తి. —వాది.
గానిగె రామన్న సాకిన్ తిమ్మనచర్ల తాలూకా గుత్తి. —ప్రతివాది.

పై నెంబరులోని ప్రతివాది యొక్క షెడ్యూలు దాఖలా ఆస్తి 8-12-65 తేది పైకోర్టువారి యెదుట యాలం వేయబడును కొనేవారు రావలెను.

— షెడ్యూలు —

అనంతపురం రి॥ డి॥ గుంతకల్లు రి॥ సబ్ డి॥ చేరిన గుంతకల్లు గ్రామములో ప్రతివాది యింటికి చెక్కుబంది:-
[తూ] సందు [ప] వల్లికుర్తొడ్డు రస్తా [ద] అలన్యం రామస్వామి సినిమా కంపౌండు గోడ మరియు కటికె కమలమ్మ యిల్లు [ఉ] పోతూర్ అంజనయ్యగారి కొత్తయిల్లు జటకా పావయ్యగారి యిల్లు. యీయిల్లు వార్డు 14, డోరు నెం. 226 కలది. తూర్పు పడమర తలవాకిట్సుగలది.

—కె. వి. రఘురామరావు,
వాది అడ్వకేటు.

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

E. P. No. 109 of 1965.
O. S. No. 255 of 1958.

గంగినేని లక్ష్మయ్యనాయుడు —వాది.
(1) దాకారపు తిరుపతయ్య వగయిరాలు —ప్రతివాదులు.

ఈ క్రింద సమోదు పర్చు కొన్న షెడ్యూలుదాఖలా స్థిరాస్థిని 10-1-66 తేదిన పై కోర్టువారిచే యాలము వేయబడును. కొనదలచినవారు సదరు వేలంలో పాటలు పెట్టుకోవచ్చును.

షెడ్యూలు:-

నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రేషన్‌లో చేరిన కావలి సబ్ రిజిస్ట్రరులో చేరిన కావలి పంచాయతీ యేరియాలో చేరిన 1-వవార్డు దొడ్లవారివీధిలో ప్రతివాదులకు హక్కు అనుభవముగలిగి స్వాధీనములో యుండే అసెస్‌మెంటు నెం. 48 రు, డోర్ నెం. 48 రు గల యిండ్లు-ఖాళీస్థళముకు హద్దులు:- [తూ] దారి [ద] దాకారపు వెంకమ్మయిల్లు స్థళం [ప] తంబళ్ళ గుంటకట్ల [ఉ] దాకారపు నర్సయ్య యిల్లు-స్థళం. ఈ హద్దుల లోని రెండుఅంకణములు పెంకుటిల్లున్ను, ఒకటిన్నరఅంకణం పెంకుటిపంచయున్ను దీనికి ముందు రెండు అంకణములు పూరియిల్లున్ను, 1½ అంకణం పూరిపంచయున్ను, యిండ్లు అడుగుస్థళం, ఖాళీస్థళం చేరి పదకొండు అంకణములున్ను, యిండ్లపైకప్పు సామానుల్ను, తలుపులు, ద్వారబంధములు వగయిరాలున్ను, ప్రతివాదులకు వుండు మామూలు హక్కున్ను సర్కారుపాట రూ. 2000/- లు.

—టి. రామమూర్తి,
వాది అడ్వకేటు.

★ కూనిరాగాలు ★

(5 వ పేజీ కొరవ)

దేశం పవిత్రనదుల్లో కలపాలనే సంకల్పంతోవచ్చి, నెల్లూరుకుకూడా విచ్చేసిన అవనిత శ్రీమతి డోనాలుజా కుమారస్వామి. ఆమెభర్త కీ. శే. శ్రీ ఆనందకుమారస్వామి. భారతీయ శిల్పతత్వాన్ని గురించి, ప్రాచ్య సంస్కృతి గంభీరతనుగురించి మహోత్కృష్ట గ్రంథాలను రచించిన మహానుభావుడు శ్రీ ఆనందకుమారస్వామి.

శ్రీమతి డోనాలుజా కుమారస్వామి (తన పేరునుసైతం భారతీకరించికొని శ్రీమతి శీలమణి కుమారస్వామిగా తనను తాను పిల్చుకొంటుంది) మొన్న నెల్లూరు వచ్చారు. ఆమెను నెల్లూరుకు ఆహ్వానించిన వారు శ్రీ ఎస్. ఎస్. కృష్ణమూర్తిగారు, ఆతిథ్యమిచ్చినవారు శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డిగారు. ఆనంద కుమారస్వామి గారి సాహిత్యమంటే వల్లమాలిన ఆరాధనా భావం ఎస్. ఎస్. కృష్ణమూర్తిగారికి. శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డిగారికే, యీ భారతీయ కళా మనోవిషయాల్లో పుత్తమాభిరుచివుంది. నవాబుపేటకొనన శ్రీ కాకాణి రమణారెడ్డి స్వగృహం ప్రశాంతతను సంతరించుకొని, శోభింపజేసిన గృహంగా అవ్యవస్థంతా తత్సంబంధమైన మిత్రకోటికి విడిదిగా కూడా వుంటున్నది. ఆమె నెల్లూరు వచ్చినపుడు భైరవకోనకు తీసుకెళ్ళి అక్కడి ప్రాచీనశిల్ప నిక్షేపాలను చూపించాలని ప్రయత్నాలు కొనసాగాయికాని కొన్ని అనివార్య కారణాలవల్ల అది సాధ్యపడక పోయింది. అయినా ఆ వున్న నాలుగురోజుల్లో 'ఆంధ్రసభ'లోను, దొడ్ల కౌసల్యమ్మ స్త్రీల కళాశాలసభల్లోను పాల్గొన్నది. ఆమె వేషం అచ్చం భారతీయ స్త్రీవేషంలానే వుంటుంది. ఇక్కడేకాదు, అమెరికాలో కూడా భారతీయ మహిళలాగ చీర, రవిక ధరిస్తుంది. శుద్ధ శాకాహారికూడా. ఆనంద కుమారస్వామిగారి సందేశాన్నే ఆమెకూడా అనుష్ఠానమే వినిపించింది. "ఇదేమిటి మా కోటివారంతా భారతీయ సంస్కృతినే పూజిరిగా పీలుస్తుంటే మీరు యేదో పాశ్చాత్య వ్యామోహంతో పరుగిడుతున్నారు? భారతీయ గ్రంథాలను అభ్యసించాలనేకాంక్ష మాలో అధికమవుతుంటే మీరు వాటిని క్రమంగా మర్చిపోతున్నారేమిటి?" అని ఆవేదన వ్యక్తంచేసింది.

నేను చెప్పదల్చుకొన్నది ఇంతేకాదు. ఆనందకుమారస్వామి నెరుగని కళాప్రియుడుండడు. మనతెలుగులో నాకుతెల్సినంత వరకు ఆనంద కుమారస్వామి గురించిన వ్యాసాన్ని గొప్పగా, విషయ పూర్ణంగా వ్రాసినవారు శ్రీ సంజీవదేవ్. ఆ వ్యాసం వారు రచించిన 'రసరేఖలు' అనే మహాగ్రంథంలో అచ్చయివుంది. ఆయన వ్యాసాన్ని ముందుంచుకొని యీ సందర్భంగా భారతీయ సంస్కృతికి శ్రీ ఆనంద కుమారస్వామి చేసిన సేవను గురించి నాలుగుమాటలు చెప్ప సాహసిస్తున్నాను.

కళావిషయాల్లో ఆనందకుమారస్వామి గారిజ్ఞానం అగాధం, అమేయం. విశ్వవిఖ్యాతశిల్ప మర్మజ్ఞులంతా ఆయనచూపిన వెల్గుని వెలుగులో తమతమ దలిసి, చీకటిని పోగొట్టుకున్నారు. ఆయన వచనాలు శిల్పజగత్తులో నిర్వచనాలుగా నిలిచిపోతవి. విశేషసాహితీ పరులుండవచ్చు, విస్తృత సంస్కృతీపరులు వుండవచ్చు, గూఢదార్శనికులుండవచ్చు. అద్భుతశిల్పవేత్తలుండవచ్చు, అద్వితీయ లాక్షణికులుండవచ్చు, బహుభాషా కోవిదులుండవచ్చు, బహుళ భావమాధురీ సంపన్నులుండవచ్చు. కాని ఏ వొక్కరిలోను యిందరు యిమిడివుండలేరు. శ్రీ ఆనంద కుమారస్వామిలో మాత్రం సాక్షాత్తు యిన్ని రకాలవారూ యిమిడివున్నారు. అందుకనే శ్రీ సంజీవదేవ్‌గారు ఆనందకుమారస్వామి గార్నిగూర్చి యిలా అంటారు—.

ఆయన బుద్ధి జ్యోతిర్మయం. ఆయన హృదయం రసమయం. ఆయన చేతలు చైతన్యమయం. ఆయన అనుభూతి ఆనందమయం. ఆయన సమీక్షలు సమత్వమయం. ఆయన శైలి సౌందర్యమయం. ఆయన జీవితం వీటన్నిటిమయం. ఆయన వాస్తవంలో కల్పనచూసేవాడు, కల్పనలో వాస్తవం చూసేవాడు. వ్యష్టిలో సమష్టినీ, సమష్టిలో వ్యష్టినీ అనుభూతిచెందేవాడు. ఆయన రచనలు కాంతికిరణాలు, ఆయన పథం కాంతిపథం. ఏకముఖ ప్రతిభ బహుజనంలో గోచరిస్తే, బహుముఖ ప్రతిభ ఏ ఒక్కరిలోనో గోచరిస్తుంది. ఆ ఒక్కరిలోని వాడే ఆనందకుమారస్వామి. ఆయన ప్రతిభకు మూతలేలేవు.

స్వామి వివేకానంద భారతీయ వేదాంతానికి విదేశాల్లో యేసేవ చేశాడో, అంతకు మించినసేవ భారతీయశిల్పానికి విదేశాల్లో ఆనందకుమారస్వామి చేశాడు. శిల్పమంటే భోగంకాదనీ, శిల్పమంటే యోగమనీ, కార్మిక-కర్షకుల నిత్యజీవితంకూడా శిల్పసౌందర్యంతో నిండిపోవాలనీ, వారింటిలోని ప్రతిచిన్నవస్తువూ శిల్పంతో తొణికిసలాడాలనీ, వారి పూరిగుడిసెలుకూడా కళాతన్మయత్వాన్ని కలిగించేవిగా వుండాలనీ, శిల్పం ప్రతిజీవికీ జీవితంలో వొక భాగమై వుండాలనీ, తాను అత్యుత్తమ 'మార్గ' శిల్పపండితుడైవుండినా, 'దేశి' శిల్పంకూడా అంతే అవసరమని గుర్తించి అందుకు ఎనలేని కృషిచేసిన వ్యక్తి శ్రీ ఆనందకుమారస్వామి.

ఆయన నిర్వచనాలు కొన్ని విచిత్రంగా వుంటాయి. Common man (కామన్ మ్యాన్) అంటే God (దేవుడు) అని ఒకచోట అంటాడు. That which is common in every man is God, (అంటే ప్రతిమనిషిలో కామన్‌గా వుండేది, అంటే దేవుడు) అని నిర్వచించాడొకచోట.

శ్రీ కుమారస్వామి భారతదేశంలో మూడుసార్లు సంచరించాడు. 1910 లో కుమారస్వామి భారతదేశంలో తిరిగి మారుమూలల్లో విస్మృతమైవున్న భారతదేశపు ప్రాచీన చిత్రాలను, భారతీయ శిల్పకౌశలాన్నిచాటే విభిన్నశిల్పనిక్షేపాలనూ చాల జాగ్రత్తగా సంగ్రహించి భారతజాతికొక విజ్ఞాపనచేశాడు. కాశీలో ఎవరైనా వొక మ్యూజియాన్నీ, చిత్రశాలనూ కట్టించియిస్తే తన యావత్తు శిల్పసంగ్రహాన్ని దానికి సమర్పించేస్తానన్నాడు. మన జాతీయ నాయకులెవ్వరూ శ్రద్ధచూపనందున అమెరికా బాస్టన్ మ్యూజియంవారు పిలువగా అక్కడి మ్యూజియంలో తన శిల్పభాండాగారాన్నంతావుంచాడు. అంటే భారతీయ శిల్ప సంగ్రహంలో చాలభాగం అమెరికాకు వలసపోయింది. మన శిల్పప్రతిష్ఠ పెరిగి ఎనలేని గౌరవం చేకూరింది. ఈ మరుగుపడిన శిల్పసంపదకంతా అక్కడ మాణిక్యపీఠం లభించింది. ఇప్పుడు యీ బాస్టన్ మ్యూజియం ప్రపంచంలోకెల్లా మహోత్కృష్టమైందనే ప్రఖ్యాతి గడించింది. ఆ మ్యూజియం క్యూరేటర్‌గా తన ఆజన్మాంతం అక్కడే వుండిపోయాడు. భారతీయ శిల్పతత్వాన్నిగూర్చి కుమారస్వామి సృష్టించిన సాహిత్యం గుట్టలు గుట్టలుగా పడివుంది. కనీసం దానిలో పదోవంతైనా అభ్యసించడం మనవంతు.

మనదేశంలోవున్న విద్యావిధానాన్ని ఆయన బ్రతికుండగా అతి తీవ్రంగా విమర్శించేవాడు. భారతీయ విద్యావంతులకు తమ జాతీయసంస్కృతినిగూర్చి కనీసం ఓ, న, మ, లైనా రావేఅని వాపోయాడు. 'ఆర్ట్ అండ్ స్వదేశీ' అనేపుస్తకంలో ఆయన భారతీయులకు భారతజాతి సంస్కృతిని గూర్చిన ప్రాథమికమైన జ్ఞానమైనా లేకుండాపోతున్నదే అని గుండెలు బాదుకున్నాడు. ఇన్ని సంవత్సరాలు గడిచినా ఆయన విమర్శ యీనాడు మరీ ఎక్కువగా వర్తిస్తున్నది. మొన్న ఆయన సతీమణి శ్రీమతి శీలమణిగారు నెల్లూరు వచ్చినప్పుడు మనకు జ్ఞాపకంచేసిందికూడా అదే, ఆమె మళ్లీ విన్పించింది ఆయన వాణినే.

——

(5 వ పేజీ కొరవ)

ఎక్ఛ్సేంజికి శ్రీ పొన్నలూరు రామచంద్రారెడ్డిగారు స్థలం వుచితంగా యిచ్చారని, అందులో త్వరలో భవనం నిర్మింపగలమనికూడా వారుచెప్పారు.

టెలిఫోను ఎక్ఛ్సేంజిలు వున్న పరిసర గ్రామాలు పబ్లిక్ కాల్ ఆఫీసులు కావాలంటే పంచాయతీలు కోరితే పెట్టేప్రయత్నం చేయగలమని శ్రీ జయరామరావు మా విలేఖరికి చెప్పారు. గ్రామంలో ఏ కొందరి వ్యక్తులకో టెలిఫోనులు వుండడంకంటే ఒక పబ్లిక్ కాల్ ఆఫీసువుంటే అది గ్రామానికంతా వుపయోగకరంగా వుంటుంది. ప్రస్తుతం అన్ని గ్రామాలలో పోస్టాఫీసు లున్నవిధాబట్టి, పబ్లిక్ కాల్ ఆఫీసులు నెలకొల్పడం సులభంగా వుంటుంది. టెలిఫోను సౌకర్యం పొందిన గ్రామాలు, టెలిఫోను ఎక్ఛ్సేంజి అందుబాటులోవున్న గ్రామాలలోని పంచాయతీలు ఈ సౌకర్యాన్ని కలిగించుటకు ప్రయత్నించడం బాగుంటుంది. ఈ మంచిపనికి ఏ పంచాయతీఅయినా పూనుకోకుంటే, గ్రామంలోని ముఖ్యులు కోరినా పి. సి. ఓ. లు పెట్టే అవకాశంవుంటుంది.

తోటపల్లిగూడూరు ఎక్ఛ్సేంజి ఒక నెలరోజులలో రావచ్చునని శ్రీ జయరామరావుగారు చెప్పారు. —మా. వి.

మల్లవుపేట బందిపోటు

నెల్లూరుజిల్లా సరిహద్దునవున్న మార్కాపురంతాలూకా మల్లవుపేట గ్రామంలోని టంగుటూరు శేషయ్య అను వర్తకుని ఇంటిపై 18 తేదీ అర్ధరాత్రిసమయంలో దాదాపు 200 మంది రాళ్లురువ్వుతూ బందిపోటుగావచ్చారని; ఇదిచూచి ఆ వర్తకుడు దొడ్డిత్రోవన వీధిలోకి పరుగెత్తి అరవగా జనం గుమికూడి; హైస్కూలుతనిఖీకి వచ్చివుండిన జిల్లా విద్యాశాఖాధికారిణి జీపు స్టార్టుచేసుకొని హారన్‌ఆయిస్తూ గ్రామంలోకిరాగా, అది పోలీసులవని భయపడి బందిపోట్లు పారిపోయ్యారని; వీధిలో వీరికి యెదురుపడి అడ్డగించిన అయినవోలు వెంకటయ్య అను రైతును వారు గొడ్డలితో కొట్టగా, అతను అక్కడే చనిపోయాడని తెలుస్తున్నది. తిండిగింజలకు కటకటగా వున్న ఆప్రాంతంలోని గ్రామం యిది. మల్లవుపేట వర్తకులవద్ద, కొందరు రైతుల వద్ద ధాన్యము, డబ్బు వున్నదనే వదంతి వల్ల, దోపిడిచేసుకొనిపోవుటకు ఈ బందిపోటు ప్రయత్నం జరిగివుంటుందని అనుమానింపబడుతున్నది. —ఒ. వి.

ఆత్మకూరు వార్తలు

అప్పారావుపాళెం మునసబు కుమారుడు; 22 సంవత్సరాల యువకుడు శ్రీ కిలారి సుబ్బయ్య 15 తేదీ పొలంకుపోయి గుండెలగి అచ్చటికచ్చటే మరణించాడు. కాంగ్రెస్‌అభిమాని. మంచివాడు.

, , ,

సోమశిల-ఎప్పిరాళ్ల సమీపంలోవున్న బుక్కాయపల్లిలో 15 తేదీ పబ్బా పెంచలయ్య అను హరిజనుడు గడ్డికని వీటికి పోయాడని, అచ్చట కోడిగుడ్డు ప్రమాణంలో ఒకవస్తువు కనపడగా దాన్ని చేతిలోకితీసుకొని వూపుతూ నడుస్తుండగా అది ధాం అని ప్రేలి, కుడిచేయి — రెండు తొడలు గాయాలు తగిలాయని, ఆత్మకూరు హాస్పిటల్‌లో చేర్చబడి చికిత్సపొందాడని తెలుస్తున్నది.

గుండ్రంగావున్న ఆ వస్తువుకు తీగలు వగైరాలేమీలేవట. నక్కలవాళ్ళు నక్కల కొరకు పెట్టిన ప్రేలుడు పదార్థంగా వుంటుందాఅని అనుమానింపబడుతున్నది.

, , ,

10 తేది వాసిలివద్ద రోడ్డుమీద జరిగిన లారీప్రమాదంలో ఒక లారీడ్రైవరు దుర్మరణంపాలయ్యాడు. నెల్లూరునుండి ఒక ఖాళీలారీవస్తూ వాసిలివద్ద చెడిపోయి నిల్చివుండినదని; కడపనుండి ఆదే కంపెనీకిచెందిన లారీవస్తూ, నిల్చివున్న లారీని చూచి నిల్చి మాట్లాడుతుండినారని; ఇంతలో కడపవైపునుండే వస్తుండిన యింకో లారీ బ్రేకులు తప్పిపోయి నెల్లూరుకు పోతుండిన లారీని గుద్దుకున్నదని; అది దాని యెదురుగా నిలబడి మాట్లాడుతుండిన డ్రైవరుమీదకుయెక్కి, అతను అచ్చటే మరణించాడని తెలుస్తున్నది. అతనిపేరు చలం అని, వయస్సు 22 సంవత్సరాలని తెలుస్తున్నది.

, , ,

చవటభీమవరం పంచాయతీ అధ్యక్షురాలుగా శ్రీమతి అల్లంపాటి పార్వతమ్మ పోటీలేకుండా ఎన్నుకోబడింది. పాత అధ్యక్షుడు శ్రీ కొండయ్య రెండుమాసాల క్రితం మరణించిన కారణంగా ఈఎన్నిక జరిగింది. —ఒ.వి.

పెదచెర్లోపల్లి సెంటరు

12 తేది జరిగిన సమితి సర్వసభ్య సమావేశంలో ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాన్ని పెదచెర్లోపల్లిలో నెలకొల్పుటకు ఏకగ్రీవంగా తీర్మానించబడింది. వర్షాభావం వల్ల పంటలుపోయి, ఆపక్షం రోజులలోనే ఆహారపదార్థాల ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోవడం పట్ల సభ్యులు ఆందోళనను వ్యక్తంచేశారు. ఆహారధాన్యాలధరలుపక్షం రోజులలో 50 శాతం పెరిగినవి. —ఒ.వి.

బ్రాహ్మణక్రాక హత్య

19 తేది వుదయం పిడోభూమి తగాదాలో పెద్దిరెడ్డి సుందరరామిరెడ్డి అను వ్యక్తి గొడ్డళ్ళతో కొట్టబడి, ఆ సాయంకాలమే కావలి హాస్పిటల్లో మరణించినట్లు తెలుస్తున్నది. ఇతనికి నలుగురు బిడ్డలు, భార్య వున్నారని-

వీడో సివాయిభూమి విషయంలో ఇతనికి, ఇతని సోదరులు సుబ్బారెడ్డి-రమణారెడ్డి మధ్యవున్న వివాదం ఆతోటవద్దనే ఘర్షణగామారి కడకు-ఈవిధంగా పరిణమించినట్లు చెప్తున్నారు. ఈ సందర్భంలో యింతవరకు ఎవ్వరూ అరెస్టు చేయబడినట్లులేదు. —ఒ. వి.

చంగాళమ్మ సత్రం

సూళ్ళూరుపేట చంగాళమ్మ సత్రంలో 2 వేల రూపాయలతో చెరిఒక రూము కట్టించుటకు శ్రీ కొమ్మిరెడ్డి మునిరత్నం రెడ్డి (కడూరు — సత్యవేడు తాలూకా), సూళ్ళూరుపేటమార్వాడీసంఘంవారువాగ్దానంచేసినట్లు, మేనేజింగ్‌ట్రస్టీ శ్రీ కాళంగి రాజగోపాల్‌గారు తెలియజేస్తున్నారు.

ఈసత్రం నిర్మాణంలో శ్రీ రాజగోపాల్ చూపుతున్న శ్రద్ధాసక్తులు, తీసుకొంటున్న శ్రమ ప్రశంసనీయం.

('పల్లెలు' వార్తలు కుప్పతిప్పలుగా వున్నవి. స్థలాభావం. అన్నీ తప్పక మరువారం. —సం. జ. రై.)

——

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్

35 రోజులు సంపూర్ణ దక్షిణదేశ కన్యాకుమారి యాత్రకు

4-12-65 తేది నెల్లూరునుండి స్పెషల్ టూరిస్టుక్యారేజి బయలుదేరును. కృత్తిక దీపోత్సవములకు అరుణాచలమున్నూ, ముక్కోటి ఏకాదశికి శ్రీరంగమున్నూ దర్శించవచ్చును. 3-వ తరగతి టిక్కెట్టు 1-కి భోజనముతోసహా రూ. 225 లు. టిక్కెట్టు 1-కి రూ 25 లు పంపిన సీట్లు రిజర్వుచేయబడును.

వివరములకు :- **కె. కన్నయ్య,**

శ్రీ రంగనాథ యాత్రా స్పెషల్,

దాడివారివీధి — నెల్లూరు.

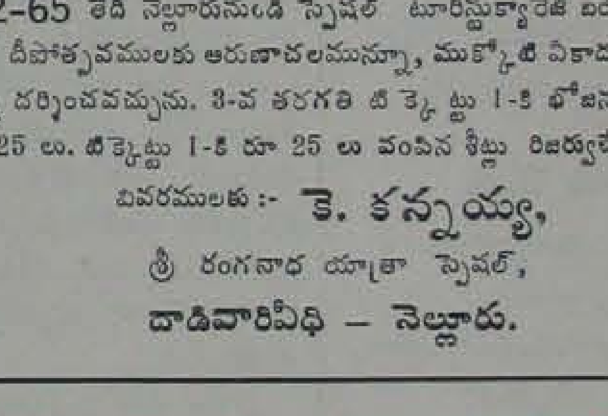

అభివందనములు

1-12-65 తేది మా ద్వితీయ వార్షికోత్సవ

సంతోష సమయమున

మా ప్రేక్షకాళికి

శుభాభివందనములు తెలియజేస్తున్నాము.

సుందరమహల్ — కోవూరు

Printed and published by N. Sree Ramamurthy at The Zamin Ryot Press, 170, Thipparajuvari Street, Nellore (A. P.)